

บทที่ 5

วิเคราะห์ลักษณะการสร้างความหมาย และบริบททางสัตววิทยา

จากการศึกษาทางด้านวิธีการเล่า การลำดับเหตุการณ์ที่เล่า มุมมองที่ใช้ในการเล่าเรื่อง และกลวิธีการนำเสนอในบทที่ 4 จะเห็นได้ว่าชื่อหนังสือพิมพ์และการกำหนดคุณลักษณะของหนังสือพิมพ์นั้นมีผลต่อรูปแบบในการเล่าเรื่องเป็นอย่างมาก ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์แนวประชานิยมเน้นการนำเสนอข่าวสนองอารมณ์ เช่น ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวอาชญากรรม รวมถึงข่าวที่อยู่ในความสนใจของปวงชนทั่วไป การนำเสนอข่าวของไทยรัฐจึงมีผลต่อรูปแบบการเล่าเรื่องในลักษณะต่างๆ ที่ให้สีสัน เราอารมณ์ในข่าวสนองอารมณ์มากกว่าความตื้นที่เน้นการนำเสนอข่าวเชิงสาระ เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวที่ต้องอาศัยข้อมูลในการวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ข่าวลักษณะเช่นนี้มติดชนจะนำเสนอข้อมูลที่มีสีสันชวนติดตามมากกว่าไทยรัฐ ซึ่งรูปแบบการเล่าเรื่องเหล่านี้ต่างมีผลต่อทำให้ความหมายที่แตกต่างกันของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับทั้งสิ้น

ในการศึกษาการสร้างความหมาย และบริบททางสัตววิทยา ได้มุ่งการวิเคราะห์ไปที่ตัวบทของสื่อโดยมีลักษณะสำคัญ คือ ความหมายที่ดีความออกมาจากตัวเนื้อหาของสื่อมวลชนไม่จำเป็นต้องเป็นเช่นเดียวกันกับผู้รับสารมีอยู่ ถือเป็นความหมายที่ปราศจากอคติ และยังเน้นสิ่งทีนอกเหนือจากความหมายตามตัวหนังสือของเนื้อหา โดยเน้นไปที่ความหมายแอบแฝง ซึ่งอาจจะเป็นความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม

จากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าว จะแสดงให้เห็นว่า แม้วิธีเล่า การลำดับเหตุการณ์ที่เล่าเรื่อง มุมมองที่ใช้ในการเล่าเรื่อง และกลวิธีการนำเสนอ จะมีบางสิ่งบางอย่างเหมือนกัน และแตกต่างกัน แต่เมื่อมาถึงกระบวนการในการสร้างความหมายแล้ว พบได้ว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติดชน จะมีการสร้างความหมายที่แตกต่างกัน ทั้งในข่าวเชิงสาระ และข่าวสนองอารมณ์ ทำให้เห็นว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวของสื่อสิ่งพิมพ์จะมีลักษณะที่เป็นนาฏกรรม

(Drama) ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกปะปนอยู่ด้วย ซึ่งผู้สื่อข่าวจะกำหนดโครงเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข่าว สถานที่ การเริ่มเรื่อง การดำเนินเรื่อง การสรุปจบท้ายไว้ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการรายงานข่าว และผู้สื่อข่าวก็มักจะสร้างความหมายขึ้นในข่าวสารนั้นเสมอ และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างความหมายที่อยู่ในเรื่องเล่า นั้น มักจะนำเราไปสู่แนวความคิด ทศนคติ ค่านิยม อุดมการณ์ที่สื่อผ่านเรื่องเล่านั้นออกมา

สำหรับข่าวที่ผู้สื่อข่าวนำมาเสนอแต่ละชิ้นนั้น ผู้สื่อข่าวจะเป็นตัวกลางในการตีความ และสร้างความหมายในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาแล้วระดับหนึ่ง ในการวิเคราะห์การสร้างความหมาย และบริบททางสัญลักษณ์วิทยา นี้ จะใช้วิธีวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Roland Barthes ซึ่งแบ่งความหมายในการสื่อสารออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ความหมายโดยอรรถ เป็นความหมายที่สร้างขึ้นมาจากสามัญสำนึกโดยตรงอย่างเปิดเผยของเรื่องเล่า เนื้อหาของสื่อมวลชนปรากฏอย่างไร ก็จะมีความหมายแบบนั้น
2. ความหมายโดยนัย เป็นความหมายที่แฝงเร้นอยู่ในเนื้อหา ซึ่งเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์ อารมณ์ ความรู้สึก และค่านิยมทางวัฒนธรรม

การวิเคราะห์การสร้างความหมายและบริบททางสัญลักษณ์วิทยา แยกออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้ คือ

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าว
- ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การใช้ภาษาในการสร้างความหมาย

ซึ่งการวิเคราะห์ตัวบทที่ปรากฏในการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชนนี้ แยกออกเป็นข่าวเชิงสาระ ซึ่งได้แก่ ข่าวการเมือง และข่าวเศรษฐกิจ จำนวน 16 ข่าว ข่าวสนองอารมณ์ ซึ่งได้แก่ ข่าวอาชญากรรม ข่าวเกี่ยวกับความรุนแรง ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวการประท้วง ข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิต ข่าวการฉ้อโกงทรัพย์สิน

ข่าวเกี่ยวกับการโกหกหลอกลวง ข่าวเกี่ยวกับศาสนา และข่าวการค้ายาเสพติด จำนวน 32 ข่าว รวมทั้งสิ้น 48 ข่าว

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์

ในการสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์นี้ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผสมผสานในการเปลี่ยนเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันให้เป็นข่าว ข่าวที่นำเสนอสู่สาธารณชนจึงเป็นการบันทึกเหตุการณ์ การคัดเลือกเนื้อหา การกำหนดรูปแบบการนำเสนอ การเพิ่มเติมรายละเอียดเข้าไปให้เนื้อข่าวมีความสมบูรณ์มากขึ้น โดยปรกตินักเราจะสร้างความหมายใน 2 ลักษณะ คือ (Garfinkel & Cicourel, 1964, 1973)

1. การสร้างความหมายในลักษณะที่สะท้อนความเป็นจริงของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในบริบทเดิม ซึ่งเป็นการรายงานเหตุการณ์โดยตรง (Reflexivity) เป็นการเล่าเรื่องแบบตรงไปตรงมา

2. การสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิม (Indexicality) ผู้ที่ทำหน้าที่ในการรายงานข่าวจะท้าวความถึงบริบทเดิมของเหตุการณ์ด้วย เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของเหตุการณ์นั้นๆ ทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน มีการสอดแทรกความคิดเห็น รวมทั้งวิธีการเล่าแบบอื่นๆ เข้าไปผสมผสาน ข่าวจะผ่านการสร้างความหมายมาหลายระดับ จากผู้สื่อข่าวหลายสายงานแล้วค่อยนำเอาข่าวนั้นมาถ่ายทอดให้ผู้อ่านได้รับทราบ สิ่ง que ผู้อ่านได้รับทราบ คือ ข่าวผ่านการสร้างความหมายมาแล้ว รวมถึงการที่ผู้สื่อข่าวทำตนเหมือนกับเป็นผู้ใกล้ชิดเหตุการณ์ ทั้งๆ บางครั้งอาจจะไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์นั้น

ซึ่งในการรายงานข่าวของผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ต่างก็มีการสร้างความหมายใน 2 ลักษณะนี้มากน้อยแตกต่างกัน

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จะนิยมที่จะสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิม จำนวน 23 ข่าว ส่วนการสร้าง ความหมายในลักษณะที่สะท้อนความเป็นจริงของเหตุการณ์ตาม

ที่เกิดขึ้นในบริบทเดิมนั้น พบเพียง 1 ข่าว ซึ่งเมื่อเทียบกับหนังสือพิมพ์มติชนแล้ว พบว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นิยมที่จะสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิม มากกว่าหนังสือพิมพ์มติชนอยู่ 3 ข่าว แต่สำหรับการสะท้อนภาพความเป็นจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในบริบทเดิมนั้น จะพบในหนังสือพิมพ์มติชน มากกว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ อยู่ 3 ข่าว

ส่วนหนังสือพิมพ์มติชนนั้น นิยมที่จะสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิม เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีจำนวน 20 ข่าว ส่วนการสะท้อนภาพความเป็นจริงของเหตุการณ์ตามที่เกิดในบริบทเดิม พบเพียง 4 ข่าว

ตารางที่ 10 จำแนกลักษณะการสร้างความหมายในการเปลี่ยนเหตุการณ์ให้เป็นข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

ชื่อหนังสือพิมพ์	การสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์ตามที่เกิดในบริบทเดิม (Reflexivity) / จำนวนข่าว	การสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิม (Indexicality) / จำนวนข่าว
ไทยรัฐ	1	23
มติชน	4	20

ยกตัวอย่าง การสะท้อนภาพความเป็นจริงของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในบริบทเดิมในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ที่พบเพียง 1 ข่าว จากข่าวการพบสาหร่ายชนิดหนึ่งที่นักวิจัยระบุว่ามึผล

ก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศ ผู้สื่อข่าวจะเล่าเรื่องโดยการถ่ายทอดสารที่ได้รับฟังมาจาก 2 นักวิชาการโดยตรง ซึ่งสารที่ถูกนำมาถ่ายทอดให้ผู้รับสารนั้นจะไม่มี การแสดงความคิดเห็น หรือการสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกลงไปในเรื่องข่าว อีกประการหนึ่งสารที่ได้รับมาจากผู้สื่อข่าว สายงานเดียว ไม่ซับซ้อน ไม่ผ่านกระบวนการถ่ายทอดสารหลายขั้นตอน เช่น

.... วานนี้ (27 ต.ค.) ผู้สื่อข่าวได้รับการเปิดเผยจาก ดร. เกชา ลาวัลยะวัฒน์ ผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ว่า.... (ไทยรัฐ 28 ต.ค.2541)

จากนั้นผู้สื่อข่าวก็ถ่ายทอดสารที่ได้รับฟังมาซึ่งเป็นคำพูดของ ดร.เกชา และ ดร.อาภารณ์ ตลอดเรื่องราว ซึ่งผู้สื่อข่าวก็ไต่รายงานเหตุการณ์อย่างตรงไปตรงมาตามเนื้อหาข่าว ส่วนหนังสือพิมพ์มติชน จากข่าวโรงงานปุระเบิด ผู้สื่อข่าวได้เล่าว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้น เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร ในแบบการรายงานตามเนื้อหาข่าวตรงๆ ไม่มีการสอดแทรกความคิดเห็นจนจบ เรื่องราว เช่น

...เมื่อเวลา 15:00 น. วันที่ 17 ตุลาคม ร.ต.ต. จำลอง อุ้นพันธ์กุล สน.สุวินวงศ์ ได้รับแจ้งเหตุเพลิงไหม้บ้านไม้ชั้นเดียวเลขที่ 18 ม.1 แขวงลำต้อยติ่ง เขตหนองจอก กทม. หลังจากได้รับแจ้งจึงไต่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ แล้วรุดไปที่เกิดเหตุพร้อมรถดับเพลิงจากสถานีดับเพลิงพระโขนง หัวหมาก คลองตัน ไปร่วมดับเพลิงและสกัดไม่ให้เพลิงไหม้ ลุกลามออกไปเป็นวงกว้าง.....(มติชน 18 ต.ค.2541)

ต่อจากนั้นผู้สื่อข่าวจะรายงานผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต พร้อมกับรายงานสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ เป็นการรายงานเหตุการณ์โดยตรง ซึ่งไม่ได้สร้างความหมายขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง แต่อย่างไร

ส่วนอีกตัวอย่างหนึ่งเป็นการสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิม ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จากข่าวอาชญากรรม เหตุการณ์ต่างๆ ผู้สื่อข่าวได้สอดแทรกอารมณ์ความรู้สึก รวมทั้งการรายงานข่าวประหนึ่งว่าคนอยู่ในเหตุการณ์ด้วย เช่น

....ไต่บังใช้ดาบปลายปืนจ้วงแทงผู้ชาย ตัวเองลงมือเชือดโศกฝ่ายหญิง อ่างน้ำขุ่นๆ

ไม่ได้ตั้งใจ....คืนวันเกิดเหตุ เมื่อเดินทางไปถึงหน้าร้านขายของชำ ปรากฏว่าร้านปิดไปแล้ว นายบังจึงเป็นคนตรงไปเคาะประตูหน้าร้าน โดยมีนายสมชายเป็นคนออกมาเปิดประตู นายบังจึงใช้มีดจี้พร้อมผลักเข้าไปในร้านทันที แต่ปรากฏว่านายสมชายเริ่มร้องโวยวายไม่ยอมหยุด จนนางเรียนได้ยินเสียงออกมาเห็นเหตุการณ์ จึงเริ่มร้องโวยวายขึ้นอีกคน....(ไทยรัฐ 27 ต.ค.2541)

สำหรับหนังสือพิมพ์มติชน ยกตัวอย่างจากข่าวการทุจริตคอร์ปชั่นของข้าราชการ นอกจากจะเล่าเรื่องโดยการปะติดปะต่อข่าวจากผู้สื่อข่าวที่แบ่งสายงานกันทำแล้ว ยังใช้ความคิดเห็นเข้าไปสอดแทรกอยู่ในเนื้อหาข่าว รวมทั้งบุคคลที่แสดงความคิดเห็นในเรื่องก็มีหลายบุคคล เนื้อข่าวจึงถูกสร้างความหมายมาหลายชั้นตอนมาก กว่าที่จะนำมาเสนอเป็นเรื่องราวของข่าวได้ เช่น

.... ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เอกสารที่ น.พ.ธวัช ลงนามถึงสำนักงานประมาณนั้น เป็นเอกสารชุดเดียวกับที่ทาง สธ.ส่งให้กับคณะกรรมการการสาธารณสุข สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม ที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านั้น น.พ. ธวัช ได้เปิดเผยเอกสารการจัดงบประมาณดังกล่าวให้สื่อมวลชน ซึ่ง ‘มติชน’ ได้ใช้เปรียบเทียบกับชุดที่ได้รับจากคณะกรรมการแล้วพบว่า ยอดเงินที่แต่ละจังหวัดจัดสรรไปนั้นเท่ากัน แต่ว่า ตัวเลขจำนวนครั้งผู้ป่วยนอกมารับบริการนั้นแตกต่างกันมาก บางแห่งต่างกันเป็นแสน - ล้านครั้งนั้น เป็นเอกสารที่ สธ. ได้เผยแพร่โดยแจ้งให้หน่วยต่างๆ ในสังกัดทราบรวมถึง สสจ. แต่ละจังหวัด ซึ่งทำให้มีการตั้งข้อสังเกตว่าเป็นเบาะแสอีกชิ้นหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่า มีความผิดปกติในเรื่องนี้ตั้งแต่กระบวนการจัดสรรงบประมาณ....(มติชน 15 ก.ย. 2541)

ก. การวิเคราะห์การสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ของไทยรัฐ และมติชน ที่มีต่อเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

จากการวิเคราะห์พบว่า ในเหตุการณ์ข่าวเชิงสาระที่เป็นข่าวเดียวกัน ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชนนั้น จะมีการสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิมเหมือนกันทั้งหมด 16 ข่าว คือ 8 คู่ฉบับ และไม่พบว่ามี การสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์ตามที่เกิดในบริบทเดิม ในลักษณะการสร้างความหมายที่เหมือนกัน และต่างกัน

สำหรับในเหตุการณ์ข่าวสนองอารมณ์ที่เป็นข่าวเดียวกัน ของหนังสือพิมพ์ ทั้ง 2 ฉบับ พบว่าจะมีการสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิม เหมือนกัน จำนวน 24 ข่าว หรือ 12 คู่ฉบับ ส่วนการสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์ตามที่เกิดในบริบทเดิม พบเพียง 2 ข่าว จำนวน 1 คู่ฉบับที่สร้างความหมายเหมือนกัน ส่วนการสร้างความหมายต่างกันนั้น พบว่ามีจำนวนเท่ากันอย่างละ 3 ข่าว คือ พบในการสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิม จำนวน 3 ข่าว และการสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์ตามที่เกิดในบริบทเดิม จำนวน 3 ข่าว

ตารางที่ 11 จำแนกลักษณะการสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ที่มีต่อเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าว / การสร้างความหมายที่เหมือนกันและต่างกัน	การสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์ตามที่เกิดในบริบทเดิม (Reflexivity) / จำนวนข่าว	การสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิม (Indexicality) / จำนวนข่าว
เหมือนกัน	-	16
เชิงสาระ ต่างกัน	-	-
เหมือนกัน	2	24
สนองอารมณ์ ต่างกัน	3	3

ตัวอย่างการสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิม ในข่าวเชิงสาระที่มีการสร้าง ความหมายเหมือนกัน จากข่าวฝ่ายค้านยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐมนตรี 3 คน การสร้าง ความหมายของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ จะสร้าง ความหมายโดยผ่านตัวบุคคลในเรื่อง จำนวนหลายคน อีกทั้งผ่านการรายงานข่าวจากผู้สื่อข่าวหลายคนด้วยกัน มีคำบรรยายและการ สัมภาษณ์ความคิดเห็นของบุคคลนำมาเสนอ การนำเสนอข่าวจึงผ่านการสร้าง ความหมายมา หลายขั้นตอนที่นอกเหนือจากเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้นในบริบทเดิม เช่น

....ผู้สื่อข่าวถามว่า จะมีคนช่วยตอบคำถามหรือไม่ พล.ต.สนั่น กล่าวว่า ไม่ต้องช่วย คนไม่ได้ทำอะไรผิด ตอบคนเดียวก็เพียงพอแล้ว ไม่ต้องตั้งวอร์รูมอะไรตัวคนเดียวแหละ.... นายสุเทพกล่าวว่า คนไม่มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องกฎหมาย ทางกฎหมายต้องมีตำรวจรับไป ดำเนินการ เพราะอายุความแต่ละเรื่องมีถึง 20 ปี ไปดูกันเองก็แล้วกัน แต่คุณจะหยิบยกให้ เห็นว่า มันต่างกันอย่างไรที่คุณทำกับที่ฝ่ายค้านทำ ...หน้าที่คุณขณะนี้ มีหน้าที่ทำงานตามหน้าที่ ตนเอง คงไม่มีหน้าที่ไปเที่ยวรื้อว่าในอดีตที่ผ่านมา 20-30 ปี ในกระทรวงคมนาคม ใครทำอะไร เสียหายบ้าง หน้าที่คุณคือทำงานให้ดีที่สุด ให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติประชาชนที่สุด... (ไทยรัฐ 14 ม.ค.2541)

.... “อย่างกล่าวหาว่า นายสุเทพปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไร้ประสิทธิภาพ หรือ ส่อไปในทางทุจริตอย่างนี้ผมก็ต้องอธิบายไปว่าผมได้ปฏิบัติอะไรไปบ้าง ปฏิบัติอย่างไร และผม ก็จะต้องชี้ให้เห็นเช่นกันว่า ฝ่ายค้านที่ผ่านมา ทำอะไร ดีกว่าผมหรือไม่ สิ่งที่ผมทำมาปีกว่ากับ สิ่งที่เขาทำในอดีตเป็นอย่างไร” นายสุเทพกล่าว...ไม่คิดที่จะตั้งวอร์รูม ตัวคนเดียวแหละ ถาม ต่อว่า จริงหรือไม่ ที่ได้กำชับ ส.ส. ในพรรคไม่ให้มีการตอบโต้ฝ่ายค้าน พล.ต.สนั่น กล่าวว่าใช่ ถ้าไม่จำเป็นก็จะไม่ให้มีการประท้วง จะให้ฝ่ายค้านอภิปรายไปจนหมดที่เตรียมเอาไว้ เพราะถ้ามีว ประท้วงก็จะไม่จบ ถามต่อว่าแม้จะผ่านการเมืองมานาน แต่หลายคนเป็นห่วงเรื่องอารมณ์ของ พล.ต.สนั่น เมื่อถูกขู่ขู่ พล.ต.สนั่น กล่าวว่า ก็ยังไม่รู้ตัวเองเหมือนกัน จะขอให้สื่อมวลชน ควบคุมอารมณ์ให้ด้วย...(มติชน 14 ม.ค.2541)

ส่วนการสร้าง ความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิม ในข่าวสนองอารมณ์ที่มีการ สร้างความหมายเหมือนกัน ยกตัวอย่างจากข่าวการใช้ความรุนแรงระหว่างนักฟุตบอลไทยและ นักฟุตบอลกาตาร์ในการแข่งขันก่อนกีฬาเอเชียนเกมส์ จากเนื้อความข่าวจะเห็นได้ว่าผู้สื่อข่าว

จะผสมผสานอารมณ์ ความรู้สึกของคนลงไปในเรื่องข่าวด้วย นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในเรื่อง กระบวนการสร้างความหมายจึงผ่านหลายขั้นตอน เช่น

.... จังหวะนั่นเอง นักเตะกาตาร์คนหนึ่งก็ปาเก้าอี้สวนขึ้นไปบนอัฒจันทร์จนหวัดจะโดนแฟนบอล ทำให้เหล่าคนดูที่มีอารมณ์หมั่นไส้นักเตะอาหรับอยู่แล้ว ต่างพากันทำท่าจะกรูกลงมาในสนามหมายกระแทกนักบอลกาตาร์ให้จมเท่า เศษบุญที่ทาง “บี๊กหอย” และปีเตอร์ วิธ ได้เข้ามาขวางลำ.... “ส.ส.หอย” รัชชัย สัจจกุล ผู้จัดการทีม กล่าวว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคนคงไม่โทษใครทั้งนั้น เพราะทั้งสองทีมต่างก็ตะลุมบอนกัน แต่ที่ต้องชมเชยมากที่สุดเห็นจะเป็นแฟนบอลไทยที่เข้ามาชมเกมนัดนี้ที่สามารถควบคุมอารมณ์ไว้ได้ไม่ลงมาก่อเหตุการณ์ในสนาม ไม่อย่างนั้นเรื่องราวคงลุกลามบานปลายถึงขั้นจราจลแน่...(ไทยรัฐ 25 พ.ย.2541)

....ทีมไทยทำงานหน้าอีกแล้ว ทั้งที่เพิ่งกล่าวขอโทษแฟนบอลชาวไทยกรณีบอลอัปยศไทเกอร์คัพ ที่เวียดนาม มาคราวนี้ระจับโทษจะไม่อยู่สวมวิญญาณมวยไทยเข้าตะลุมบอนนักเตะกาตาร์.....กลับกลายเป็นรายการอัปยศอีกครั้งหนึ่งของวงการกีฬาไทย เมื่อนักเตะไทยเก็บอารมณ์ไม่อยู่เปิดฉากตะลุมบอนแบบไม่ยั้งยังซึ้งใจกับนักเตะกาตาร์นานร่วม 10 นาที...คราวนี้แฟนบอลคนไทยกลับขวางปาสิ่งของใส่กาตาร์อีกเป็นการปิดท้าย ซึ่งตลอดเวลาที่เกิดเรื่องกลับไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยแม้แต่คนเดียว...นายรัชชัย สัจจกุล ผู้จัดการทีมชาติไทยชุดเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 กล่าวฝากชมแฟนบอลที่ไม่ลงมาผสมโรงด้วย เพราะจะวุ่นวายมากกว่านี้ยอมรับว่านักเตะกาตาร์เถื่อนครอนมาก เป็นผู้เล่นต่างชาติที่มาเตะในบ้านเราแล้วไม่รู้จักควบคุมอารมณ์ให้อยู่...(มติชน 25 พ.ย.2541)

สำหรับข่าวสนองอารมณ์ที่มีการสร้างความหมายที่ต่างกันในช่วงเดียวกันของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ นั้น ยกตัวอย่างจากข่าว ร.ต.ต.อาจหาญ อยู่บำรุง บุตรชาย ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ ก่อคดีทำร้ายร่างกายนักศึกษาสาว หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จะมีการสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิม คือ มีการแสดงอารมณ์ความรู้สึก ลงไปในข่าว และเสมือนหนึ่งว่าคนอยู่ร่วมในเหตุการณ์นั้นๆ ด้วย ส่วนหนังสือพิมพ์มติชนนั้น เป็นการนำเรื่องราวที่ได้จากเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเรียบเรียง มีการแสดงความคิดเห็นของบุคคลบ้าง แต่แยกจากเหตุการณ์ข่าว จึงมีลักษณะของการรายงานเหตุการณ์แบบตรงไปตรงมาในบริบทเดิม เช่น

... “ถูกเหลื่อม” สำแดงเดชพฤติกรรมฉาวก้อเรื่องไม่หยุดหย่อน โดยล่าสุด ร.ต.ต. อาจหาญ อยู่บำรุง แสดงอำนาจเถื่อนค้ายับดั่งย่านทองหล่อ....ด้วยการกำหมัดตอยโครมที่ใบหน้า ...อย่างจังแล้วเตะซ้ำ ก่อนจะตามกระที่บช้ออีกหลายครั้ง...ร.ต.ต.อาจหาญ ยังแสดงความบาเลียด โดยตรงเข้ามาจิกหัวคนแล้วจับโขกกับเสาปูน...ร.ต.ต.อาจหาญ ก็ยังไม่ยอมสยบพฤติกรรม ถ้อยถ่อนลง เดินตามไปราวี่ถึงประตูรถแก๊ง และพยายามกระชากลากถูคนไปยัคขึ้นรถเบนซ์... (ไทยรัฐ 2 ต.ค.2541)

.... เมื่อเวลา 2.00 น. วันที่ 1 ตุลาคม น.ส.ปัทมา พรรณโอรส อายุ 21 ปี นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอีสต์สมิธัญ (เอแบค) เข้าแจ้งความเจ้าหน้าที่ตำรวจ สน. ทองหล่อ หลังจากเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลคามิลเลียน ว่า ถูก ร.ต.ต.อาจหาญ อยู่บำรุง รองสารวัตรประจำกองสารนิเทศ สำนักงานตำรวจสันติบาล กรมตำรวจ บุตรชาย ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง ส.ส.กทม. รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ พร้อมกับพวกอีก 2 คน ทำร้ายร่างกายจน ได้รับบาดเจ็บ เหตุเกิดบริเวณลานจอดรถหน้าร้านซีซัสคลับ ซอยสุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ...(มติชน 2 ต.ค.2541)

ข. การวิเคราะห์การสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ในข่าวเชิงสาระ และข่าวสนอง อารมณ์ ของไทยรัฐและมติชน

จากการวิเคราะห์พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นิยมที่จะสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์ นอกบริบทเดิม ในข่าวเชิงสาระ จำนวน 8 ข่าว แต่ไม่นิยมที่จะสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์ ตามที่เกิดในบริบทเดิม ส่วนในข่าวสนองอารมณ์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นิยมที่จะสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิมเช่นกัน จำนวน 15 ข่าว และพบว่าหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์ตามที่เกิดในบริบทเดิม เพียง 1 ข่าวเท่านั้น

สำหรับหนังสือพิมพ์มติชน นิยมที่จะสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิมใน ข่าวเชิงสาระ จำนวน 8 ข่าวด้วยกัน แต่ไม่พบการสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้น ในบริบทเดิม ส่วนในข่าวสนองอารมณ์ หนังสือพิมพ์มติชนนิยมที่จะสร้างความหมายให้กับ

เหตุการณ์นอกบริบทเดิมเช่นกัน จำนวน 12 ขาว และสร้าง ความหมายให้กับเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้น
ในบริบทเดิม จำนวน 4 ขาวด้วยกัน

ตารางที่ 12 จำแนกลักษณะการสร้าง ความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ในข่าวเชิงสาระ และข่าว
สนองอารมณ์ ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

ชื่อหนังสือพิมพ์ / ประเภทข่าว	การสร้าง ความหมายให้กับ เหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในบริบทเดิม (Reflexivity) / จำนวนข่าว	การสร้าง ความหมายให้กับ เหตุการณ์นอกบริบทเดิม (Indexicality) / จำนวนข่าว
เชิงสาระ ไทยรัฐ	-	8
สนองอารมณ์	1	15
เชิงสาระ มติชน	-	8
สนองอารมณ์	4	12

ทำให้เห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ก็ยังนิยมที่จะสร้าง
ความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิมอยู่ ซึ่งการสร้าง ความหมายลักษณะนี้ มีส่วนในการ
แต่งเติมสีสันให้กับข่าวอย่างมาก ทำให้ข่าวดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและน่าติดตาม มีการใส่

ความคิดเห็นของบุคคลต่างๆ รวมถึงการสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกของผู้เล่า รวมทั้งการเก็บข้อมูลจากแหล่งข่าวต่างๆ นำมาเข้าสู่กระบวนการสร้างความหมายอย่างต่อเนื่อง

ค. การวิเคราะห์การสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ในข่าวเชิงสาระ ของไทยรัฐ และ มติชนที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ในเหตุการณ์ข่าวเดียวกันหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ จะมีการสร้างความหมายที่เหมือนและแตกต่างกัน แต่เท่าที่พบจะมีความแตกต่างกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งความหมายต่างๆ ที่ผู้สื่อข่าวได้ประกอบสร้างขึ้นมาี้ เป็นการถ่ายทอดสาร โดยอิงหลักของการรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แต่หากข้อเท็จจริงนั้นเมื่อมาประกอบขึ้นเป็นเนื้อความแล้ว ย่อมจะให้ความหมายที่แตกต่างกันไปตามแนวคิดของผู้สื่อข่าว ดังนี้

ตารางที่ 13 จำแนกลักษณะการสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ในข่าวเชิงสาระ ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชนที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าวเชิงสาระ	การสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
การเมือง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความขัดแย้งทางความคิด 2. เป็นเรื่องของบุคคลในพรรคการเมืองไม่กี่คน 3. ความไม่ซื่อสัตย์ - ความไม่โปร่งใสในอาชีพ 4. ความรักในพวกพ้องคน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความขัดแย้ง - แดกแยก 2. การคอร์รัปชันในวงราชการ 3. พฤติกรรมส่วนบุคคล 4. การใส่ร้ายป้ายสี 5. การชิงดีชิงเด่น

ตารางที่ 13 (ต่อ) จำแนกลักษณะการสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ในข่าวเชิงสาระ ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชนที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าวเชิงสาระ	การสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
เศรษฐกิจ	5. การกระทบกับความรูสึกของประชาชน 6. การสร้างภาพลักษณ์ 7. ข้าราชการระดับสูง 1. ความเป็นอยู่ของประชาชน 2. ความรับผิดชอบของรัฐบาล 3. ความมั่นคงของประเทศ 4. เสถียรภาพของรัฐบาล	6. ผลประโยชน์ 1. ผลกระทบต่อประชาชน 2. การแก้ปัญหาของรัฐบาล

ง. การวิเคราะห์การสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ในข่าวนองอารมณ์ ของไทยรัฐ และมติชน ที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

พบว่า การสร้างความหมายจะมีส่วนคล้ายคลึง และแตกต่างกันเช่นเดียวกับที่พบในข่าวเชิงสาระซึ่งความเป็นจริงที่ได้รับการถ่ายทอดออกมานั้น ผู้รับสารเป็นผู้ที่เลือกการบริโภคข่าวสาร หากข่าวสารใดที่ถูกนำมาเสนอในความหมายเดิมๆ บ่อยครั้ง จะเป็นการตอกย้ำความน่าเชื่อถือของข่าวให้เกิดขึ้นได้ ดังนั้น ความหมายที่ผู้สื่อข่าวสร้างขึ้นจึงเป็นสิ่งที่ชี้นำความคิดของผู้รับสารได้ในระดับหนึ่ง และสามารถแสดงให้เห็นถึง “คุณค่าของข่าว” ที่ปรากฏอยู่ในชุดความหมายนั้นๆ

ตารางที่ 14 จำแนกลักษณะการสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ในข่าวสนองอารมณ์ ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชนที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าว	การสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
อาชญากรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความอดอยากไม่มีเงิน 2. มักเกิดขึ้นในเวลากลางคืน และสถานที่มืดซิด 3. ความขัดแย้ง 4. สะท้อนภาพการดำรงชีวิตของคนในสังคม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เศรษฐกิจฝืดเคือง 2. ความขัดแย้งไม่ลงรอยกัน 3. ความผิดปรกติของสังคมไทย
ความรุนแรง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความขัดแย้ง 2. ผู้มีอำนาจ 3. เกิดกับคนมีชื่อเสียง 4. อารมณ์ ความรู้สึก 5. ความมั่นคงของชาติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้มีอำนาจ กับผู้ที่ด้อยกว่า 2. อารมณ์ ความรู้สึก 3. ความขัดแย้ง 4. ผลประโยชน์
อุบัติเหตุ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสูญเสีย 2. ความประมาท 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสูญเสีย
การประท้วง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรับผิดชอบของรัฐบาล 2. อารมณ์ ความรู้สึก 3. การทำงานที่ผิดพลาดของรัฐบาล 4. ความไม่เป็นธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาพพจน์ของรัฐบาล 2. ความไม่เป็นธรรม นายทุนกับคนจน 3. เกมการเมือง

ตารางที่ 14 (ต่อ) จำแนกลักษณะการสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ในข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชนที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าว	การสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
ความปลอดภัยในชีวิต	<ol style="list-style-type: none"> 1. เดือนอันตราย 2. สร้างภาพความน่ากลัว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นเรื่องที่ประชาชนควรรู้ 2. สร้างภาพความน่ากลัว
การเปิดเผยข้อมูลทรัพย์สินของข้าราชการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การยืนยันความสุจริต 2. ความไม่โปร่งใส 3. ประชาชนควรรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คอร์ปชั่น 2. การตรวจสอบเพื่อเปิดเผยต่อสาธารณชน
ฉ้อโกงทรัพย์สิน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความโลภของมนุษย์ 2. ความต้องการมีตำแหน่ง หน้าที่ในสังคม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คนมีชื่อเสียงมักจะโดนแอบอ้างชื่อในการฉ้อโกงทรัพย์สิน 2. โยงเข้ากับการทุจริตของนักการเมือง
โกหก - หลอกลวง	<ol style="list-style-type: none"> 1. พฤติกรรมมนุษย์ที่ต้องการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับตนเอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สะท้อนภาพพฤติกรรมของคนในสังคมไทย 2. การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับตนเอง 3. เป็นวิธีหาเงินอีกรูปแบบหนึ่ง

ตารางที่ 14 (ต่อ) จำแนกลักษณะการสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ในชาวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชนที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าว	การสร้างความหมายที่มีต่อเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
ศาสนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การหาผลประโยชน์ของพระสงฆ์โดยใช้วัดเป็นเครื่องมือ 2. กระทบกระเทือนต่อสถาบันศาสนา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิบัติธรรมที่ผิดแนวทางของพระสงฆ์ 2. การหาประโยชน์ในทางที่มีชอบ 3. เป็นเรื่องที่กระทบกระเทือนสถาบันศาสนาอย่างร้ายแรง
ค้ายาเสพติด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลโดยพรรคฝ่ายค้าน 2. เกี่ยวพันกับนักการเมือง 3. ผลประโยชน์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกี่ยวพันกับนักการเมือง 2. เกมการเมือง

ลักษณะการสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของไทยรัฐ

แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

ก. ความหมายโดยอรรถ หรือ ความหมายที่สร้างขึ้นมาจากสามัญสำนึกโดยตรง
 อย่างเป็นพิเศษของเรื่องเล่าที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น มี 2 ลักษณะ ดังนี้ คือ

1. ชุบบทบาทของบุคคลขึ้นมาเป็นตัวเด่น

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นิยมที่จะนำบุคคลต่างๆ มาแสดงความคิดเห็นทั้งในประเด็นข่าวและนอกประเด็นข่าว บุคคลที่มีความใกล้ชิดกับเหตุการณ์ หรือไม่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ก็มักจะถูกนำมากล่าวถึงอยู่บ่อยครั้ง ทั้งนี้จะเป็นการเพิ่มสีสันให้ข่าวมีความน่าติดตามยิ่งขึ้น ซึ่งทุกข่าวมักจะใส่บุคคลเป็นตัวสำคัญในการเดินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบสถานการณ์หนึ่งๆ เมื่อผู้สื่อข่าวคิดว่าบุคคลนั้นๆ มีความสำคัญอย่างยิ่งกับข่าวก็จะนำเสนอบุคคลนั้นๆ ทั้งในด้านความคิดเห็น อิริยาบถ การกระทำ และความเคลื่อนไหวต่างๆ มารายงานให้ทราบ ซึ่งเป็นการทำให้ข่าวมีความสำคัญขึ้นมาโดยอาศัยบุคคล

ยกตัวอย่างจากข่าวการขอเงินสนับสนุนการจัดมวยไทยที่ประเทศออสเตรเลีย ของ นายสุวัฒน์ ธรรมเพชร ส.ส.พัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งจากเหตุการณ์ข่าวนี้นี้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ชุบบทบาทนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีขึ้นมา ซึ่งเนื้อหาข่าวข้างต้นก็มีได้เกี่ยวข้องกับประเด็นการพาดหัวข่าวแต่อย่างใด เช่น

.....นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี..ได้เข้ามัมัสการและถวายเครื่องจตุปัจจัยไทยธรรมแก่พระธรรมบัณฑิต...ซึ่งนายชวน กับพระธรรมบัณฑิตได้สนทนาธรรมกันอยู่ครู่หนึ่ง โดยพระธรรมบัณฑิต กล่าวว่า รัฐบาลมีหน้าที่ทำอะไรก็ทำไป เขาใจว่าเมื่อทำแล้วในวันข้างหน้าจะดีขึ้น ...นายชวนกล่าวตอบว่า ในรัฐบาลทุกคนก็ตั้งใจทำงานอย่างดีที่สุด....จากนั้น..นายชวนและคณะได้มาที่วัดป่าบ้านตาดเพื่อนมัสการ..หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เพื่อรับฟังเทศน์จากหลวงตามหาบัวร่วมกับประชาชนประมาณ 500 คน โดยหลวงตามหาบัวได้เทศนาธรรมว่า...เมื่อหลวงตามหาบัวพูดถึงช่วงนี้ นายชวนได้กล่าวขึ้นว่า “หลวงพ่อดีจะช่วยผมไปในตัว” หลวงตามหาบัวได้ตอบว่า นี่ก็ช่วยอยู่แล้ว ยังไม่รู้หรือว่าช่วย...

ซึ่งเหตุการณ์ที่ผู้สื่อข่าวรายงานนั้นเป็นการตามนายกรัฐมนตรีไปทุกสถานที่ เนื้อความข่าวต่อจากนี้ก็จะเป็นการเดินทางไปในสถานที่ต่างๆ ของนายชวน หลีกภัย เช่น....นายชวนและคณะได้เดินทางไปที่บ้านนาข่า...เพื่อร่วมชมศูนย์ส่งเสริมหัตถกรรมทอผ้าและโครงการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งนายชวนได้กล่าวแก่ชาวบ้านว่า....นอกจากนี้นายชวน ยังได้เดินทางไปเป็นประธานในพิธีรับมอบเงินชดเชยค่าเสียหายกรณีอิรักถูกรานควอด....นายชวน หลีกภัย..และคณะได้เดินทาง

มาที่จังหวัดขอนแก่นเพื่อเป็นประธานในการเปิดงานอะเมซซิงอีสาน... (ไทยรัฐ 9 ส.ค.2541)

จึงทำให้ทราบว่าหากประเด็นของเหตุการณ์ข่าวใดที่ผู้สื่อข่าวไม่สามารถนำรายละเอียดของข่าวมานำเสนอให้ตรงประเด็นอย่างไ้ใจความสำคัญแล้ว ผู้สื่อข่าวจะนำบุคคลที่มีชื่อเสียงมาเป็นตัวเปิดเรื่อง และดำเนินเรื่อง ซึ่งจากเนื้อความข่าวนั้นที่ตรงประเด็นกับพาดหัวข่าวจะเป็นการแสดงความคิดเห็น ของฝ่ายค้านที่ขูดคุ้ยเรื่องนี้มา กับการแสดงความคิดเห็นของ ส.ส.ในพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งมีรายละเอียดเพียงเล็กน้อยเท่านั้น การสร้างความหมายในลักษณะนี้ จึงมีปรากฏให้เห็นอยู่ในการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

2. สร้างความใกล้ชิดกับเหตุการณ์ทุกเหตุการณ์โดยตรง

การรายงานของผู้สื่อข่าวนิคมที่จะรายงานเหตุการณ์อย่างละเอียด ให้เหมือนประหนึ่งว่าผู้สื่อข่าวได้อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์นั้นๆ โดยตรง แสดงถึงว่าขอมูลที่นำมาเปิดเผยนั้นเป็นเรื่องที่น่าเชื่อถือได้ แต่ทั้งนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของผู้อ่านด้วยเช่นกัน ยกตัวอย่างจากข่าวการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินแบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งผู้สื่อข่าวได้รายงานความเคลื่อนไหวของผู้ฝากและถอนเงินตามต่างจังหวัด ว่า..

...ทางด้านความเคลื่อนไหวของลูกค้ายธนาคารในต่างจังหวัด ซึ่งคาดกันว่าจะเกิดความตื่นกลัวและจะแห่กันไปขอเบิกถอนเงินฝากจากธนาคารต่างๆ กันมาก แต่กาลกลับตาลปัตร เมื่อผู้สื่อข่าวจากทุกภาคทั้งภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคใต้ และภาคกลาง ออกสังเกตการณ์และสอบถามผู้จัดการธนาคารต่างๆ ล้วนพบว่า ไม่มีความเคลื่อนไหวใดๆ ธนาคารยังคงทำงานตามปกติ และมีผู้นำเงินไปฝากและเบิกถอนเป็นธรรมดา ไม่มีลูกค้ายาใจทิ้งที่เงินมากเงินน้อยมาถอนเงินชนิดถอนรากถอนโคนออกจากธนาคาร ผู้จัดการธนาคารคนหนึ่งแจ้งว่า ทางธนาคารมีความพร้อมอยู่แล้วที่จะนำเงินมาจ่ายคืนให้แก่เจ้าของบัญชี แต่ไม่มีใครมาขอเบิกถอนเงินทั้งหมดคืน... (ไทยรัฐ 16 ส.ค.2541)

การรายงานลักษณะนี้ เป็นการสร้างภาพความเชื่อมั่นให้กับสถาบันการเงินอย่างหนึ่ง ซึ่งกระแสสังคมในช่วงเดือนสิงหาคมนี้ ข่าวคราวทางด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับสถาบันการเงินเป็นไป

ในทางลบ การจะช่วยให้สถาบันการเงินมีภาพพจน์ที่ดีขึ้น ส่วนหนึ่งจึงต้องมาจากการดำเนินการแก้ไขปัญหาของรัฐบาล ซึ่งจากเนื้อความผู้สื่อข่าวก็ได้ให้ความสำคัญในการชี้แจงแนวทางการแก้ไขปัญหาของทีมเศรษฐกิจรัฐบาลเช่นกัน

หรือยกตัวอย่างจากข่าวการฆ่าชิงทรัพย์ นายสมชาย ปารีจฉัดดี บิดาของนายสมหมาย ปารีจฉัดดี บรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชน การเล่าเรื่องของผู้สื่อข่าวว่ามีความใกล้ชิดกับเหตุการณ์มาก โดยที่ผู้สื่อข่าวแสดงออกถึงว่าตนเองมีส่วนร่วมในเหตุการณ์การจับกุมผู้ต้องหาครั้งนี้ด้วย ซึ่งการเล่าลักษณะนี้จะมีความสัมพันธ์กับวิธีการเล่าเรื่องแบบเสมือนดำเนินอยู่จริง (Mimesis) ที่บอกถึงรายละเอียดของพฤติกรรมบุคคล หรือเหตุการณ์อย่างละเอียดถี่ถ้วน เช่น

....ในการจับกุมครั้งนี้ พ.ต.อ. หาญพล นิจวิบูลย์ พร้อมด้วย...กำลังฝ่ายสืบสวน นครบาลประมาณ 30 นาย ประสานกับตำรวจพื้นที่จังหวัดราชบุรี ได้นำกำลังเข้าตรวจค้นโรงสีทั้งหมดภายในจังหวัดราชบุรีกว่า 10 โรง เนื่องจากได้รับข้อมูลจากพลเมืองคือว่า มีชายต้องสงสัยรูปพรรณเหมือนนายเก่งตามภาพสเกตซ์ของตำรวจมาหลบซ่อนอยู่ ซึ่งโรงสีทุกโรงก็ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยนำคนงานทุกคนออกมาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดูตัว จนกระทั่งมาถึงโรงสีกลิ่นเจริญ กลับมีคนงานคนหนึ่งอ้างว่าเป็นตาแดง ไม่ยอมออกมาให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ แต่เจ้าหน้าที่ได้แก้มงกกำลังกลับแล้วย้อนกลับเข้าไปซุ่มโป่งดูความเคลื่อนไหวอยู่....

(ไทยรัฐ 27 ส.ค. 2541)

อีกตัวอย่างหนึ่งเป็นข่าวเกี่ยวกับโรงงานพลุระเบิด เช่นแรงระเบิดติดต่อกันอย่างสนั่นหวั่นไหว พร้อมกับสะเก็ดลูกไฟกระเด็นทุกทิศทางราวกับอยู่กลางสมรภูมิตั้งครม แรงอัดของระเบิดพลุกระแทกใส่บ้านไม้ 2 ชั้น...พังทลายลงราพณาสูรในช่วงสี่ขวินาที...พบซากศพถูกเผาไหม้เกรียม..งอگونงอิงตามบริเวณที่เกิดเหตุ..โดยลักษณะผู้เสียชีวิตถูกความรอนสูงมากเผาเกรียมจนถึงกระดูก สภาพศพบางรายถูกกองปูนทับร่าง บางรายกระเด็นตกคลองศรีษะที่มจมโคลน....

(ไทยรัฐ 18 ต.ค.2541)

ข. ความหมายโดยนัย หรือความหมายที่แฝงเร้นอยู่ในเนื้อหา ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีด้วยกัน 4 ลักษณะ คือ

1. สร้างภาพความเป็นจริงของเหตุการณ์ให้เกิดขึ้น

โดยการใช้ความคิดเห็นส่วนบุคคลสนับสนุนให้ปัญหานั้นมีความเป็นจริงมากขึ้น ทั่วๆ ที่ซึ่งไม่มีผลสรุปต่อกรณีดังกล่าว ทำให้เห็นว่าข่าวนี้สามารถสร้างความเป็นจริงขึ้นได้ หากสื่อมวลชนนำเสนอบ่อยครั้งและย้ำภาพเดิมๆ เช่น

...ผู้สื่อข่าวรายงานว่า แพทย์โรงพยาบาลชุมชนหลายแห่งได้ตั้งข้อสังเกตว่า บริษัทที่เสนอราคาและบางแห่งได้มีการสั่งซื้อสินค้าไปแล้วนี้ ส่วนใหญ่เป็นบริษัทที่ไม่เคยได้ยินชื่อในวงการ หรือบางแห่งก็เป็นบริษัทที่เพิ่งตั้งขึ้นใหม่...นอกจากนี้ยังมีข้อสงสัยอีกอย่างหนึ่งคือปกติแล้วการประมูลจัดซื้อยา หรือเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขทุกครั้ง มักจะมีบริษัทที่เสียประโยชน์ร้องเรียนเข้ามา แต่ครั้งนี้ไม่มีการร้องเรียนจากบริษัทผู้ประกอบการแม้แต่บริษัทเดียว เหมือนกับว่าได้มีการตกลงแบ่งโซนการสั่งซื้อ และจัดสรรผลประโยชน์กันไว้แล้ว ซึ่งก่อนหน้านี้ นายรักเกียรติเคยให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวเมื่อวันที่ 18 ส.ค. ที่ผ่านมานี้ว่า ถ้าการเสนอราคา และเวชภัณฑ์ของกลุ่มบริษัทใดเป็นสินค้ารายการเดียว แต่มีหลายบริษัทร่วมกันเสนอ ก็ต้องเรียกว่าเป็นการ “ฮั้ว” แน่นนอน...(ไทยรัฐ 21 ส.ค. 2541)

2. ดอกย้ำพฤติกรรมของผู้ต้องหาให้เกิดภาพเชิงลบมากขึ้น

จากการวิเคราะห์ พบว่าหากบุคคลใดก็ตามตกเป็นผู้ต้องหา ผู้สื่อข่าวจะเสนอภาพเชิงลบกับบุคคลนั้นๆ เพิ่มมากขึ้นโดยการใช้การสร้างควมหมายที่มีผลต่อการรับรู้ อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อ่านเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นธรรมดาหากผู้อ่านได้รับข่าวสารในลักษณะดอกย้ำพฤติกรรมเช่นนี้อยู่เสมอ ย่อมมีผลต่อการรับรู้ภาพเดิมๆ ของผู้ต้องหา ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งในการชี้นำความคิดของผู้อ่านได้ ชกตัวอย่างจากข่าว ร.ต.ต.อาจหาญ อยู่บำรุง บุตรชายของ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ มีเรื่องทะเลาะวิวาทกับนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ของสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่ง เช่น

...จากกรณี “ลูกเหล็ก” สำแดงเดชพฤติกรรมฉาวก่อเรื่องไม่มีหยุดหย่อน โดยล่าสุด ร.ต.ต.อาจหาญ อยู่บำรุง แสดงอำนาจเถื่อนคาฝักขานทองหล่อ...ด้วยการลงไม้ลงมือตบตีอดีตแฟนสาว...ทั้งนี้เรื่องราวก่อเรื่องอื้อฉาวซ้ำซากของ “ผู้หมวดหนุ่ม” เกิดขึ้นอีกครั้ง...

ร.ต.ต.อาจหาญ ก็สำแดงพฤติกรรมอันกักขฬะถ่อยเถื่อน ด้วยการกำหัดต่อขโมยโครมที่ใบหน้าของคนอย่างจิ้งแกล้วตะขำ ก่อนจะตามกระที่บซ้ำอีกหลายครั้ง...ร.ต.ต.อาจหาญ ยังสำแดงความบ้าเลือด โดยตรงเข้ามาจิกหัวคนแล้วจับโขกกับเสาปูน...ร.ต.ต. อาจหาญ ก็ยังไม่ยอมสยบพฤติกรรมถ่อยเถื่อนลง...ร.ต.ต.อาจหาญ กำลังบ้าเลือดหนักข้อขึ้นเรื่อยๆ....

(ไทยรัฐ 2 ต.ค. 2541)

ในสังคมไทยเรากล่าวว่าผู้ชายต้องเป็นผู้ที่ปกป้องคุ้มครองสตรี และหากใครใช้ความรุนแรงก็จะได้รับคำประนามจากสังคมว่าเป็นคนไม่ดี เมื่อสื่อเสนอเหตุการณ์เช่นนี้และตอกย้ำภาพลักษณ์ของ ร.ต.ต. อาจหาญ ก็เป็นที่แน่นอนว่า ร.ต.ต.อาจหาญ ได้รับการประนามจากสังคมไปแล้วส่วนหนึ่ง และการเสนอเหตุการณ์จากผู้เสียหายเพียงฝ่ายเดียวนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่เพิ่มความเข้มข้นในการสร้างภาพในเชิงลบต่อผู้ต้องหามากขึ้น หรืออีกข้างหนึ่ง กรณี นายพูนผล อัสวเหม ส.ส. สมุทรปราการ พรรคประชากรไทย บุตรชาย นายวัฒนา อัสวเหม รมช.มหาดไทย ที่ขับรถฝ่าฝืนการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การเสนอข่าวได้ย้ำพฤติกรรมการก่อเหตุที่ผ่านมานายพูนผลด้วย อีกทั้งเป็นการสร้างภาพว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นผู้ใหญ่มีความเกรงใจผู้กระทำผิด เช่น

....ส.ส.เบ่งคับฟ้า ลูก รมต. พยายามฆ่า ดร. ชื่อพูนผล อัสวเหม อดคัดค้าน้ำสาวขับรถพุ่งชนจากรถ ดร.ผู้ใหญ่กลัวถนถน คนค้ำถันกันทั้งเมือง! ส.ส.หนุ่มเบ่งบารมีคับฟ้า...ส.ส.หนุ่มกลับอวดบารมีด้วยการคำตำรวจ “ไอ้เหี้ย”...ผู้สื่อข่าวพบเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากเห็นว่าตำรวจชั้นผู้ใหญ่ให้ความเกรงใจผู้กระทำผิด ซึ่งเป็น ส.ส. และเป็นลูกชาย รมช.มหาดไทย มากกว่าลูกน้องตัวเอง ทั้งๆ ที่ลูกน้องของตัวเองได้รับบาดเจ็บ...โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ของโรงพัก ไม่ยอมเปิดปากให้ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นแก่ผู้สื่อข่าว...ก่อนหน้านั้น นายพูนผล อัสวเหม บุตรชายนายวัฒนา อัสวเหม..คนนี้ก็เคยก่อเรื่องอื้อฉาวมาแล้วหนหนึ่ง...โดยนายพูนผลได้แสดงอำนาจบาตรใหญ่ ขอบใจจับขังจากนายประเทือง แต่นายประเทืองไม่ให้ เพราะถือว่ากรณีไม่ใช่เจ้าหน้าที่ตำรวจ..ในที่สุดเกิดการกระทบกระทั่งผลึกอกกันไปมา กลุ่มลูกน้องของนายพูนผลเข้าร่วมชกต่อชนนายประเทือง ส่วนนายพูนผลได้ใช้อาวุธปืนระเบิดกระสุนใส่ นายประเทืองตากจนหัวเลือดอาบ...พนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อหา

พยายามฆ่า ทำร้ายร่างกาย และครอบครองอาวุธปืน โดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อทำสำนวนส่ง อัยการ แต่คดีก็เงียบหายไป(ไทยรัฐ 6 พ.ย. 2541)

3. ความไม่ลงรอยกันของบุคคล

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข่าวการเมือง ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาเสนอเป็นการจุดชนวน ความขัดแย้งให้ดำเนินต่อไป ไม่มีที่สิ้นสุด การเสนอคำให้สัมภาษณ์แต่ละบุคคลแล้วนำมา ผนวกเรื่องราว ในส่วนลึกของความคิดเห็นที่นำมาเสนอ เป็นประเด็นที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ขึ้นทั้งสิ้น เช่น

....นายวัฒนา ให้สัมภาษณ์ว่า ...เมื่อศาลตัดสินออกมาแล้ว ตนจะฟ้องกลับนายวัลลภใน ข้อหาหมิ่นประมาท ทำให้คนเสียชื่อเสียง ถูกดูถูกเหยียดหยาม และจะดำเนินการตามกฎหมายให้ถึง ที่สุดเพื่อต้องการให้เข็ดหลาบ ...คนได้ให้อภัยนายสมครแล้ว หากท่านรู้ตัวแล้วเดินมาหาเรา พวก เราทั้งหมดก็จะให้อภัย อยากพบที่ไหนก็บอกมาแล้วกัน แต่เราจะไม่ไปหาแล้ว เพราะให้มา มาก แล้ว เมื่อไม่ยอมรับเราก็จะชนทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะคำก็จะคำกลับ จะดำเนินการทางกฎหมายเพื่อสู ่กัน.....นายสมคร สุนทรเวช...กล่าวว่า..ที่นายวัฒนาพูดว่า ถ้าไม่มาอยู่พรรคประชากรไทยแล้วจะ สูญพันธุ์นั้นเป็นการพูดเท็จ เพราะกลุ่มนายวัฒนานั้นมีแค่ 5 คน ไม่มา เราก็มีย 13 คนอยู่ดี จึง เป็นไปไม่ได้ที่พรรคประชากรไทยจะสูญพันธุ์ แต่คนที่ไม่รู้จักบุญคุณคน ไม่มีวันเจริญ.... (มติชน 9 ก.ย. 2541)

หรืออีกข่าวหนึ่ง เช่น“ผมขอวัดได้ว่า ที่มีคนบางกลุ่มบอกว่า รัฐบาลอุ้มคนรวย ก็ให้ ไปถามว่าที่ผ่านมา รัฐบาลไหนที่ช่วยเหลือคนจน ขอให้ไปถามว่ารัฐบาลไหน ช่วยเหลือคนรวย รัฐบาลของคนที่ผ่านมา ทำโครงการมากมายให้แก่คนจน เพราะฉะนั้น พรรคการเมืองที่อยู่กับ ชาวบ้านจะช่วยชาวบ้านได้ ดังนั้น จึงอยากให้ประชาชนสนับสนุนพรรคการเมือง สนับสนุน สมาชิกของพรรคประชาธิปัตย์ ขอให้ทุกคนเป็นฐานที่มั่นคงของพรรคประชาธิปัตย์ และช่วยกัน ผ่าฟันวิกฤติไปได้” นายชวนกล่าว.....พล.อ.ชวลิต กล่าวว่า ตอนนี้มันนานเกินรอแล้วจะปรับ ครม.คงไม่ไหว ควรจะไปพร้อมกันให้หมด ต้องลงวางให้คนอื่นบ้าง อย่างหวังว่าคนอื่นจะไม่เก่ง เหมือนเรา คนที่ไม่ใช่ข้าราชการแต่มีความสามารถ พร้อมทำงานให้บ้านเมืองมีเยอะ รัฐบาล อย่ามาแสดงอะไรต่อไป ถ้าไม่ไหวก็ออกไปได้แล้ว....(ไทยรัฐ 15 ก.ย. 2541)

อีกข่าวหนึ่ง เช่น ...น.ต.ประสงค์กล่าวต่อว่า การเมืองขณะนี้ฝ่ายค้านจงใจเล่นงานรัฐบาลหลายเรื่อง เพราะฉะนั้น เรื่องอย่างนี้น่าจะเป็นแรงจูงใจให้เกิดการทำอันตรายกับรถที่ตนนั่งอยู่ ถือว่าเป็นการข่มขู่คุกคามให้กลัว คนมองว่าการทำทุกอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจผิดให้ประชาชนมองว่าการเมืองรุนแรงจากฝ่ายรัฐบาลที่บริหารงานไม่ได้ ซึ่งเป็นการเล่นการเมืองนอกระบบของการเมือง ทั้งที่ในระบบแล้วจะใช้สภาเป็นที่เล่น แต่นี่เล่นทั้งในสภาและนอกสภา... (ไทยรัฐ 7 ม.ค. 2542)

4. แสดงความรู้สึกของผู้สื่อข่าวเข้าไปผสมผสานกับเหตุการณ์

เป็นการแสดงความรู้สึกสงสาร ไม่เห็นด้วย การกล่าวประณาม ซึ่งการสร้างคามหมายลักษณะนี้มีผลต่อความรู้สึกของประชาชนอย่างมาก เนื่องจากผู้สื่อข่าวได้สอดแทรกความหมายบางอย่างที่สร้างภาพเชิงลบให้กับผู้ถูกกล่าวหาในเหตุการณ์ เช่น

....บุกทำเนียบฯ แขนงคอยอดอนาถประชครัฐบาลนายชวน หลีกภัย หลังเขาร้องเรียนถึง 3 ครั้ง แต่รับปากแล้วไม่เหลือวเล สวมหัวใจเค็ดสังเวชีพแก่ความยุติธรรมและรัฐบาล...เขาร้องเรียนต่อนายชวน หลีกภัยโดยตรง แต่กลับไม่ได้รับความเป็นธรรม ทั้งๆ ที่รับปากไว้แล้ว ตัดสินใจปากหน้าเขากรุงอีกครั้ง แต่รัฐบาลกลับเมินปัญหา...ส่วนตำรวจสั่งปิดข่าววุ่น ทำเป็นไม่รู้ไม่ซีรับเก็บศพไปทิ้งไว้ที่นิติเวชเหมือนศพไร้ญาติ กลัวรัฐบาลเสียภาพพจน์..เรื่องราวของคนจนที่ถูกบีบเค้นด้วยความยุติธรรม จนหมดทางสู้ ตัดสินใจแขวนคอตายหน้าทำเนียบฯ เช่นสังเวชีวิตประชครัฐบาลชวน 2/2 สูดอนาถรายนี้....ผู้สื่อข่าวได้เดินทางไป ส.น.คดี เพื่อขอสัมภาษณ์ พ.ต.ท. อุดม เปี่ยมศักดิ์ สวส.สารวัตรเจ้าของคดี ในข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แต่พบว่าการตายของนายช่อม เกษตรกรคนจน เหมือนการตายของสุนัขข้างถนนตัวหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากนายตำรวจทุกนายไม่มีใครใส่ใจในเรื่องนี้ โดยเฉพาะ พ.ต.ท. อุดม ถึงกลับปฏิเสธถึงเหตุการณ์ดังกล่าว...

(ไทยรัฐ 20 ต.ค.2541)

ลักษณะการสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของมดixon

แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

ก. ความหมายโดยอรรถ หรือ ความหมายที่สร้างขึ้นมาจากสามัญสำนึกโดยตรงอย่างเปิดเผยของเรื่องเล่าที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์มดixon นั้น มี 4 ลักษณะ ดังนี้ คือ

1. สร้างภาพความน่าเชื่อถือด้วยการย้าที่มาจากแหล่งข่าว

หนังสือพิมพ์มดixon จะบอกที่มาของการได้ข่าวสารเหตุการณ์นั้นๆ รวมถึงการนำเสนอว่าทุกข้อความได้มาจากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ ซึ่งนอกจากสร้างภาพลักษณ์ที่ดีกับหนังสือพิมพ์แล้ว ยังเป็นการสร้างความหมายอย่างหนึ่งที่แสดงว่าการเสนอข่าวของผู้สื่อข่าวมีความน่าเชื่อถือ เช่น

...รายงานข่าวจากกระทรวงพาณิชย์แจ้งว่า...รายงานข่าวแจ้งว่า...รายงานข่าวจากพรรคประชาธิปัตย์แจ้งว่า...ข่าวแจ้งว่า...(มดixon 8 ส.ค.2541)

นอกจากนี้แหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ ยังหมายรวมถึงการนำเสนอความคิดเห็นของบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในเนื้อความ โดยเป็นการนำเสนอความคิดเห็นที่หลากหลายมารวบรวมไว้ในเนื้อความข่าวให้ได้มากที่สุด เป็นการสื่อให้ทราบว่าผู้สื่อข่าวได้ใช้ความพยายามในการรวบรวมข้อมูลนำมาเสนออย่างละเอียด เช่น

....นายชวน กล่าวว่า สำหรับที่มองกันว่าเป็นการเลือกปฏิบัติกับบางชนาการนั้น ข้อเท็จจริงทางการมีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ...นายสุกชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่า ตามที่มองกันว่ามาตรการที่ทางการประกาศล่าสุดไม่ได้ช่วยสภาพคล่องอย่างแท้จริงนั้น...นายธารินทร์ ให้สัมภาษณ์ก่อนชี้แจงมาตรการต่อคณะทูตว่า...ม.ร.ว.จตุมงคล ให้สัมภาษณ์ภายหลังการชี้แจงว่า...นายสมชาย สกกุลสุวรรรัตน์ กรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารศรีนคร เปิดเผยว่า...นายโคเน็ลด์สัน แอล.ฮาร์ดแมน รองประธานฝ่าย

วิเคราะห์สถาบันการเงินอาเซียน บริษัท ซาโลมอน สมิท บาร์นีย์ กล่าวว่า....น.ส.เรชา โมฮาดีม ผู้แทนของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) ประจำประเทศไทย บรรยายพิเศษเกี่ยวกับมาตรการ 14 สิงหาคมว่า.....นายวิจิต สุรพงษ์ชัย ประธานกรรมการธนาคารแหลมทอง เปิดเผยภายหลังการชี้แจงผู้จัดการสาขาของธนาคารแหลมทอง 58 สาขาทั่วประเทศ ว่า....นายสำรอง วานิชยากร กรรมการตรวจสอบธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ กล่าวภายหลังการประชุมกว่า 3 ชั่วโมงว่า....นายพิสิฐ ลี้อาธรรม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังกล่าวถึงมาตรการฟื้นฟูสถาบันการเงินว่า...(มติชน 16 ส.ค.2541)

2. การใช้อักษรย่อของบุคคล ในการนำไปสู่ประเด็นปัญหาสำคัญของข่าว

หนังสือพิมพ์มติชนจะมีการใช้ชื่อย่อ ในการแสดงความหมายให้รู้ว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดกับชื่อย่อชื่อนี้ ให้ผู้อ่านคาดเดาเองว่าหมายถึงใคร ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในประเด็นข่าวที่ผู้สื่อข่าวไปสืบเสาะแสวงมา เช่น

....รายงานข่าวจาก สธ. แจ้งว่า กลุ่มแพทย์และเภสัชกร 7 ร.พ. ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ได้รับใบสั่งยาเปิดเผยกระบวนการจัดซื้อยาที่ไม่โปร่งใสนี้ว่า มีนักการเมืองเป็นผู้สั่งการ มีนายแพทย์ใหญ่เป็นผู้ดำเนินการ สมมุติชื่อ “นายแพทย์ ย.”...(มติชน 21 ส.ค.2541)

หรืออีกข่าวหนึ่ง เช่น....มีการอ้างว่านางฉวีวรรณจะนำไปซื้อผ้าไหมจำนวน 72 ผืน ซึ่งการสืบสวนทราบว่า มี “จำ ล.” ดำรงกองปราบปรามเข้าร่วมอยู่ในขบวนการนี้ด้วย แต่ขณะนี้พนักงานสอบสวนยังไม่พบตัว” แหล่งข่าวกล่าว...(มติชน 21 พ.ย.2541)

3. ใช้ชื่อหนังสือพิมพ์เข้าไปผสมในการรายงานข่าวเพื่อแสดงให้เห็นว่าประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นมาจากการสืบเสาะของตน

การรายงานข่าวลักษณะนี้เป็นการสร้างความหมายว่า ข่าวที่ตนนำมาเสนอนั้น ผู้สื่อข่าวได้มาจากการทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าวที่สอดคล้องกับความรวดเร็ว ฉับไว ทันเหตุการณ์ และเสนอต่อสาธารณชนได้อย่างมีมูลความจริง เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับหนังสือพิมพ์

อย่างหนึ่ง เช่น

....หลังจากที่ “มติชน” เสนอข่าวเงื่อนงำในการใช้งบประมาณ 1,400 ล้านบาทของกระทรวงสาธารณสุข จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ในราคาแพงกว่าความจริง 2-3 เท่าตัว.. (มติชน 21 ส.ค. 2541)

4. เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม และความรุนแรง ผู้สื่อข่าวจะนำเสนอข้อมูล โดยให้ความสำคัญกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอย่างมาก

ผู้สื่อข่าวจะถ่ายทอดสารในลักษณะเดินตามหลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นการสื่อความหมาย ให้ทราบว่า ข้อมูลที่นำมาเปิดเผยมาจากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ เช่น

....ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ขอให้ทางโรงสีนำตัวแรงงานทั้งหมดออกมา ให้คู่ตัว....ข่าวแจ้งว่า เจ้าหน้าที่ชุดตรวจค้น ซึ่งมีเฮลิคอปเตอร์และสุนัขตำรวจสนับสนุน พบ นายเก่งหลบซ่อนตัว....พล.ต.อ.ประชา พรหมนอก อ.ตร. เดินทางมาที่กองบัญชาการตำรวจ นครบาล เพื่อสอบปากคำผู้ต้องหาด้วยตัวเอง....นายเก่งสารภาพว่า....พ.ต.ท.สุรเดช เค่นธรรม รอง ผกก.สส.น.7 พ.ต.ท. ไชยยา รุ่งนเวช สว.ผ.1 กก.สส.น. 7 พร้อมกำลังอีก 10 นาย นำตัว นายเก่งไปตรวจค้นห้องพักตึกแถวอาคารพาณิชย์ไม่มีเลขที่....ต่อมา เจ้าหน้าที่เข้าตรวจค้นห้องพัก เลขที่ 59/94 ของอาคารตึกแถวพาณิชย์ใกล้กัน...พล.ต.ท.อัษฎรัช กล่าววว่า...(มติชน 26 ส.ค. 2541)

หรืออีกข่าวหนึ่งในลักษณะเช่นเดียวกัน....ร.อ.มนัส พรหมเผ่า ผู้ต้องหาในคดีดังกล่าว ...เข้ามอบตัวกับตำรวจกองปราบปราม โดยมี พ.อ.เสวี ดวนเครือ ผู้บังคับบัญชาของ ร.อ.มนัส พ.ต.จักรกริช บุษพะศิริ น.ต.เกษม ศรีสุมาลย์ นายทหารพระธรรมนูญ และว่าที่ ร.ต.ประกร รัตนประการ ...พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สารวัตรทหาร 10 นาย เดินทางมาคอยคุ้มกัน...ทั้งนี้ในห้อง ผบก.ป. มี พล.ต.ต. วชิระ พ.ต.อ.ภาณุพงศ์ สิงหรา ณ อยุธยา รอง ผบก.ป. พ.ต.อ.สมพงษ์ คงเพชรศักดิ์ ผกก.3 ป. พ.ต.ท.สมศักดิ์ จันทะพิงค์ รอง ผกก.3 ป. รอสอบปากคำอยู่ก่อนแล้ว ผู้สื่อข่าวรายงานว่า การสอบปากคำดำเนินไป 15 นาที พนักงานสอบสวนได้นำตัว ร.อ.มนัสออกมาจากห้อง....พนักงานสอบสวนเบิกตัวนายเฉลิม โสรวลัย ลูกน้อง ร.อ.มนัส...มาชี้ตัว...ตำรวจ

คุมตัว ร.อ.มนัสออกจากห้องสอบสวนไปยังห้องถ่ายรูปพิมพ์มือ...ทางด้าน พ.ต.อ. ภาณุพงศ์
สิงห์รา ณ อยุธยา เปิดเผยว่า...(มติชน 1 ก.ย.2541)

ข. ความหมายโดยนัย หรือความหมายที่แฝงเร้นอยู่ในเนื้อหา ของหนังสือพิมพ์มติชน
มีด้วยกัน 3 ลักษณะ คือ

1. การเสนอภาพความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับฝ่ายค้าน รวมถึงความขัดแย้งระหว่าง
บุคคล ระหว่างกลุ่ม กลายเป็นเรื่องของความรู้สึกที่ไม่ดีที่มีต่อกัน

ข่าวที่นำเสนอหากเป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับการเมือง หรือการทุจริตคอร์รัปชัน ผู้สื่อข่าว
มักจะเสนอภาพความคิดเห็นส่วนบุคคลที่ไม่เห็นด้วยกับการกระทำของฝ่ายรัฐบาล ของพรรคฝ่าย
ค้านเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ และจะเป็นการโต้ตอบกันระหว่างคนในพรรครัฐบาล และพรรคฝ่าย
ค้าน หรือการนำเสนอความขัดแย้งระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม เป็นเรื่องโต้แย้งกันทางความรู้สึก
การสร้างความหมายให้เกิดขึ้นในลักษณะนี้ จึงเป็นการสะท้อนภาพของบุคคลออกมา จากการ
จุดประเด็นคำถามของผู้สื่อข่าว จากนั้นจึงนำมาผูกให้เป็นเรื่องราวของข่าว เช่น

...เมื่อถามว่า ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง ระบุว่าถ้าพล.ต. สนั่น มีหลักฐานรายชื่อ ส.ส.
ฝ่ายค้านที่ชื่อไม่ให้ระบุออกมา และขู่จะฟ้องด้วย พล.ต.สนั่น กล่าวว่า ไม่สนใจ เพราะคนๆ นี้
พูดอะไรไม่มีสาระ หากความจริงไม่ได้สักเรื่อง...นายทวี ไกรคุปต์ ส.ส.ราชบุรี พรรค
ประชาธิปัตย์ แถลงว่า ตามที่คณะกรรมการของพรรคประชาธิปัตย์ ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จ
จริงกรณีโครงการเอสดีเอช มีผลสรุปที่เปิดเผยผ่านสื่อมวลชนระบุว่า การกระทำของนายสุเทพ
เทือกสุบรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นไปโดยเจตนาที่ดี ปกป้องผลประโยชน์ของ
ชาติ แต่มีผลให้อำนาจในการเห็นชอบและผูกพันสัญญาในทุกโครงการ ตามหลักขั้นต้นตกอยู่กับ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นผลให้นายสุเทพต้องรับผิดชอบในกระบวนการตัดสินใจ
โดยนายสุเทพได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบและขั้นตอนของทางราชการ.....

...นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ...ยังกล่าวอีกว่า ขณะที่กำลังเรียกร้องหาตัวผู้กระทำผิดที่ทำให้
เศรษฐกิจของประเทศเสียหาย แต่นายสุเทพทำตัวทวนกระแส แลมนำตัวคนที่ลมบนพูกมาเป็น

กรรมการบอร์ดของการทำอากาศยานแห่งประเทศไทยอีก เพราะคนๆ นั้นเป็นผู้บริหารบริษัท
เงินทุนหลักทรัพย์พัฒนา 1 ใน 56 1ไฟแนนซ์ที่เน่า ที่เป็นหนี้กองทุนฟื้นฟูถึง 4,200 ล้านบาท
“การที่นายสุเทพทำเช่นนี้เป็นเรื่องน่าติดตาม เพราะอาจจะมีการฮั้วกันขึ้นในการทำอากาศยานฯ
ขึ้นอีก”(มติชน 8 ส.ค.2541)

หรืออีกข่าวหนึ่ง เช่นพรรคคงไม่ต้องส่งใครไปขึ้นแจ้งกับตุลาการรัฐธรรมนูญ เพราะ
จะกลายเป็นการตามไปฆ่ากันเปล่าๆ ตรงนี้ถือเป็นการกระทำอย่างหนึ่งที่พรรคประชากรไทยจะให้
ได้แล้ว นายสมัครกล่าว....นายวัฒนา อัสวเหม ... กล่าวว่า ...คนมีตาเหยี่ยวและตัวเป็นมังกรจึง
เห็นชัด ตอนนี้สบายใจมากหมดเวรกรรมเสียที 10 กว่าเดือนแล้วที่ต้องทรมานทลายสมควรถวาย
แล้ว ในฐานะคนเป็นผู้ร่วมอุดมการณ์รับมอบหมายจากประชาชนให้สนับสนุนรัฐบาลชวน
ถือเป็นเรื่องดีตัวอย่างทางการเมืองที่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญใหม่ ที่เกิดมาจากประชาชนเขาไป
ร่วมกันร่าง เพื่อไม่ให้คนที่ทำการเมือง โดยเฉพาะลักษณะเจ้าลัทธิไปทำความวุ่นวายให้ เวลานี้
คนที่ทำการเมืองแบบเจ้าลัทธิได้เห็นผลแล้วว่า คนดีๆ หนีหายไปหมด...(มติชน 11 ต.ค.2541)

อีกข่าวหนึ่ง เช่นนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ ส.ส.ขอนแก่น พรรคความหวังใหม่
กล่าวว่า เรื่องนี้คนที่รู้ดีที่สุดคือ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ แต่พูดไปแล้วเหมือนกับเวรกรรมมี
จริง พล.ต.สนั่น เองก็เคยนำสิ่งนี้มาเล่นงานคนว่าโกงต่างๆ นานา แต่พอเรื่องเกิดขึ้นกับคนใกล้
ตัวกลับเรียก พล.ต.อ.ประชา....ไปหาหรือที่บ้านครั้งก่อนวัน และเรื่องนี้เป็นเรื่องแปลกเหมือนกับ
คดีของนายพูนผล อัสวเหม...เรื่องนี้จะพิสูจน์ใจ พล.ต.ท.เสรี เตมียเวส ผู้ช่วย ผบ.ตร. อีกหน
ว่าจะกล้าพิสูจน์ความจริงในการเข้ามาทำคดีนี้หรือไม่ ถ้ากล้ามาทำคดีนี้ก็พินิจฉัยที่สื่อมวลชน
ตั้งให้ว่า เป็นมือปราบตามใบสั่ง และตนขอให้กำลังใจผู้ร้องทุกข่าวอย่าหวั่นไหว เพราะอีกไม่
นาน ฟังจะเปลี่ยนสีแล้ว...(มติชน 21 พ.ย.2541)

2. ไขข่าวถือเป็นตัวสร้างสถานการณ์

มีบางเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับการกระทบเศรษฐกิจระดับชาติ การสื่อความหมายบาง
อย่างที่น่าเชื่อว่ามาจากข่าวลือ ก็สามารถเป็นสิ่งที่สร้างสถานการณ์ให้เหตุการณ์เลวร้ายหนักกว่า
เดิมมาก เนื่องจากเนื้อความข่าวจะเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนตื่นตระหนกกับเหตุการณ์

ดั่งกล่าว เช่น

....แหล่งข่าวระดับสูงจากธนาคารบีบีซี สาขามุกดาหาร กล่าวว่า มีนักธุรกิจลาวที่เป็นลูกค้มาถอนเงินร่วม 50 ล้านบาท ในช่วงที่ผ่านมา เพราะที่แขวงสะหวันนะเขต ประเทศลาว มีข่าวลือว่าถ้าใครถอนเงินไม่ทันจะไม่ได้เงินแม่แต่บาทเดียว ทำให้นักธุรกิจลาวจึงวิตกและแห่มาถอนเงิน ทั้งยังมีการนัดแนะจะมาถอนเงินกันเป็นกลุ่มในวันที่ 17 สิงหาคมนี้ อีกทั้งขณะนี้ธนาคารยังมีปัญหาที่พนักงานของธนาคารเสียชีวิตมาก เนื่องจากจะต้องตกงานไม่รู้ว่อนาคตจะเป็นอย่างไร...(มติชน 16 ส.ค.2541)

3. ใช้เหตุการณ์ที่ไม่เกี่ยวข้องในประเด็นข่าวมาเปรียบเทียบกับเนื้อความข่าว เพื่อสร้างความหมายใหม่ขึ้นมาเพื่อไปสนับสนุนแนวความคิดทางการเมืองของหนังสือพิมพ์

จากข่าวการยกคำร้อง ของ 12 ส.ส. พรรคประชากรไทย ในกรณีการเลือกตั้ง ส.ส. สมุทรปราการ เช่น

....ผู้สื่อข่าวทำเนียบรัฐบาล รายงานว่า บริเวณคูน้ำหลังตึกไทยคู่ฟ้าทำเนียบรัฐบาล เกิดเหตุการณ์ปลาตายตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน ถึง วันที่ 7 กันยายน โดยตายวันละกว่า 100 ตัว...ด้าน พ.ต.ท.อรรณวิโรจน์ ศรีศุลา โหระชื่อดัง ได้ทำนายว่า ปรากฏการณ์ดังกล่าว เป็นลางบอกเหตุ รัฐบาลว่า “ปลาตายตัวเดียว เน่าทั้งบ่อ” พรรคประชาธิปัตย์ คือ น้ำ ปลาคือพรรคร่วมรัฐบาล หมายความว่า อาจจะมีบางคนในพรรคร่วมรัฐบาลเป็นปลาที่เน่า ทำให้น้ำคือ พรรคประชาธิปัตย์ เสีย และจะลุกลามทำให้ปลาตายกันทั้งบ่อ น้ำก็จะเน่าเสียด้วย ฉะนั้นผู้นำรัฐบาลควรรีบนำปลาเน่าออกจากบ่อ หรือเปลี่ยนน้ำใหม่ เพื่อรักษาชีวิตปลาตัวอื่นไว้ และน้ำก็จะไม่เน่า รัฐบาลประชาธิปัตย์หรือน้ำก็จะอยู่ได้ต่อไป....(มติชน 8 ก.ย.2541)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าว

ในการวิเคราะห์การสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าวนั้น จะพบบุคคลในเนื้อเรื่องที่สามารถได้แบ่งออกได้เป็น 5 ประเภทด้วยกัน ทั้งที่ปรากฏในข่าวเชิงสาระ และข่าวสนองอารมณ์ ซึ่งบุคคลในกลุ่มต่างๆ นี้จะทำให้เห็นความแตกต่างในบทบาทของบุคคลในข่าวได้ชัดเจนขึ้น โดยที่ผู้วิจัยได้เทียบกลุ่มบุคคลในข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน เพื่อให้ทราบว่าการสร้างความหมายของบุคคลที่เกิดขึ้นในเนื้อความข่าวนั้นๆ เป็นบุคคลชุดเดียวกันหรือไม่ แสดงบทบาทแตกต่างกันหรือไม่ ผู้สื่อข่าวใช้บุคคลในข่าวจำนวนเท่าใดในการสร้างความหมายให้กับข่าว ซึ่งจะนำมาสู่การวิเคราะห์ว่าผู้สื่อข่าวได้สร้างความหมายในลักษณะใดให้กับบุคคลที่ปรากฏในเนื้อข่าวที่คนทำหน้าที่รายงานสู่สาธารณชน นั้นหมายถึงการนำเสนอตัวตนที่แท้จริงของบุคคลเข้าสู่กระบวนการถ่ายทอดข่าวสาร

จากการวิเคราะห์เนื้อความข่าวเกี่ยวกับการสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าว สามารถจำแนกออกตามความสำคัญของบทบาทได้ 5 ประเภท คือ

1. บุคคลในข่าวในฐานะผู้กระทำ

บุคคลในข่าวในฐานะผู้กระทำ ได้แก่ บุคคลที่เป็นฝ่ายกระทำการใดๆ ในเนื้อข่าว เป็นบุคคลที่แสดงพฤติกรรมในลักษณะเป็นผู้กระทำให้เกิดเหตุการณ์นั้นๆ ขึ้น ซึ่งอาจจะมียุทธศาสตร์อื่นในเนื้อข่าวนอกเหนือจากบทบาทนี้ก็ได้ ยกตัวอย่าง เช่น

...นายบังจึงเป็นคนไปเคาะประตูหน้าร้าน โดยมีนายสมชายเป็นคนออกมาเปิดประตู นายบังจึงใช้มีดจี้พร้อมผลักเข้าไปในร้านทันที...(ไทยรัฐ 27 ส.ค.2541)

2. บุคคลในข่าวในฐานะผู้ถูกกระทำ

บุคคลในข่าวในฐานะผู้ถูกกระทำนี้ เป็นบุคคลที่รองรับพฤติกรรมของผู้กระทำ โดยบทบาทหลัก คือ การแสดงพฤติกรรมในลักษณะที่ตอบสนองปฏิกิริยากับผู้กระทำ และอาจจะมียุทธศาสตร์อื่นอีกนอกจากนี้ที่ยอมรับได้ ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของบุคคลกับเนื้อเรื่อง เช่น

...ศาลจังหวัดสมุทรปราการ ได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกา คณะคดีปกครอง..ระบุนิวยอร์ก คำร้องของนายวัลลภ ชังตรง นายประชา ประสพดี และนายประเทือง วิภาสวัธ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) สมุทรปราการ เขต 1 จังหวัดสมุทรปราการ พรรคพลังธรรม ที่ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัด สมุทรปราการว่า การเลือกตั้งในเขต 1 จ.สมุทรปราการ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 เป็นไปโดยมิชอบ เนื่องจากเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนนประจำหน่วยเลือกตั้งนำบัตรเลือกตั้งที่อยู่ในความรับผิดชอบ ไปกำบังตรงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลข 10,11,12 สังกัดพรรคประชากรไทย ที่ได้รับเลือกตั้งคือ นายวัฒนา อัสวเหม นายสนิท กุลเจริญ และนายพูนผล อัสวเหม จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้เลือกตั้ง ส.ส.สมุทรปราการในเขตเลือกตั้งที่ 1 ใหม่ ตาม พ.ร.บ การเลือกตั้ง ส.ส. พ.ศ.2522 มาตรา 51,42.....(มติชน 8 ก.ย.2541)

3. บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลหลัก หรือบุคคลที่เป็นตัวเอกของเรื่อง

บุคคลหลักนี้จะเป็นตัวดำเนินเรื่อง และเกี่ยวข้องกับเนื้อความข่าวมากที่สุด เป็นบุคคลที่ เป็นผู้แสดงบทบาท หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่มักจะปรากฏอยู่ในเรื่องราวของข่าวบ่อยครั้ง บุคคลหลักนี้อาจจะแสดงบทบาทในฐานะผู้กระทำ หรือผู้ถูกกระทำด้วย เช่น

...ส.ต.อ.อรุณ โรจนโพธิ์ ...เปิดเผยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่า...ส.ต.อ.อรุณ เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อไปว่า...ส.ต.อ.อรุณ เล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อมาว่าระหว่างเปิดสัญญาณไฟแดงค้างอยู่เป็นเวลานาน...(ไทยรัฐ 6 พ.ย.2541)

4. บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลรอง หรือบุคคลที่มีความสำคัญรองจากบุคคลหลัก

จะมีบทบาทในฐานะที่เป็นส่วนประกอบในการดำเนินเรื่อง แต่จะมีการกระทำที่มีความต่อเนื่อง หรือมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหลัก เพื่อให้เรื่องดำเนินไปสู่เป้าหมาย ซึ่งอาจจะเป็นการกระทำที่สนับสนุน หรือขัดแย้งกับบุคคลหลักก็ย่อมได้ (ประทีป เหมือนนิล ,2523 : 24) ยกตัวอย่าง เช่น

....นายทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย ส.ส. อุดรดิตถ์ กล่าวว่า ได้พยายามขออนุญาตที่ประชุมเพื่อ

ชี้แจง แต่หัวหน้าไม่อนุญาต ประเด็นที่มีข้อสงสัย คือ การลงมติ ตามมาตรา 24 (4) กฎหมาย
พรรคการเมือง ในลงคะแนนลับ แต่หัวหน้ากลับให้มีการลงคะแนนเปิดเผยโดยอาศัยบทเฉพาะ
กาล ซึ่งถือว่ามีชอบ ความจริงน่าจะแก้ไขข้อบังคับพรรคให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.พรรคการเมือง..
(มติชน 11 ต.ค.2541)

5. บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลประกอบข่าว

เป็นบุคคลที่มีบทบาทไม่มากนัก และไม่สำคัญเท่าไรกับเนื้อความข่าว หากไม่มีบุคคล
ประกอบข่าวก็ไม่ได้ทำให้กระทบกระเทือนต่อเนื้อความข่าวแต่อย่างใดซึ่งจะปรากฏให้เห็นเพียง
ช่วงสั้นๆ ของเหตุการณ์ข่าวเท่านั้น อาจจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องในประเด็นข่าวก็ได้
ยกตัวอย่าง เช่น ข่าวที่เกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงโดยการก่อวินาศกรรม และทุบไล่เหล็กทุบรถ
น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ แต่เนื้อความข่าวในช่วงหลังไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นหลักของข่าว แม้แต่น้อย
และบุคคลที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ก็มิมีบทบาทเป็นเพียงบุคคลประกอบเนื้อความข่าวเพียงเล็กน้อยเท่า
นั้น

....นายสมยศ รัชยาวงศ์ อุปนายกสมาคมชาวสวนยาง จ.นครศรีธรรมราช กล่าวว่า
รัฐบาลไม่ได้กำหนดคราชาขางดิบและ ขางแผ่นรมควันออกมาเป็นตัวเลขที่ชัดเจน กำหนดเพียง
ราคาแทรกแซงอยู่ที่ความเคลื่อนไหวของตลาดโลก หรือว่าตลาดกลางหาคใหญ่ จึงสร้างความไม่
พอใจให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ที่รัฐบาลจะอิงพ้อค่านายทุนมากเกินไป จึงได้เรียกตัวแทน
เกษตรกรชาวสวนยางจากหลายอำเภอในจังหวัด นครศรีธรรมราชมาประชุมร่วมกัน เพื่อหาข้อมูล
นำไปชี้แจงต่อรัฐบาลได้รับทราบ...(ไทยรัฐ 7 ม.ค.2542)

หากจะให้เห็นภาพของการเล่าเรื่องบุคคลในข่าวที่มีบทบาทต่างๆ กันได้อย่างชัดเจนยิ่ง
ขึ้น จะยกตัวอย่างข่าวเดียวแต่บุคคลในข่าวมีบทบาทแตกต่างกันไป จากข่าวสนองอารมณ์
เกี่ยวกับ นายทุนผล อัสวเหม บุตรชายนายวัฒนา อัสวเหม ข้าราชการเจ้าหน้าที่ตำรวจขณะปฏิบัติ
หน้าที่

....ส.ต.อ.อรุณ โรจนโพธิ์ (บุคคลในข่าวในฐานะผู้ถูกกระทำ และบุคคลหลัก).....

ตำรวจจราจร สน.คลองตัน เปิดเผยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่า ขณะที่คนปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกจราจรอยู่บริเวณหน้าปั๊มน้ำมันควิวเอท...ปรากฏว่า พบรถเก๋งยี่ห้อโตโยต้า ..ติดป้ายทะเบียนแดง หน้ากระจกไม่ติดป้าย พ.ร.บ.ประกันบุคคลที่สาม คนจึงโบกให้รถจอด พบว่าผู้ขับและผู้ที่นั่งมาข้างๆ เป็นสุภาพสตรีอยู่ในชุดนักศึกษาทั้งสองคน คนแจ้งว่ารถผิดกฎหมายไม่มีป้าย พ.ร.บ. ขอให้ไปเสียค่าปรับที่โรงพัก แต่นักศึกษาหญิงที่เป็นคนขับไม่ยอมไป บอกว่า จะโทร.หาเพื่อนก่อน

...ส.ต.อ.อรุณ เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อไปว่า หลังจากเจรจกันอยู่ครึ่งชั่วโมง ก็มีรถแลนดโรเวอร์สีดำ แล่นเข้ามาจอดท้ายรถโตโยต้า..โดยคนขับคนจำได้ว่า คือ นายพูนผล อัครเวม (บุคคลในข่าวในฐานะผู้กระทำ และบุคคลหลัก) ส.ต.สมุทพรปรากฏ ลูกชายของนายวัฒนา อัครเวม รมช.มหาดไทย คนจึงยกมือไหว้ แต่นายพูนผลไม่ไหว้ตอบ กลับเดินผ่านไปพูดคุยกับนักศึกษาสาว เมื่อคนเดินตามไปแจ้งว่ารถคันดังกล่าวผิดกฎหมาย นายพูนผลก็ตะคอกกับตนว่า “มึงไปไกลๆ ไอ้เหี้ย” ...นายพูนผลเขาไปนั่งในที่นั่งคนขับ..แล้วขับรถออกไปทันที..คนจึงขับรถจักรยานยนต์ตามไป พร้อมทั้งวิทยุให้ตำรวจจราจรที่ป้อมแยกหมู่บ้านปัญญา กดสัญญาณไฟแดงก็กรดเอาไว้ เมื่อรถของนายพูนผลไปถึง จึงไปติดไฟแดงที่แยกต่อท้ายรถแท็กซี่คันหนึ่ง เมื่อคนขับไปถึง ก็โบกให้รถแท็กซี่คันดังกล่าวจอดกันเอาไว้ก่อน แล้วลงไปยืนข้างๆ ประคองคนขับรถโตโยต้า..พยายามเกาะกระจก เพื่อบอกให้นายพูนผลขับรถไปเสียค่าปรับที่โรงพัก แต่นายพูนผลไม่ยอมไปกระจกหน้าต่างรถลง คนจึงวิทยุเรียก จ.ส.ต.เกษม พรหมรัตน์พงษ์ (บุคคลในข่าวในฐานะผู้ถูกกระทำ)...มาช่วยอีกคนหนึ่ง โดย จ.ส.ต.เกษม ยืนอยู่ทางด้านหน้ารถของ นายพูนผล

...ส.ต.อ.อรุณ เล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อมาว่า ระหว่างที่เปิดสัญญาณไฟแดงค้างอยู่เป็นเวลานาน...รถที่ติดอยู่ด้านหลังเริ่มบีบแตรไล่ คนจึงวิทยุให้ตำรวจจราจรที่ป้อมอีกคนกดสัญญาณไฟเขียวเพื่อให้รถคันอื่นๆ ไปได้ ปรากฏว่านายพูนผลอาศัยจังหวะนั้นเอง เบี่ยงหัวรถออกจากท้ายรถแท็กซี่ที่จอดกันอยู่จากเลนซ้ายเข้าไปที่เลนกลาง แล้วออกรถอย่างรวดเร็ว ทำให้รถพุ่งเข้าชน จ.ส.ต.เกษมที่ยืนอยู่หน้ารถ จ.ส.ต.เกษมจึงกระโดดขึ้นไปบนหน้ารถแล้วไข่มือเกาะที่ปิดน้ำฝนหน้ารถของนายพูนผล ขณะที่นายพูนผลไม่ยอมหยุดยังคงขับรถมุ่งหน้าไปที่สี่แยกคลองตัน พร้อมทั้งพยายามส่ายรถไปมา ..ในที่สุด จ.ส.ต.เกษมก็ถูกสะบัดหล่นลงไปข้างทาง... นายพูนผลก็ขับรถต่อไป โดยมี จ.ส.ต.ไพฑูรย์ ปิ่นหน่งเพชร (บุคคลในข่าวในฐานะผู้ถูกกระทำ)

ตำรวจจราจรอีกคนขับรถจักรยานยนต์ติดตามไป ...จ.ส.ต.ไพฑูรย์เข้าไปโบกเรียกให้จอดรถ นายพูนผลก็ถอยรถทับเข่าที่เท้าซ้ายของ จ.ส.ต.ไพฑูรย์ แล้วขับออกมาจากซอยทำให้ได้รับบาดเจ็บไปอีกคน...

...พ.ต.ท.เอกกร อิกะวัต (บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลประกอบข่าว) รอง ผกก.สส. สน. คลองตัน เดินออกมาจากห้อง..พร้อมเปิดเผยแก่ผู้สื่อข่าว..ว่าขณะนี้ตำรวจกำลังสอบสวนสาเหตุที่เกิดขึ้น ส่วนเหตุที่มีการสอบสวนนานเป็นเพราะมีการถกเถียงกันของแต่ละฝ่าย...

...พล.ต.ท.วรรณรัตน์ ศชรักษ์ (บุคคลประกอบข่าว) ผบช.น. ..ได้สั่งกำชับให้ พ.ต.อ.จัญญู (บุคคลประกอบข่าว) ดูแลการสอบสวนคดีนี้ให้เป็นไปตามข้อเท็จจริง...
พล.ต.ต.กฤษฎา พันธุ์คงชื่น ผบก.น.5 และ พ.ต.อ.จัญญู รื่นรมย์ ผกก.สน.คลองตัน ...เรียกตัว ส.ต.อ.อรุณ โรจน์โพธิ์ เข้าไปสอบปากคำ...นายจักรพันธ์ ยมจินดา (บุคคลประกอบข่าว) โฆษกกระทรวงมหาดไทย เปิดเผยว่า พล.ต.สนั่น ได้รับรายงานแล้วว่า นายพูนผล อัสวเหม ..ได้ขับรถชนเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ซึ่งเรื่องนี้คิดว่าตำรวจต้องดำเนินการไปตามกฎหมาย
 ...นายวัฒนา อัสวเหม (บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลประกอบข่าว) รมช.มหาดไทย ซึ่งเป็นบิดาของนายพูนผล เดินทางไปที่ห้องไอซียู...เพื่อเข้าเยี่ยม จ.ส.ต.เกษม ..จากนั้นก็ออกมาเปิดเผยแก่ผู้สื่อข่าวว่า คนรู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น...

...ส่วนที่หน้าห้องไอซียู มีญาติของ จ.ส.ต.เกษม คือ นางสุชาดา ภู่วิวัฒน์ (บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลประกอบข่าว)...ภรรยาของ จ.ส.ต.เกษม ..โดยนางสุชาดา เปิดเผยว่า หลังจากที่เขาไปดู จ.ส.ต.เกษมแล้ว พบว่าสามารถพูดคุยได้ทำให้สบายใจ..(ไทยรัฐ 6 พฤศจิกายน 2541)

เหตุการณ์ทั้งหลายที่ประกอบเป็นโครงเรื่องขึ้นมาได้ จะมีบุคคลในข่าวที่ทำหน้าที่ในบทบาทต่างๆ เป็นบุคคลที่ผู้สื่อข่าวให้ความหมายขึ้นมาตามเนื้อเรื่อง เป็นผู้ที่ได้รับผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามโครงเรื่อง และบุคคลต่างๆ ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องของข่าวนี จากการวิเคราะห์ทำให้เห็นว่า ผู้สื่อข่าวจะกำหนดให้บุคคลในข่าวมีทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับเรื่องราวในประเด็นหลักของเรื่อง แต่เรื่องทั้งหมดก็สามารถดำเนินไปได้ด้วยพฤติกรรมของบุคคลเป็นส่วนใหญ่ และพฤติกรรมนั้นก็มาจากพฤติกรรมที่แท้จริงของมนุษย์ในสังคม

ตัวอย่างการเทียบกลุ่มบุคคลในข่าวเชิงสาระที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ตารางที่ 15 จำแนกบทบาทของบุคคลในข่าวและการเทียบกลุ่มบุคคล ในข่าวเชิงสาระ ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าว	จากข่าวเรื่อง	การสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าว	บุคคลที่ถูกเอ่ยถึงในข่าว	
			ไทยรัฐ	มติชน
การเมือง	นายสุพัฒน ธรรมเพชร ส.ส.พัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ ขอเงินสนับสนุนการจัดมวยที่ประเทศออสเตรเลีย	1. บุคคลในข่าว ในฐานะผู้กระทำ 2. บุคคลในข่าว ในฐานะผู้ถูกกระทำ 3. บุคคลในข่าว ในฐานะบุคคลหลัก 4. บุคคลในข่าว ในฐานะบุคคลรอง	นายสุรพร คนัยตั้งตระกูล นายสุพัฒน ธรรมเพชร นายชวน หลีกภัย	นายสุรพร คนัยตั้งตระกูล นายสุพัฒน ธรรมเพชร นายสนั่น ขจรประศาสน์ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ นายสุพัฒน ธรรมเพชร นายสนั่น ขจรประศาสน์ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ นายโอภาส อรุณินท์ นายมีชัย วีระไวทยะ นายทวี ไกรคุปต์ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ

ตารางที่ 15 (ต่อ) จำแนกบทบาทของบุคคลในข่าวและการเทียบกลุ่มบุคคล ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าว	จากข่าวเรื่อง	การสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าว	บุคคลที่ถูกเอ่ยถึงในข่าว	
			ไทยรัฐ	มติชน
		5. บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลประกอบข่าว	นายสุภชัย พานิชภักดิ์ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน (ไทยรัฐ 9 ส.ค.2541)	นายไพฑูรย์ แก้วทอง นายชวน หลีกภัย พ.ต.ท.สมชาย เพศประเสริฐ นายจักรพันธ์ ชมจินดา ม.ล.ปนัดดา ดิศกุล นายทิวา เงินขวง (มติชน 8 ส.ค.2541)

ตารางที่ 15 (ต่อ) จำแนกบทบาทของบุคคลในข่าวและการเทียบกลุ่มบุคคล ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าว	จากข่าวเรื่อง	การสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าว	บุคคลที่ถูกเอ่ยถึงในข่าว	
			ไทยรัฐ	มติชน
เศรษฐกิจ	แผนแก้ไข ปัญหาสถาบัน การเงินแบบ เบ็ดเสร็จ	<p>1. ในฐานะผู้กระทำ</p> <p>2. ในฐานะผู้ถูกกระทำ</p> <p>3. ในฐานะบุคคลหลัก</p> <p>4. ในฐานะบุคคลรอง</p>	<p>ม.ร.ว.จตุมงคล โสณกุล นายกิตติ พัฒนพงศ์พิบูล นายธารินทร์ นิมมานเหมินทร์</p> <p>-</p> <p>นายกิตติ พัฒนพงศ์พิบูล นายธารินทร์ นิมมานเหมินทร์ ม.ร.ว.จตุมงคล โสณกุล</p> <p>นายเนวิน ชิดชอบ นายพินิจ จารุสมบัติ นายวรชาติ อหันตริก นายจิรายุทธ วสุรัตน์ น.พ.เปรมศักดิ์ เพียยุระ</p>	<p>ม.ร.ว.จตุมงคล โสณกุล นายธารินทร์ นิมมานเหมินทร์</p> <p>-</p> <p>นายชวัน หลีกภัย นายธารินทร์ นิมมานเหมินทร์ ม.ร.ว.จตุมงคล โสณกุล</p> <p>นายสุกชัย พานิชภักดิ์ นายโดนัลด์สัน แอล. ฮาร์ดแมน</p>

ตารางที่ 15 (ต่อ) จำแนกบทบาทของบุคคลในข่าวและการเทียบกลุ่มบุคคล ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าว	จากข่าวเรื่อง	การสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าว	บุคคลที่ถูกเอ่ยถึงในข่าว	
			ไทยรัฐ	มติชน
		5.บุคคลประกอบข่าว	นายชวน หลีกภัย นางนงนารด สนธิสุวรรณ นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์ นายทักษิณ ชินวัตร นายสมพล เกียรติไพบูลย์ นายวิสุทธิ์ คณาธนะวนิชย์ นายคมสัน โอกาสถาวร (ไทยรัฐ 16 ส.ค.2541)	นายนิพนธ์ พัวพงศกร นายวิจิต สุรพงษ์ชัย นายสมชาย สกฤตสุวรรณ์ นายสำรอง วานิชยากร นายพิสิฐ ลี้อาธรรม น.ส.เรखा โมฮาดีม นายอะนูป ชิง นายรุสเชล คอปป์ นายไพฑูรย์ กิจสำเร็จ นายอัศวิน คงศิริ นายโอฬาร ไชยประวัดี นายพรสนอง คูจินดา นายอมเรศ ศิลาอ่อน นายนำ จุลจินดา นายโกชนัน อินทรานุกูล (มติชน 16 ส.ค.2541)

จากการวิเคราะห์บทบาทบุคคลในข่าวเชิงสาระที่มีเหตุการณ์เดียวกันของไทยรัฐ และ มติชน ผลปรากฏว่า บุคคลในข่าวในฐานะผู้กระทำ ไทยรัฐและมติชนมีจำนวนเท่ากัน คือ 13 คน บุคคลในข่าวในฐานะผู้ถูกกระทำ ไทยรัฐน้อยกว่ามติชน ไทยรัฐใช้ 10 คน มติชน 12 คน บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลหลัก ไทยรัฐน้อยกว่ามติชน ไทยรัฐใช้ 18 คน มติชน 20 คน บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลรอง ไทยรัฐน้อยกว่ามติชน ไทยรัฐใช้ 35 คน มติชน 45 คน บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลประกอบข่าว ไทยรัฐมากกว่ามติชน ไทยรัฐใช้ 40 มติชน 31 คน

จะเห็นว่าจากจำนวนข่าวเชิงสาระ ทั้งหมด 16 ข่าว หนังสือพิมพ์ไทยรัฐใช้บุคคลในข่าวน้อยกว่าหนังสือพิมพ์มติชน คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ใช้บุคคลในข่าวรวม 116 คน สำหรับหนังสือพิมพ์มติชน ใช้บุคคลในข่าวรวม 121 คน

ตารางที่ 16 สรุปบทบาทบุคคลในข่าว และการเทียบกลุ่มบุคคลในข่าวเชิงสาระที่มีเหตุการณ์เดียวกัน ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

บทบาทบุคคลในข่าว	ไทยรัฐ	มติชน
ผู้กระทำ	13	13
ผู้ถูกกระทำ	10	12
บุคคลหลัก	18	20
บุคคลรอง	35	45
บุคคลประกอบข่าว	40	31
รวม	116	121

ตัวอย่างการเทียบกลุ่มบุคคลในข่าวสนองอารมณ์ที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ตารางที่ 17 จำแนกบทบาทของบุคคลในข่าวและการเทียบกลุ่มบุคคล ในข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าว	จากข่าวเรื่อง	การสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าว	บุคคลที่ถูกเอ่ยถึงในข่าว	
			ไทยรัฐ	มติชน
อาชญากรรม	การฆ่าชิงทรัพย์นายสมชาย ปาริฉัตรบรรณาธิการอาวุโสหนังสือพิมพ์มติชน	1. ในฐานะผู้กระทำ 2. ในฐานะผู้ถูกกระทำ 3. บุคคลหลัก 4. บุคคลรอง 5. บุคคลประกอบข่าว	นายแหง มาดูแง นายบัง นายสมชาย ปาริฉัตร นางเรียม สุขสวัสดิ์ นายแหง มาดูแง - พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ พล.ต.อ.ประชา พรหมนอก พล.ต.ท.อัยยรัช เวสสะ โกศล นายสมหมาย ปาริฉัตร พล.ต.อ.โกสินทร์ หินธาว์ พล.ต.อ.หาญพล นิคย์วิบูลย์ พล.ต.ท.สุทธิพงษ์ วงษ์ปิ่น	นายเมารู แง นายสมชาย ปาริฉัตร นางเรียม สุขสวัสดิ์ นายแหง มาดูแง พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ พล.ต.อ.ประชา พรหมนอก พล.ต.ท.อัยยรัช เวสสะ โกศล นายสมหมาย ปาริฉัตร พล.ต.อ.โกสินทร์ หินธาว์ พล.ต.อ.หาญพล นิคย์วิบูลย์ พล.ต.ท.สุทธิพงษ์ วงษ์ปิ่น

ตารางที่ 17 (ต่อ) จำแนกบทบาทของบุคคลในข่าวและการเทียบกลุ่มบุคคล ในข่าว สนวนองารมณข์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าว	จากข่าวเรื่อง	การสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าว	บุคคลที่ถูกเอ่ยถึงในข่าว	
			ไทยรัฐ	มติชน
			พล.ต.ท.ทวิ ทิพย์รัตน์ พล.ต.ต.เสรี วารานนท์ พ.ต.อ. หาญพล นิจิวิบูลย์ (ไทยรัฐ 27 ส.ค.2541)	พล.ต.ท.ทวิ ทิพย์รัตน์ พล.ต.ต.พงษ์ศักดิ์ โรหิโตปการ (มติชน 26 ส.ค.2541)
อาชญากรรม	การฆ่า นาย พุลสวัสดิ์ จิรากรณ	1. ในฐานะผู้กระทำ 2. ในฐานะผู้ถูก - กระทำ 3. บุคคลหลัก 4. บุคคลรอง	ร.อ.มนัส พรหมเผ่า นายจ่านงค์ นิลแก้ว นายเฉลิม ไสรวัดย์ นายพุลสวัสดิ์ จิรากรณ ร.อ.มนัส พรหมเผ่า น.ส.ประภัสสร จิรากรณ นายเฉลิม ไสรวัดย์ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์	ร.อ.มนัส พรหมเผ่า นายจ่านงค์ นิลแก้ว นายเฉลิม ไสรวัดย์ นายพุลสวัสดิ์ จิรากรณ ร.อ.มนัส พรหมเผ่า น.ส.ประภัสสร จิรากรณ นายเฉลิม ไสรวัดย์ พ.ต.อ.ภาณุพงศ์ สิงหรา ณ อยุธยา

ตารางที่ 17 (ต่อ) จำแนกบทบาทของบุคคลในข่าวและการเทียบกลุ่มบุคคล ในข่าว
สนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าว	จากข่าวเรื่อง	การสร้างความหมาย ให้กับบุคคลในข่าว	บุคคลที่ถูกเอ่ยถึงในข่าว	
			ไทยรัฐ	มติชน
		5.บุคคลประกอบข่าว	นายพยนต์ พันธุ์ศรี พ.ต.อ.ภาณุพงศ์ สิงหรา ณ อยุธยา พ.ต.ท.สมศักดิ์ จันทะพิงค์ ร.ต.อ.สุรพล เปรมบุตร พล.ต.ต.วชิระ ทองวิเศษ พ.ต.อ.สมพงษ์ คงเพชรศักดิ์ พ.ต.อ.วิษณุ ม่วงแพศรี พ.ต.ท.ประยงค์ ลาเสือ พ.ต.ท.สุกพล อรุณสิทธิ์ พ.ต.ท.ระพีพงษ์ สุพรรณ (ไทยรัฐ 2 ก.ย.2541)	พ.อ.เสวี ต่วนเครือ พ.ต.จักรกริช บุปพะศิริ น.ต.เกษม ศรีสุมาลัย ร.ต.ประกร รัตนประการ พล.ต.ต.วชิระ ทองวิเศษ พ.ต.อ.สมพงษ์ คงเพชรศักดิ์ พ.ต.ท.สมศักดิ์ จันทะพิงค์ พ.ต.ท.จรุงวิทย์ ภูมมา พ.ต.ท.ประยงค์ ลาเสือ (มติชน 1 ก.ย.2541)

ตารางที่ 17 (ต่อ) จำแนกบทบาทของบุคคลในข่าวและการเทียบกลุ่มบุคคล ในข่าว สนวนองารมณข์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน

ประเภทข่าว	จากข่าวเรื่อง	การสร้างความหมาย ให้กับบุคคลในข่าว	บุคคลที่ถูกเอ่ยถึงในข่าว	
			ไทยรัฐ	มติชน
ความรุนแรง	ร.ต.ต.อาจหาญ อยู่บำรุง ทำร้ายร่างกาย นักศึกษาสาว	1. ในฐานะผู้กระทำ 2. ในฐานะผู้ถูก - กระทำ 3. บุคคลหลัก 4. บุคคลรอง 5. บุคคลประกอบข่าว	ร.ต.ต.อาจหาญ อยู่บำรุง น.ส.ปทิตตา พรรณโอรส น.ส.ปทิตตา พรรณโอรส ร.ต.ต.อาจหาญ อยู่บำรุง ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง	ร.ต.ต.อาจหาญ อยู่บำรุง น.ส.ปทิตตา พรรณโอรส น.ส.ปทิตตา พรรณโอรส ร.ต.ต.อาจหาญ อยู่บำรุง พ.ต.อ.บริบูรณ์ วารานนท์ พล.ต.ต.พงษ์ศักดิ์ โรหิตปการ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง
			ร.ต.ท.วิษณุ พ.ต.อ.บริบูรณ์ วารานนท์ (ไทยรัฐ 2 ต.ค.2541)	- (มติชน 2 ต.ค.2541)

จากการวิเคราะห์บทบาทบุคคลในข่าวสนองอารมณ์ที่มีเหตุการณ์เดียวกันของไทยรัฐ และมติชน ผลปรากฏว่า บุคคลในข่าวในฐานะผู้กระทำ ไทยรัฐมากกว่ามติชนไทยรัฐ 18 คน มติชน 17 คน บุคคลในข่าวในฐานะผู้ถูกกระทำ ไทยรัฐมากกว่ามติชนไทยรัฐใช้ 38 คน มติชน 29 คน บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลหลัก ไทยรัฐมากกว่ามติชนไทยรัฐใช้ 38 คน มติชน 27 คน บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลรอง ไทยรัฐน้อยกว่ามติชนไทยรัฐใช้ 46 คน มติชน 64 คน บุคคลในข่าวในฐานะบุคคลประกอบข่าว ไทยรัฐน้อยกว่ามติชนไทยรัฐใช้ 58 คน มติชน 69 คน

จะเห็นว่าจากจำนวนข่าวสนองอารมณ์ ทั้งหมด 32 ข่าว หนังสือพิมพ์ไทยรัฐใช้ บุคคลในข่าวน้อยกว่าหนังสือพิมพ์มติชน คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ใช้บุคคลในข่าวรวม 198 คน สำหรับหนังสือพิมพ์มติชน ใช้บุคคลในข่าวรวม 206 คน

ตารางที่ 18 สรุปบทบาทบุคคลในข่าว และการเทียบกลุ่มบุคคลในข่าวสนองอารมณ์ที่มี เหตุการณ์เดียวกัน ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

บทบาทบุคคลในข่าว	ไทยรัฐ	มติชน
ผู้กระทำ	18	17
ผู้ถูกกระทำ	38	29
บุคคลหลัก	38	27
บุคคลรอง	46	64
บุคคลประกอบข่าว	58	69
รวม	198	206

ลักษณะการสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าว

ก. ความหมายโดยอรรถ หรือ ความหมายที่สร้างขึ้นมาจากสามัญสำนึกโดยตรงอย่างเปิดเผยของเรื่องเล่าที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มี 5 ลักษณะ ดังนี้ คือ

1. ตั้งสมญานามให้กับบุคคลในข่าว

ไทยรัฐได้ตั้งสมญานามให้กับบุคคลในข่าว ซึ่งมีความหมายแตกต่างกันไปตามประเด็นความสำคัญของเหตุการณ์ พฤติกรรม ที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลในข่าว เช่น

...เผยเบื้องหลัง “ลูกเหล็กตีนโหด” รั้งแก๊งผู้หญิงสะพานผับดั่งย่านทองหล่อ....
(ไทยรัฐ 2 ตุลาคม 2541)

...ขุนคลังรับปากไม่ตกงาน....(ไทยรัฐ 16 สิงหาคม 2541)
...ขณะที่เลขฯ ป.ป.ส. ออกโรงข่า ร.อ.ศุข เคยติดคุก 4 ปี ที่ออสเตรเลีย....
(ไทยรัฐ 2 กันยายน 2541)

2. บุคคลในข่าวที่เป็นเพศหญิง และเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญเกี่ยวข้องกับเนื้อความข่าว หรือตกเป็นผู้ต้องหา ไทยรัฐจะใช้คำนำหน้าชื่อเล่นว่า “น้อง” เช่น

...ดร. พล่าน คดียึดจับน้องเก๋ แอบอ้างเมียเสธ.(ไทยรัฐ 21 พฤศจิกายน 2541)

3. บุคคลในข่าวที่เป็นเพศชาย และเป็นผู้มีส่วนสำคัญเกี่ยวข้องกับเนื้อความข่าว หรือตกเป็นผู้ต้องหา ไทยรัฐจะใช้คำนำหน้าว่า “ไอ้” เช่น

...ไอ้ฆาตกร เชนาทีโหด ฆ่าพ่อ บ.ก.ไอ้กะเหรี่ยงคู่หูยังจับตัวไม่ได้... “ไอ้แก๊ง” ฆ่าโหดก่อคดีสังหารพ่อ...ทีมสืบสวนล่าต่อ “ไอ้บั้ง” กะเหรี่ยงโหดเชื่องยังหนีหัวซุนไปตามจังหวัดตามแนวชายแดน....(ไทยรัฐ 27 สิงหาคม 2541)

4. นำเสนอบุคคลในข่าวเพียงไม่กี่คนและเป็นบุคคลที่มีบทบาทเดิมๆ ที่มักพบในข่าวการเมืองและข่าวเศรษฐกิจ เช่น

....ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ กล่าวว่า...รัฐบาลนี้ถูกกล่าวหาแรงกว่า คือ มีการทุจริต เพราะมีค่าความจริง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเอชดีเอส หรือทุจริตซื้อยา ข่มขู่ข้าราชการประจำ และมี รมต.ที่ออกมาสั่งโดยไม่ชอบ คนจะนำเรื่องเหล่านี้ไปอภิปรายไม่ไว้วางใจในสภา....

....พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ผู้นำฝ่ายค้าน ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวกรณีที่นายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย ประกาศเป็นพันธมิตรกับพรรคชาติพัฒนาในการเลือกตั้งครั้งหน้าว่า ถือเป็นนิมิตหมายที่ดี อยากให้ทุกคนรักกัน จับมือกันทำงานเพื่อบ้านเมือง 10 ทิศจับหมด พรรคความหวังใหม่เป็นมิตรกับทุกคน ไม่เป็นศัตรูกับใครสักคนเดียว.....

....นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี...กล่าวด้วยสีหน้าค่อนข้างเคร่งเครียดว่า โศกนาฏกรรมเมื่อประกาศออกมา คนถึงจะเรียนให้ทราบ เพราะบัญชีรายชื่อต้องนำขึ้นกราบบังคมทูลโปรดเกล้าฯ ก่อน ตอนนี้ยังพูดอะไรไม่ได้....

....นายกร ทักษะรังสี หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา ได้มาทำพิธีเพื่อความเป็นสิริมงคลเนื่องในวันเกิดครบรอบ 53 ปี...(ไทยรัฐ 15 กันยายน 2541)

5. สร้างภาพบุคคลในข่าวให้เป็นเสมือนตัวละครที่แสดงบทบาทต่างกันในชีวิตจริง หรือคล้ายกับเป็นละครฉากหนึ่ง เช่น

....แกะคดี ปมเก็บ 5 ล้าน คืบหน้าของขบวนการเส้นทางเดินของเรื่องแหกตาระดับประเทศอย่างละเอียดถี่ถ้วน ได้เค้าโครงไขกลุ่มก้อนตัวละครทั้งคนเบิกเงิน คนเก็บเงินไปจนถึงเจ้าของเงิน... ขณะที่ทางตำรวจได้ขมวดปมย้อนเกล็ดทีละน้อยๆ จนได้เค้าเงื่อนเชื่อมโยงปะติดปะต่อกันอย่างใกล้ความจริง จนเชื่อว่าเรื่องนี้เป็น “ละครดวงโลก” อีกเรื่องหนึ่ง...(ไทยรัฐ 4 ธันวาคม 2541)

ข. ความหมายโดยอรรถ หรือ ความหมายที่สร้างขึ้นมาจากสามัญสำนึกโดยตรงอย่างเปิดเผยของเรื่องเล่าที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์มติชน มี 5 ลักษณะ ดังนี้ คือ

1. นำบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ มาเป็นผู้ถ่ายทอดเหตุการณ์ข่าว

....พล.ต.ต.คงเดช เปิดเผยว่า จากการสืบสวนได้ทราบรายละเอียดเริ่มตั้งแต่ที่ธนาคาร..

....พล.ต.ต. คงเดช กล่าวว่า เมื่อรถวิ่งเข้าไปในซอยประมาณ 300 เมตร...

....พล.ต.ต.คงเดช กล่าวว่า ระหว่างทางวิ่งไปได้ประมาณ 6-7 กิโลเมตร...

(มติชน 4 ธันวาคม 2541)

....นายชวนกล่าวว่า สำหรับที่มองกันว่าเป็นการเลือกปฏิบัติกับบางธนาคารนั้น ข้อเท็จจริงทางการมีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติว่าธนาคารนั้นๆ มีหนี้เสียเท่าไร...

....นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง..ให้สัมภาษณ์ก่อนชี้แจงมาตรการต่อคณะทูตว่า เชื่อว่าต่างชาติจะเชื่อมั่นในมาตรการและให้การสนับสนุนอย่างดี...

....ม.ร.ว.จตุมงคล โสณกุล ผู้ว่าการ ธปท. ...เท่าที่ชี้แจงวันนี้ไม่มีใครลุกขึ้นมาว่า มาตรการต่างๆ ให้สมบูรณ์ครบถ้วนมากที่สุด...ภายในสิ้นปีนี้จะกำหนดให้ทุกธนาคารบันทึกข้อตกลงร่วมกัน หรือเอ็มโอยู ถึงแผนระยะยาว...(มติชน 16 สิงหาคม 2541)

2. นำเสนอบุคคลในข่าวเพียงไม่กี่คนและเป็นบุคคลที่มีบทบาทเด่นๆ ที่มักพบในข่าวการเมืองและข่าวเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับไทยรัฐ เช่น

....นายสมัคร กล่าวอีกว่า.. “การอภิปรายครั้งนี้ฝ่ายค้านจะบอกเล่าให้ประชาชนทราบว่า การบริหารงานของรัฐบาลเป็นอย่างไร 2 วันในการอภิปรายผมไม่ขอให้คูเดือดเคี้ยวปลาน เพราะต้องการให้ประชาชนได้รับทราบข้อเท็จจริงถึงความผิดพลาด และไม่ได้หวังผลว่าการอภิปรายครั้งนี้จะทำให้รัฐบาลมีอันเป็นไปอย่างปัจจุบันทันด่วน”....

....นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ..เข้าใจว่าหากตนอธิบายอย่างนั้น พรรคความหวังใหม่อาจจะไม่พอใจ แต่ตนจะชี้ให้เห็นและต้องอธิบายให้เห็นว่า ใครทำประโยชน์ให้กับประชาชนมากกว่ากัน ป่านนี้เขาเที่ยวหากันจ่าละหวั่นว่าตนจะพูดอะไรบ้าง...

....พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย.. “ผมกับทั้งสองคนนี่ ก็สนิทและรักกัน และผมก็รู้มาก่อนแล้วว่า จะมีการเอาคนสองคนมาช่วยงาน จึงไม่มีอะไรที่ต้องหนักใจ เพราะ 1 ปีที่ทำงานมาสื่อมวลชนก็เห็นอยู่แล้ว... (มติชน 14 มกราคม 2542)

3. ตั้งสมญานามให้กับบุคคลในข่าว เช่นเดียวกับไทยรัฐซึ่งมติชนมักจะแทนบุคคลในข่าวด้วยสมญานามต่างๆ กัน ตามพฤติกรรม และเหตุการณ์ข่าว เช่น

....ทางด้าน ส.ส.กลุ่มงูเห่าได้เปิดแถลงข่าวที่โรงแรมทาวน์อินทาวน์เช่นกัน โดยนายยิ่งพันธ์ กล่าวว่ ตามธรรมเนียมพรรคประชากรไทยที่เคยอยู่มา...(มติชน 11 ตุลาคม 2541)

....ดร.แจงยิบชั้นตอน ‘ลวงโลก’ แก๊งคนดี 5 ล้าน....(มติชน 4 ธันวาคม 2541)

4. บุคคลในข่าวที่เป็นเพศชาย และเป็นผู้มีส่วนสำคัญเกี่ยวข้องกับเนื้อความข่าว หรือตกเป็นผู้ต้องหา มติชนจะใส่นำหน้าว่า “ไอ” เช่นเดียวกับไทยรัฐ เช่น

....แฉวางแผนลวงหน้าซื้อมีดสปาดาลงมือเสร็จหนีไปกบดานราชบุรี ตั้งตามล่า“ไอบัง” มีมืออีกคนอย่างกระชั้นชิด....(มติชน 26 สิงหาคม 2541)

5. ใช้อักษรย่อแทนการบอกชื่อบุคคล นำไปสู่การเปิดประเด็นข่าว และเป็นประเด็นที่อยู่ในการวินิจฉัยของผู้สื่อข่าว โดยนำเสนอว่าเหตุการณ์นั้นๆ น่าจะมีบุคคลที่มีอักษรย่อในข่าวเป็นผู้ต้องสงสัย เป็นการชี้แนะให้อ่านได้ไปขบคิด เช่น

....รายงานข่าวจาก สธ.แจ้งว่า กลุ่มแพทย์และเภสัชกร 7 ร.พ. ในภาคตะวันออก เชียงเหนือที่ได้รับใบสั่งยา เปิดเผยกระบวนการจัดซื้อยาที่ไม่โปร่งใสที่ว่า มีนักการเมืองเป็นผู้สั่งการ มีนายแพทย์ใหญ่เป็นผู้ดำเนินการอนุมัติชื่อ “นายแพทย์ ย.” โดยโทรศัพท์ไปแจ้งให้นายแพทย์สาธารณสุขทราบ บางรายก็เรียกเขามารับจากส่วนกลาง และส่งคนออกไปตรวจราชการพร้อมถือใบราคายา และรายชื่อบริษัทไปให้ซึ่งมีอยู่ 20 กว่าแห่ง แต่ละบริษัทถูกจัดให้

อยู่เป็นกลุ่มๆ แต่ละภาค มีประมาณ 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีประมาณ 4-5 บริษัท ผลประโยชน์
ตอบแทนแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ จัดให้เป็นส่วนราชการเมือง 30 % ผู้บริหารระดับกลาง 10 %
ผู้บริหารระดับจังหวัด 10 %.....(มติชน 21 สิงหาคม 2541)

ทั้งนี้จากการวิเคราะห์จะไม่พบความหมายโดยนัย หรือความหมายที่แฝงเร้นในการ
สร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าวของไทยรัฐ และมติชน จะพบเพียงแต่ความหมายโดยอรรถ
ที่ปรากฏให้เห็นในเนื้อความข่าวเท่านั้น

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การใช้ภาษาในการสร้างความหมาย

ในการวิเคราะห์การใช้ภาษานั้น ทั้งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ต่างก็พยายามสร้างจุดเด่น หรือเอกลักษณ์พิเศษในการรายงานข่าวเพื่อให้ผู้บริโภครู้สึกเกิดความประทับใจ และติดตาม สำหรับการให้ภาษาให้เกิดความเด่นชัดและเกิดความประทับใจนั้น เรียกว่า ภาพพจน์ ซึ่งปรากฏอยู่ในหัวข้อหลัก หัวข่าวรอง พรรคนำ และเนื้อความข่าวของเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งทั้งในข่าวเชิงสาระ และข่าวสนองอารมณ์

ซึ่งการสร้างภาพพจน์ เป็นลักษณะของกลวิธีการใช้ภาษาด้วยการเลือกถ้อยคำ หรือใช้กลวิธีการกล่าวอย่างแบบยล เพื่อให้คำน้อยคำสรุปสาระ หรือให้อรรถที่กว้างลึก เป็นรูปคำที่ใช้ หรือทำสิ่งที่เข้าใจยากให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ทำสิ่งที่สัมผัสไม่ได้ให้สัมผัสได้ หรือทำให้ข้อความนั้นกินใจ ชวนคิด ชวนจดจำ (สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์, 2525 : 51)

ในการวิเคราะห์การใช้ภาษาในการสร้างความหมายนั้น แบ่งออกได้ดังนี้ คือ

1. การเลือกใช้คำบ่งนัยยะ
2. การใช้ความเปรียบ (Simile) และการเปรียบเทียบโดยนัย (Metaphor)
3. การใช้ข้อความเกินความเป็นจริง (Hyperbole)
4. การใช้คำเยาะเย้ย (Irony) ถากถาง แดกดัน คำว่า เหยียดหยาม คูหมิ่น
5. การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน
6. การใช้สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย
7. การใช้สมญานามในการสร้างความหมาย
8. การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก

1. การเลือกใช้คำบ่งนัยยะ คือ เป็นคำที่ผู้สื่อข่าวสร้างความหมายใหม่ขึ้นมา เพื่อแสดงให้เห็นพฤติกรรมนั้นๆ เป็นคำที่ถูกสร้างขึ้นมาใหม่ในลักษณะคำแสลง หรือเป็นคำที่ไม่ตรงกับความหมายเดิม

ตารางที่ 19 ลักษณะการเลือกใช้คำบ่งนัยยะ ในข่าวเชิงสาระที่มีเหตุการณ์เดียวกัน ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การเลือกใช้คำบ่งนัยยะ							
ไทยรัฐ				มติชน			
ชักฟอก	โคคร่ม	งูเห่า	ตบเท้า	งูเห่า	อู่ม	น้ำยา	ไขก๊อก
แดง	พันธง	อู่ม	ปล้น	มีกลิ่น	เสียบ	งาบ	โคคร่ม
จับมือ	หิวเงิน	จวก	ไต่ไต่	เชือด	จิ้ม	จวก	
เกาเหลา	เสียบ	กลิ่นหึ่ง	เปิดอก				
จูบปาก	จิ้ม	ไฟเขียว	เนา				
แอนอก	ปูด	รูคชิปปาก	ขนคาง				
โหวตแบบสว่าง		ปล้นกลางแดด					
รวม 26 คำ				รวม 11 คำ			

เปรียบเทียบอัตราส่วนการเลือกใช้คำบ่งนัยยะ ในข่าวเชิงสาระที่มีเหตุการณ์เดียวกัน ระหว่างไทยรัฐ กับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 2.3 : 1 (ไทยรัฐเชิงสาระ : มติชนเชิงสาระ)

จากการวิเคราะห์พบว่า ไทยรัฐมีการเลือกใช้คำบ่งนัยยะมากกว่ามติชน จากจำนวนข่าวเชิงสาระ จำนวน 16 ข่าว ไทยรัฐ มีการเลือกใช้คำบ่งนัยยะ 26 คำ ส่วนมติชน ใช้เพียง 11 คำ

ยกตัวอย่าง เช่น

....ปัญหารัฐบาลอยู่ที่ ส.ส. โคครัม.... (ไทยรัฐ 9 สิงหาคม 2541)

ในคำว่า โคครัม เป็นคำกริยา ความหมายที่แท้จริงคือ พุ่งตัวลงจากเครื่องบินโดยมีร่มชูชีพ แต่ในเนื้อความข่าวเป็นความหมายแสดง หมายถึง การหลบงาน หลบเลี่ยงหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ

อีกตัวอย่างหนึ่งในหนังสือพิมพ์มติชน คำว่า ไ้ก้อก เช่น

...ยืนยันถ้าผิจะไ้ก้อก ส.ส. - รมต. (มติชน 9 กันยายน 2541)

สำหรับคำว่า ไ้ก้อก เป็นคำกริยา ในความหมายตรง หมายถึง การหมุนก้อกให้น้ำเดินออก ในที่นี้เป็นคำแสลง หมายถึง การลาออกจากตำแหน่ง

ตารางที่ 20 ลักษณะการเลือกใช้คำบังนัยยะ ในข่าวสนองอารมณ์ที่มีเหตุการณ์เดียวกัน ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การเลือกใช้คำบังนัยยะ					
ไทยรัฐ			มติชน		
สิ้นใจ	คู่	อึดถั่วดำ	จับมือ	หิวเงิน	คู่
เย็บปาก	ย่ำดิน	คืนโหด	ประตูลัง	งูเห่า	ย่ำดิน
ล่อกัน	จวก	หัวหอม	นรก	เสือบีนไว	
สับไกหนั่งๆ	จับมือ	ล่อกัน			
กั้น	ยกคร้ว	ตามพิค			
ร้งนกระจอก	จอมกลิ้ง	พันรง			
รวม	18 คำ		รวม	8 คำ	

เปรียบเทียบอัตราส่วนการเลือกใช้ค้ำบงนัยยะ ในข่าวสนองอารมณ์ที่มีเหตุการณ์เดียวกัน ระหว่างไทยรัฐ กับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 2.25 : 1 (ไทยรัฐสนองอารมณ์ : มติชนสนองอารมณ์)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการเลือกใช้ค้ำบงนัยยะ ระหว่างข่าวเชิงสาระ กับข่าวสนองอารมณ์ที่มีเหตุการณ์เดียวกันของไทยรัฐ มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.44 : 1 (ไทยรัฐเชิงสาระ : ไทยรัฐสนองอารมณ์)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการเลือกใช้ค้ำบงนัยยะ ระหว่างข่าวเชิงสาระ กับข่าวสนองอารมณ์ที่มีเหตุการณ์เดียวกันของมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.3 : 1 (มติชนเชิงสาระ : มติชนสนองอารมณ์)

จากการวิเคราะห์พบว่า ในข่าวสนองอารมณ์ ไทยรัฐจะนิยมใช้ค้ำบงนัยยะมากกว่ามติชน ซึ่งไทยรัฐใช้คำเหล่านี้ จำนวน 18 คำ มติชน ใช้จำนวน 8 คำ ตัวอย่าง เช่น

.....ยูเซฟ อาดัม ของกาตาร์ได้เขาเสียบสก็คหัวหอมจอมตีลังกาทีมชาติไทย...
(ไทยรัฐ 25 พฤศจิกายน 2541)

ในที่นี้หมายถึง บุคคลสำคัญ บุคคลที่มีความสามารถ ซึ่งการให้ความหมายลักษณะนี้ ผู้สื่อข่าวได้ใช้คำสร้างความหมายให้กับประโยคมีความเร้าใจมากยิ่งขึ้น หรือ อีกตัวอย่างหนึ่ง เช่น

....นายพลสวัสดิ์ ถูกลวงเกินทางประตูหลัง....(มติชน 2 กันยายน 2541)

คำว่า ประตูหลัง ตามความหมายเดิมของคำ หมายถึง ช่อง หรือทางเข้าออกซึ่งส่วนมาก มีบานเปิดปิด เป็นทางเข้าสู่ภายในห้อง บ้าน หรือสถานที่อื่นๆ ด้านหลัง แต่ในที่นี้ หมายถึง การร่วมเพศทางทวารหนัก

2. การใช้ความเปรียบ (Simile) และการเปรียบเทียบโดยนัย (Metaphor)

การใช้ความเปรียบ เป็นการใช้ประโยคเปรียบเทียบเพื่อให้ความหมายมีความชัดเจนขึ้น ส่วนการเปรียบเทียบโดยนัย จะใช้คำตรงๆ แต่คำที่ใช้ันั้นมีความหมายให้ได้ขบคิด ทำให้เกิดความคิดลึกกว่าปรกติธรรมดา

ตารางที่ 21 ลักษณะการใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย	
	ไทยรัฐ	มติชน
เชิงเปรียบเทียบ	<ul style="list-style-type: none"> - “นายกต้องเป็นแบบฉบับของบ้านเมือง” - “เปรียบกิเลสเป็นไฟ ธรรมะเป็นน้ำดับไฟ” - “กิเลสเป็นศัตรูของสัตว์โลก” - “ความทุกข์นั้นเกิดจากกิเลส” - “เราเป็นผู้ปกครองโลกจะต้องทำให้ร่มเย็นด้วยหลักธรรม” - “เราเป็นนายกฯ จะต้องเป็นตัวอย่างให้แก่โลก” - “คนที่ไม่รู้จักบุญคุณคนไม่มีวันเจริญ” - “ความชั่วแรงกว่าความดี” 	<ul style="list-style-type: none"> - “บางคนตัวเล็กแต่ใจใหญ่ แต่บางคนตัวใหญ่แต่ใจเล็กเท่ามดเท่าปลวกก็มี” - “ขณะที่โลกต้องการเสรีภาพ แต่ยังมีคนอีกกลุ่มที่ชอบเผด็จการ” - “เมื่อความเชื่อต่างกันก็ทำให้มีทั้งทหารดี และทหารเลว นักการเมืองดี และ นักการเมืองเลว” - “แม้เป็นเพื่อนกัน ก็ไม่จำเป็นต้องคิดเหมือนกัน” - “คนเราถ้าไม่รู้จักคุณคนก็ไม่ไม่มีวันเจริญ”

ตารางที่ 21 (ต่อ) ลักษณะการใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย	
	ไทยรัฐ	มติชน
การเปรียบเทียบโดยนัย เป็นการให้ความหมายแฝงเร้น ทำให้ต้องขบคิดมากยิ่งขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - เต้นผางเหมือนโคนดินคาง - “คนฟุ่มเฟือย คือคนที่เอาไฟเผาตัวเอง” - “ถ้าบ้านเมืองดีขึ้นมาได้ อาตมาก็ต้องขอขาดเพื่อช่วยบ้านเมืองของเรา” - “ศัตรูของพรรคความหวังใหม่มีอย่างเดียว คือความยากจน และยาเสพติด” - “หากเอากระแสดการเมืองมาวัดคนที่คิดดี ทำดีก็อยู่ในสังคมไม่ได้” - “หากพากันไปในทางที่ไม่ดี สื่อมวลชนเห็นด้วย บ้านเมืองก็อยู่ไม่ได้” - “คนสำคัญคนนี้มีตำแหน่งเสียเปล่า แต่ความรู้สึกรักใคร่ไม่ควรคู่กับตำแหน่งเลย” - “ถูกผู้ชายเลียดทหารเขาคิดกันอย่างนั้น” - “ไม่เหมือนนายสุเทพมีลูกนกเลงเยอะ” - “ในพรรคประชาธิปัตย์ไม่มีการเล่นได้น้ำ หรือบนน้ำ” 	<ul style="list-style-type: none"> - “เป็นผู้บริหารประเทศหรือเป็นแค่หัวหน้านายสุเทพ” - “ถ้าผู้ใคร่รู้ว่าแพ้ ก็ให้รู้จักตัวเองเสียบ้าง ถ้าไม่รู้จักตัวเองเลยก็ไม่สามารถเป็นผู้ชนะได้” - “ปลาตายตัวเดียว เน่าหิ้งบ่อ พรรคประชาธิปัตย์ คือ น้ำปลา คือ พรรคร่วมรัฐบาล” - “คนเวลากินน้ำ ต้องนึกถึงคนที่จุกบ่อด้วย” - “บางคนชอบเสรีภาพทางความคิด บางคนชอบทำตัวเป็นสุนัขรับใช้” - “คนเป็นนักมวยเก่า จะต่อยก็ต่อยหมัดตรงอย่างเดียว ไม่มีหมัดซ้ายหรือขวา” - “คนมีตาเป็นเหยี่ยว และตัวเป็นมังกรจึงเห็นได้ชัด”

ตารางที่ 21 (ต่อ) ลักษณะการใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน

การใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย		
การสื่อความหมาย	ไทยรัฐ	มติชน
	- “เหมือนกับหมาอู้อายาแรงที่สุดรักษาคนไข้อย่างไร ซึ่งหากคนไข้อย่างไรป่วยหนัก ก็อาจจะช็อกตายคาเข็มก็ได้”	
รวม	19	12

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย ในข่าวเชิงสาระระหว่างไทยรัฐ กับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.58 : 1 (ไทยรัฐเชิงสาระ : มติชนเชิงสาระ)

จากการวิเคราะห์พบว่า การใช้ความเปรียบและการเปรียบเทียบโดยนัยในข่าวเชิงสาระของไทยรัฐ มีมากกว่ามติชนคือ ไทยรัฐใช้จำนวน 19 ประโยค มติชน ใช้จำนวน 12 ประโยค จากจำนวนข่าวเชิงสาระจำนวน 16 ข่าว ทำให้เห็นได้ว่า ไทยรัฐมักจะนิยมรายงานข่าวโดยการเลือกนำเอาคำพูดของบุคคลในข่าวในลักษณะเปรียบเทียบมาประกอบสร้างข่าวให้ผู้อ่านนำไปขบคิด นำไปตีความอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งการรายงานข่าวเช่นนี้เป็นการสร้างสีสันให้กับข่าวได้อย่างมาก ตัวอย่างเช่น

.... “ปัจจุบันคือองเอระรรมะช่วยโลก แต่ก็ยังมีกิเลสกันอยู่ ถ้าเปรียบกิเลสเป็นไฟก็ต้องเอาน้ำดับ ต้องเอาระรรมะเป็นน้ำดับไฟ”....(ไทยรัฐ 9 สิงหาคม 2541)

เป็นการเปรียบเทียบที่ให้ความหมายโดยตรง ซึ่งหมายความว่า ธรรมะนั้นสามารถช่วย
ขจัดกิเลสที่ครอบงำมนุษย์ได้

ตัวอย่าง “การที่ จปร. ทำงานให้การเมืองแต่ละฝ่าย เป็นเรื่องของความคิด แม้เป็น
เพื่อนกันก็ไม่จำเป็นที่ต้องคิดเหมือนกัน”....(มติชน 14 มกราคม 2542)

ใช้ประโยคที่สื่อความหมายตรงตัว คือ ต่างคนต่างความคิด คนแต่ละคนย่อมมีความ
คิดเห็นของตนเอง ไม่จำเป็นต้องมีความคิดที่เหมือนกันทุกอย่าง ซึ่งไม่เกี่ยวกับการเรียนจบมาจาก
สถาบันเดียวกันแต่อย่างใด

.... “มาตรการนี้จะไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้เบ็ดเสร็จเด็ดขาด ทำแบบลูบหน้าปะจมูก
ไม่สามารถสร้างความเชื่อถือได้ จนประเทศชาติล่มละลาย รัฐบาลออกมาตรการนี้ก็เหมือนกับ
หมอใช้ยาแรงที่สุดรักษาคนไข้ ซึ่งหากคนไข้ไม่ฟื้นราวปาฏิหาริย์ก็อาจจะช็อกตายคาเข็มก็ได้”....
(ไทยรัฐ 16 สิงหาคม 2541)

การเปรียบเทียบเช่นนี้ดีควมได้ว่า มาตรการการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินแบบ
เบ็ดเสร็จที่รัฐบาลออกมาใช้นั้น ในความคิดเห็นของ น.พ.เปรมศักดิ์ เพียยุระ ส.ส. ขอนแก่น
พรรคความหวังใหม่ ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านนั้น ไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขปัญหของรัฐบาลอย่าง
มาก เขาคิดว่าจะไม่เกิดความเป็นธรรมทั้งระบบ และจะเป็นการยอมตามไอเอ็มเอฟจนชาติไทย
ต้องสูญเสียเอกราชทางเศรษฐกิจ เป็นการสื่อความหมายในลักษณะโจมตีฝ่ายรัฐบาล เปรียบเทียบ
ให้เห็นว่าหากแผนฯ นี้สามารถใช้ได้ก็ใช้ได้แบบเสี่ยงอันตราย หรือในลักษณะที่ใช้ได้แบบไม่ได้
ตั้งใจ หรือว่าอาจจะล่มสลายในทุกระบบสถาบันการเงินในระหว่างที่รัฐบาลดำเนินการใช้แผนฯ
นี้ก็ได้อีก

หรืออีกตัวอย่างหนึ่ง เช่น

....ขณะที่กรรมการบริหารเดินผางเหมือนโคนต้นคาง เตรียมเรียกลูกพรรคเคลียร์ขอ
กล่าวหาคว่น(ไทยรัฐ 9 สิงหาคม 2541)

ประโยคที่ว่า เคนผางเหมือนโคนตีขนคหาง เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นว่า มีคนพูดจา กระแทบเข้ากับตนเองแล้วมีความโกรธมากๆ หรือเป็นการพูดที่จี้จู้จ้ออ่อน

ตัวอย่าง “ปรากฏการณ์ดังกล่าว เป็นนางบอกเหตุรัฐบาลว่า “ปลาตายตัวเดียว เน่าทั้งบ่อ” พรรคประชาธิปัตย์ คือน้ำ ปลาคือพรรคร่วมรัฐบาล”...(มติชน 8 กันยายน 2541)

คำเปรียบเทียบโดยนัยนี้เกิดขึ้นมาจากเนื้อความข่าวที่ผู้สื่อข่าวรายงานถึง ปลาที่ทำเนียบ รัฐบาลตายเป็นจำนวนมาก จึงนำเหตุการณ์ดังกล่าวไปถาม พ.ศ.ท.อรรถวิโรจน์ ศรีสุตา โหระชื่อ ดั่ง ซึ่งหมายความว่า จะมีคนบางคนในพรรคร่วมรัฐบาลเป็นปลาที่เน่า ทำให้น้ำ คือ พรรค ประชาธิปัตย์เสียหาย ฉะนั้นนายกรัฐมนตรีควรจะนำปลาเน่าออกจากบ่อ หรือเปลี่ยนน้ำใหม่เพื่อ รักษาชีวิตปลาตัวอื่นไว้ และน้ำก็จะไม่เน่า รัฐบาล พรรคประชาธิปัตย์ หรือน้ำก็จะอยู่ได้ต่อไป ซึ่งหากใครติดตามข่าวการเมืองมาตลอดก็จะทราบได้ว่า “ปลาเน่า” หมายถึงใคร

ตารางที่ 22 ลักษณะการใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย ในข่าวสนองอารมณ์ของ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย	
	ไทยรัฐ	มติชน
เชิงเปรียบเทียบ	<ul style="list-style-type: none"> - “คนไทยเป็นนักรู้ แต่อยากให้รู้ด้วย ค้วยสมองมากกว่ากำลัง” - “มีแค่เนักการเมืองหน้าเคิมๆ เหมือน วนอยู่ในเขาวงกต กับวงจรอุบาทว์ เช่นนี้ต่อไป” - “ตายเพราะเปิดโปงเรื่องนี้ก็ยอม” 	<ul style="list-style-type: none"> - “อันสกอมมีหน้าทีปลคอาวุธอิรัก แต่แทนทีผู้ตรวจสอบจะเป็นฝ่าย ปลค ชัดคัมกลับเป็นฝ่ายปลค อาวุธอันสกอม”

ตารางที่ 22 (ต่อ) ลักษณะการใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย ในข่าว
 สอนองารมณั ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย	
	ไทยรัฐ	มติชน
การเปรียบเทียบ โดยนัย เป็นการให้ ความหมายแฝงเร้น ทำให้ต้องขบคิดมาก ยิ่งขึ้น	- “ความอภัยจะตกอยู่กับผู้ขลาด พระเจ้า คือผู้ยิ่งใหญ่ที่สุด” - หาก พล.อ.ชวลิตเป่านกหวีด แผ่นดินจะถูกเป็นไฟ	
รวม	4	1

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย ในข่าว
 สอนองารมณัระหว่างไทยรัฐ กับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 4 : 1
 (ไทยรัฐสอนองารมณั : มติชนสอนองารมณั)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย ระหว่าง
 ข่าวเชิงสาระ กับข่าวสอนองารมณั ของไทยรัฐ มีอัตราส่วนเท่ากับ 4.75 : 1
 (ไทยรัฐเชิงสาระ : ไทยรัฐสอนองารมณั)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย ระหว่างข่าว
 เชิงสาระ กับข่าวสอนองารมณั ของหนังสือพิมพ์มติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 12 : 1
 (มติชนเชิงสาระ : มติชนสอนองารมณั)

จากการวิเคราะห์การใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัย ในข่าวสนองอารมณ์ของไทยรัฐ และมติชน พบว่าไทยรัฐ จะใช้ความเปรียบ และการเปรียบเทียบโดยนัยมากกว่ามติชน คือ ไทยรัฐ ใช้จำนวน 4 ประโยค ส่วนมติชนพบเพียง 1 ประโยค ยกตัวอย่าง เช่น

.... “ตนมั่นใจว่าผู้ตัดสินจะต้องควบคุมสถานการณ์ได้ ตนรู้ดีว่าคนไทยเป็นนักสู้ แต่อยากให้ผู้ควบคุมมากกว่ากำลัง”....(ไทยรัฐ 25 พฤศจิกายน 2541)

ข่าวนี้เป็นข่าวการใช้ความรุนแรงในการแข่งขันฟุตบอลระหว่างไทย กับกาตาร์รอบก่อนการแข่งขันเอเชียนเกมส์ เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นโดยตรงว่า นักกีฬาไม่ควรจะใช้กำลังในการตัดสินอะไร แม้ว่าคนไทยจะมีเล็คนักสู้ยู่ก็ตาม ควรจะสู้กันในเกมการแข่งขันมากกว่า

.... “ความอภัยจะตกอยู่กับผู้ซัดคน พระเจ้า คือ ผู้ยิ่งใหญ่ที่สุด”...

(ไทยรัฐ 18 ธันวาคม 2541)

หมายถึงว่าการที่สหรัฐฯ โจมตีอิรักนั้นเป็นความซัดคนของสหรัฐฯ ที่ไม่กล้ามาสู้กัน ซึ่งๆ หน้า ใจแต่ความเหนือกว่าทางเทคโนโลยีชั้นสูงของอาวุธ ซึ่งความไม่กล้าของสหรัฐฯ ในครั้งนี้ นับว่านายหน้ามาก มีแต่ความเสื่อมเสีย เปรียบอิรักดั่งพระเจ้า ที่เป็นผู้กล้า เป็นผู้ที่ยิ่งใหญ่ที่แท้จริง เป็นผู้เสียสละเพื่อมวลมนุษย

3. การใช้ข้อความเกินความเป็นจริง (Hyperbole)

การใช้ข้อความเกินความเป็นจริง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า อติพจน์ เป็นการเล่นคำอย่างหนึ่งที่ใช้คำเกินจริง เกินกว่าความหมายที่ต้องการจะสื่อออกไป ซึ่งทำให้เราอารมณ์ผู้อ่านได้และทำให้เกิดความรู้สึกต่างๆ ได้เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการจะสื่อความหมายถึง มากเกินไป ใหญ่เกินไป เล็กเกินไป ดีเกินไป เลวเกินไป การใช้ข้อความเกินจริงนี้จะต้องมีความเกินจริงจนไม่สามารถเป็นจริงขึ้นมาได้

ตารางที่ 23 ลักษณะการใช้ข้อความเกินความเป็นจริง ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์
ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้ข้อความเกินความเป็นจริง	
	ไทยรัฐ	มติชน
<p>มากเกินไป</p> <p>รักเกินไป</p> <p>สามัคคีเกินไป</p> <p>โกรธเกินไป</p> <p>อื่นๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - “สร้างศึกรามบ้านช่องไปถึงสวรรค์ ชั้นดาวดึงษ์” - “สร้างให้หรรษาฟู่ฟ่า จนกิเลสสูง ท่วมฟ้า” - ข้อมูลทุจริตไหลมาเทมา - “หัวใจเราหลอมเป็นหนึ่งเดียวกัน” - แผ่นดินลูกเป็นไฟ - “อาตมาก็ต้องคอยขาด” - ประมุขค่อมฯ สธ.กลั่นหึง - แบงก์น้ำ - “เป็นการประชุมที่รวดเร็วที่สุดในโลก” 	<ul style="list-style-type: none"> - “ส.ส. 12 คน ยังหลอมเป็น เป็นหนึ่งเดียวกัน” - ไฟแนนซ์ที่เน่า - “มีตาเป็นเหยี่ยวและตัวเป็น มังกร” - “ฟ้าจะเปลี่ยนสี” - ชูดเงิน - ซ้อยามีกลิ่น
รวม	9	6

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้ข้อความเกินความเป็นจริง ในข่าวเชิงสาระระหว่างไทยรัฐ
กับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.5 : 1 (ไทยรัฐเชิงสาระ : มติชนเชิงสาระ)

จากการวิเคราะห์พบว่า การใช้ข้อความเกินจริงในข่าวเชิงสาระของไทยรัฐ และมติชน จากจำนวนข่าวเชิงสาระ 16 ข่าว ไทยรัฐ พบจำนวน 9 ประโยค มติชน พบจำนวน 6 ประโยค ยกตัวอย่าง เช่น

....หากยังปลูกเศรษฐกิจพื้นไม้ได้ แผ่นดินลูกเป็นไฟแน่....

(ไทยรัฐ 24 มกราคม 2542)

ในที่นี้หมายถึงว่า รัฐบาลต้องรีบดำเนินการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศโดยเร็ว และต้องทำให้เศรษฐกิจไม่อยู่ในภาวะที่เสี่ยงจนเกินไป ไม่เช่นนั้นจะเกิดความหายนะครั้งยิ่งใหญ่ ประชาชนเดือดร้อนถวนหน้า และจะกลายเป็นสงครามทางเศรษฐกิจ ไม่มีความสงบสุขในบ้านเมือง ผู้สื่อข่าวเขียนในลักษณะกึ่งเตือนให้รัฐบาลรีบดำเนินการกระทำบางสิ่งบางอย่างที่เป็นผลดีกับเศรษฐกิจของชาติ อย่างนี้ดูตาย และในความเป็นจริงแผ่นดินก็ไม่สารถที่จะลุกขึ้นมาเป็นไฟได้อย่างที่ผู้สื่อข่าวรายงาน

ตัวอย่าง.... “ขณะนี้ ส.ส. ทั้ง 12 คน ยังหลอมเป็นหนึ่งเดียวกัน แต่ในอนาคตกำหนด ไม้ได้”.....(มติชน 11 ตุลาคม 2541)

หมายความว่า ส.ส. 12 คนที่ถูกถอดถอนออกจากพรรคประชากรไทย นั้น ยังมีความรักสามัคคีกัน ที่พร้อมจะไปด้วยกัน ทำอะไรก็จะมีความคิดเป็นเอกฉันท์ ไม่แตกแยก แต่ในความเป็นจริง บุคคลทั้ง 12 คนก็ไม่สามารถมาหลอมให้กลายเป็นคนๆ เดียวกันได้

ตารางที่ 24 ลักษณะการใช้ข้อความเกินความเป็นจริง ในข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้ข้อความเกินความเป็นจริง	
	ไทยรัฐ	มติชน
<p>โกรธเกินไป</p> <p>กว้างเกินไป</p> <p>สว่างเกินไป</p> <p>จมลึกเกินไป</p> <p>ต้นสะเทือนเกินไป</p> <p>อื่นๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระที่บนักบอลกาดาร์โห่งมเทา - ไฟลุกท่วมกรุงแบกแดด - เสียงระเบิดดังสนั่นหวั่นไหวทั่วกรุงแบกแดด - ท้องฟ้าเหนือกรุงแบกแดดสว่างไสวด้วยประกายระเบิด - กระเด็นตกลงคลองศรียะทิมจนโคลน - เห็นควนพวยพุ่ง ตลอดจนชาวบ้านก็รู้สึกราวกับแผ่นดินไหว <p>เลือดอาบ อานางเถื่อน บาเลือด นาทีโหด เชือดโหด วางแผนโหด คดีสะเทือนขวัญ ถูกเหลี่ยมย่ำตีน ลงมือโหด อารมณ์โหด บารมีคับฟ้า เบ่งคับฟ้า คนด่าลั่นกันทั้งเมือง กลัวนักการเมืองจนลนลาน หัวเลือดอาบ ล่อกันและ ตะลุมบอนกันกลางสนามและทะเล สนามยักษ์ เหตุการณ์ระทึกขวัญ วินาทีระทึกใจ สองที่ปรึกษาล่อกันเอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เสียงระเบิดดังสนั่นหวั่นไหวไปทั่วทั้งกรุงแบกแดด - ท้องฟ้าเดือนมืดสว่างโร่ <p>เลือดครอน สารภาพหมดเปลือก แหกค่าน ย่ำตีน นาทีบอมบ์ นรก 'อิรัก' ส่งคนเจ็บเข่า ร.พ.จนล้น นาทีสยอง ไฟลุกท่วม คับอนาถ หวัดเป็นผี ชีวิตบัดซบ สาหร่ายมรณะ มฤตยูสาหร่ายสีน้ำเงิน-เขียว 'วิรัช' วูบจนเฉียบพลัน ทุจริตกักกินรัฐบาล</p>

ตารางที่ 24 (ต่อ) ลักษณะการใช้ข้อความเกินความเป็นจริง ในข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้ข้อความเกินความเป็นจริง	
	ไทยรัฐ	มติชน
	<p>เด่นกันทั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ฉีกเนื้อสุดสยอง คายขกคร้ว โศกนาฏกรรมสยอง ฉีกเนื้อกระจุย เจื่อมมือมัจจุราช เพื่อนคาราซ็อก สังกมคคโคง เป็นเหยื่อนายทุน สหรัยมฤคยู ไรหนทางกำจัดภัยมีด เงินในแบงก์หายวับ ทวีเดือดกลมเทพเทือก ‘หวังใหม่’ ตามพีค อบจ. ดร. วังรายงานกันพลาณไปหมด เก้ เปิดใจยืนยัน พุติการณ์แห่งเรื่องลวงโลก พุติกรรมแหกตาระดับชาติ</p>	
รวม	45	19

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้ข้อความเกินความเป็นจริง ในข่าวสนองอารมณ์ระหว่าง
ไทยรัฐ กับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 2.3 : 1 (ไทยรัฐสนองอารมณ์ : มติชนสนองอารมณ์)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้ข้อความเกินความเป็นจริง ระหว่างข่าวเชิงสาระ กับข่าว
สนองอารมณ์ของไทยรัฐ มีอัตราส่วนเท่ากับ 1 : 5 (ไทยรัฐเชิงสาระ : ไทยรัฐสนองอารมณ์)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้ข้อความเกินความเป็นจริง ระหว่างข่าวเชิงสาระ กับข่าว
สนองอารมณ์ของมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 1 : 3.16 (มติชนเชิงสาระ : มติชนสนองอารมณ์)

จากการวิเคราะห์พบว่าการใช้ข้อความเกินความเป็นจริงในข่าวสนองอารมณ์ของไทยรัฐมี
มากกว่ามติชน คือ ไทยรัฐมีจำนวน 45 ประโยค มติชน มีจำนวน 19 ประโยค ตัวอย่างเช่น

.... ทำให้เหล่าคนคู่นี้มีอารมณ์หมั่นไส้หนักตะอาหรับอยู่แล้ว ต่างพากันทำท่าจะกรุลงมา
ในสนามหมาขบกระที่บนักบอลกาดาร์ให้จ๋มเท้า....(ไทยรัฐ 25 พฤศจิกายน 2541)

การที่จะกระที่บนักฟุตบอลกาดาร์ให้จ๋มเท้า ในความเป็นจริงเป็นไปได้ถึงจะได้
กระที่บจริงๆ แต่ก็ไม่สามารถทำให้อ๋มเท้าได้

ตัวอย่าง.....ผู้คอยตายน้าทำเนียบ ประจัน ‘ชวน’ ‘ชีวิตบัคชบ’ ชาวนา....
(มติชน 20 ตุลาคม 2541)

การที่ผู้สื่อข่าวให้ความหมายเชิงเยาะเย้ย เสียดสีนั้น เป็นการกล่าวเกินจริงไปมาก ทั้งๆ
ที่ชีวิตชวานาตลอดชีวิตที่ผ่านมาก็มีได้ บัคชบ ทั้งชีวิต บัคชบ นั้น หมายความว่า โง่เป็นอย่างยิ่ง
หรือเลวเต็มที่ การที่เกษตรกรโดนหลอกถูกยึดที่ดินทำมาหากิน ก็มีได้หมายความว่า เขาจะมี
ชีวิต หรือความเป็นอยู่ที่บัคชบดังที่ผู้สื่อข่าวตั้งให้

4. การเยาะเย้ย (Irony) ผู้เขียนมีเจตนาให้ความหมายเป็นไปในเรื่องของการเยาะเย้ย เสียดสี ถากถาง แคลงคั่น คำว่า เหยียดหยาม ประชดประชัน และคูหมิ่น ความสำเร็จที่ปรากฏจึงเป็น ความหมายในเชิงลบ กระทบต่ออารมณ์ความรู้สึกโดยตรง ซึ่งถ้อยคำที่ปรากฏในเรื่องความขำ นั้น จะมีทั้งที่บุคคลในเรื่องความขำพูดแล้วผู้สื่อข่าวนำคำพูดนั้นมาเขียนตอกย้ำให้อ่านได้รับ สารเหล่านั้นตามไปด้วย รวมถึงการที่ผู้เขียนเจตนาในการสร้างความหมายขึ้นมาใหม่ ซึ่งการใช้ ภาษาในลักษณะนี้นอกจากใช้คำที่พุ่มเฟือยแล้ว ยังเป็นการระบายสีให้กับข่าวในลักษณะของการ ใช้ภาษาปากที่ขาดแบบแผนอีกด้วย

ตารางที่ 25 ลักษณะการใช้คำเยาะเย้ย ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การเยาะเย้ย ถากถาง แคลงคั่น คำว่า เหยียดหยาม คูหมิ่น	
	ไทยรัฐ	มติชน
ให้ความรู้สึกในเชิงลบ	<ul style="list-style-type: none"> - “เลี้ยงกันโตะละเป็นหมิ่นเป็นแสน เลี้ยงกันหาบ้า หาพ่อแม่กันทำไม” - “งานนี้ นายสุพัฒน์จะเป็นกล่องดวงใจของนายฯ อีกคนหรือเปล่า” - “พูดถึงธรรมชาติคนก็หัวเราะเยาะเย้ยกัน” - “นี่ก็ช่วยอยู่แล้วยังไม่รู้หรือว่าช่วย” - “ไม่ว่าจะค่าก็จะค่ากลับ” - “มึงอย่าปอดแหก” - ถ้าไม่ไหวก็ลาออกซะ - “ไม่สร้างกระแส ไม่สร้างภาพ” - จำใจชักฟอก - เต้นผางเหมือนโค่นตีชนคาง 	<ul style="list-style-type: none"> - “พูดอะไร ไม่มีสาระหาความจริงไม่ได้สักเรื่อง” - “นายสุเทพเป็นคนสุจริต ผมเป็นคนผิด” - “ทำตัวทวนกระแส แถมยังนำตัวคนที่ล้มบนฟูกมาเป็นกรรมการ” - “ไอชวนมึงจะอยู่มานานแล้ว ลงให้อักรมันขึ้นบ้าง” - “รัฐบาลบริหารงาน ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ และไม่มีที่ท่าว่าจะดีขึ้น”

ตารางที่ 25 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำเยาะเย้ย ในข่าวเชิงสารของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การเยาะเย้ย ถากถาง แคลงคั่น คำว่า เหยียดหยาม ดูหมิ่น	
	ไทยรัฐ	มติชน
	<ul style="list-style-type: none"> - “โล่งเท่า ถ้างของเนาออกจากพรรค” - “ฆ่างูเห่า เพราะเผาพรรค” - สัปหงกแล้วไม่ตามราวี - เปิดโปงพฤติกรรม - “กรรมการบริหารพรรคประชากรไทยชุดใหม่เป็นคนไม่มีคุณภาพ ไปลงสมัคร ส.ก. ส.ข. พรรคไหน เขาก็ไม่รับ” - “ทำอะไรก็ต้องเอาให้ได้อย่างใจ โดยไม่คิดว่าปัญหาจะเกิดขึ้นตามมาภายหลัง ซึ่งก็เป็นพฤติกรรมของรัฐบาลชุดนี้” - “รัฐบาลนี้ไม่สนอะไรทั้งนั้น เอะอะกุกจะกุกอย่างเดียว” - “หากนายสุเทพจะอภิปรายสมัยผมเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ก็น่าจะอภิปรายเลยไปถึงสมัยที่พระยาพหลพลพยุหเสนาเป็นนายกฯ ด้วยเลย” - “ฝ่ายค้านจงเจริญ” 	<ul style="list-style-type: none"> - “เกิดความล้มเหลววิกฤตหนักกว่าเดิมมาก” - “ชอบประชาสัมพันธ์ตัวเองสร้างกระแส” - “ถ้าปล่อยทิ้งไว้ จะทำให้เกิดความเสียหายกับคนสมุทรปราการ และระบอบประชาธิปไตย” - “เป็นการฟ้องเพื่อสร้างความเด่นดังให้กับตัวเอง” - “ให้เกิดความเข็ดหลาบ และระบอบประชาธิปไตยจะได้ดีขึ้น” - แฉบาทเดียวไม่เคยช่วย - “ไม่ได้มีเจตนาร้ายบนบานศาลกล่าวให้ตกนรก” - “บางพวกที่มาเผาพริกเผาเกลือโล่ผมนั่น เล่นไสยศาสตร์แรงกว่าผมเสียอีก”

ตารางที่ 25 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำเยาะเย้ย ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การเยาะเย้ย ถากถาง แดกดัน คำว่า เขี้ยยคหยาม คูหมิ่น	
	ไทยรัฐ	มติชน
	<ul style="list-style-type: none"> - “แสดงว่าหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ คงไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน” - “รัฐบาลอุ้มคนรวยไม่ช่วยคนจน” - “ไม่ใช่คิดแต่จะใส่เสียงข้างมากลากให้ผ่านอย่างเดียว” - “การบริหารงานของรัฐบาลขาดกลยุทธ์ และทิศทาง ปลอ่ยให้มีปัญหาหมักหมม” - “รัฐบาลแก้ปัญหาไม่ได้ และเศรษฐกิจไม่ฟื้นกลับมา เชื่อแน่ว่ารัฐบาลเองก็คงอยู่ไม่ได้เช่นกัน” - “ไม่ว่าพ่อจะตาย แม่จะป่วย หรือคลอดลูกก็ต้องมาโหวตให้ได้” - “ไอ้คนไหนมันแสบไปรุ่นขนาดนั้น ภรรยาผมยังไม่รู้ใจผมเลย” - หมัก สุดสะใจ - งูเห่ากระอักทำใจแข็ง - ขี้บงูเห่าสาบบัญญัติแค้น 	<ul style="list-style-type: none"> - งูเห่าชวยซ้ำ - “ฆ่างูเห่าเพราะเผาพรรค” - “รักชว่น รักษาติ จนปากมัน” - “ทำลายพรรคพลัง บรรลัย เพราะขายตัว อย่างนี้ต้องไล่ออก” - “นายสุเทพน่าจะเอาข้อมูลของอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม สมัยพระยาพหลพลพยุหเสนา มาพูดเสียเลย” - “นักการเมืองคนนี้มีอายุครึ่งศตวรรษแล้วกลับมีพฤติกรรมดังกล่าว เหมือนกับว่าหัวหน้าพรรคไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน”

ตารางที่ 25 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำยะเยย ในข่าวเชิงสารของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การเยาะเย้ย ถากถาง แคลงคั่น คำว่า เหยียดหยาม คูหมิ่น	
	ไทยรัฐ	มติชน
	<ul style="list-style-type: none"> - สู้พัฒนา คือแพ่งไม่ยอมลาออก - เชื้ออภัยขยงไม่จบ - งดประเด็นข้อข้อต่อลมหายใจ - วันแห่งการชำระสะสาง - แก่เผด็จพัฒนาสุดแสน - สิ้นไปไกลได้ ส.ส. 40 คน - ข้อมูลทุจริตไหลมาเพียบ - หาเสียงเยย “จีว” - บัญญัติمينขอครหา - “หวังใหม่” ไต่บี้ “เด็กชวน” - พรรคเคนให้ “สู้พัฒนา” แจงคววน - หงุดหงิด ส.ส.ได้ถูกแจ - ชะตาจูเห่า - ปชป.ทำไวยโคนหันฐานเสียง - เคง รมต.ได้ - ผอ.รพ.ไม่สะทานการตรวจสอบ ทุจริตยา - ชื่อคอมพิวเตอร์กระทรวงศึกษาธิการ ยังส่งกลิ่นตุ - ชุดข้อมูลรอเชือดสมัยประชุมหนา 	<ul style="list-style-type: none"> - “ในแง่ตัวบุคคลนายธารินทร์ อาจมีภูมิด้านทานพอสมควร แต่ในแง่นโยบายและการปฏิบัติมีความเหลว และผิดพลาดอย่างร้ายแรง” - สมัคร ตะเพิดสำเร็จ จูเห่าช่วยซ้ำ - ความแฉหลักฐาน - ชีร์รัฐบาลหมคน้ำยาแล้ว - จูเห่าเริงรา ‘ชาติพัฒนา’ วิดซ้ำซาก - ฟ้องคืนคูเคน - หมคช่องทางเข้าเสียบ - ถ้าได้แล้วหมื่นชื่อ ไต่ รมต. - ปูดอีกโกง ‘เครื่องซัง’ - เจอทุจริตจะจะ - ปลื้มไม่มีชื่ออักษร ‘ร’ สั่งการ - เอกสารจัดสรรงบฯ ส่อพิรุชัค

ตารางที่ 25 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำเยาะเย้ย ในข่าวเชิงสารของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การเยาะเย้ย ถากถาง แดกดัน คำว่า เหยียดหยาม ดูหมิ่น	
	ไทยรัฐ	มติชน
	<ul style="list-style-type: none"> - พากันแหกมติพรรค - สัปส่งแล้วไม่ตามราวี่ - จัดประเด็นข้อขอลดมหายใจ - บิดประตูไม่รับ 12 ส.ส.งูเห่า - ยุคแห่งการคอร์รัปชั่น - หวังใหม่เกาะติดรอคิวชักฟอก - ดำรงแห่งชาติ เจอบึงตอ - ยาวชกัณห์ยังแพงหูฉี่ - ระบุขอหาฉกรรจ์ - 'เสธ.หนั้น' ประกาศกร้าวขอลุยศึก อภิปรายแบบขำมาคนเดียว - ถือโอกาสแหวะเทพเทือก - แกลงข่าวอัคประชาธิปไตย - เทพเทือกขู่แฉกลับฝ่ายค้าน - สัญญาทาส ฉบับ 5 - ผืนทรูเศรษฐกิจกระต๊องแน่นอน - ขำแหละ 4 แบนกเล็กเหียน - ยืนยันต่อไปไม่มีให้เชือดอีก - ชวนออกโรง อุ่ม รักเกียรติ - เสธ.หนั้น แอนอกรับอย่างถูกผู้ชาย - ชวน โคคการันตี รักเกียรติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ปชป.คอคให้สัญญา - จะอโหสิกรรมให้กับกลุ่ม งูเห่าหรือไม่ - ช่วยซ้่าถูกยึดเก้าอี้ - ญัตติไล่ 3 รมต. - ญัตติเชือด 3 รมต. - 'สมัคร' ดอก 'สุเทพ' - คุษขอมูลปึก - ชู วันนอร์ คัง 'ปรับ' สก - ผจก.บีบีซี ทัว ปท.โฮ - เอกชนจวกแก้เอ็นพีแอล ผิดทาง

ตารางที่ 25 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำเขาะเข็ ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การเขาะเข็ ถากถาง แดกดัน คำว่า เขี้ยคหยาม คูหมิ่น	
	ไทยรัฐ	มติชน
	<ul style="list-style-type: none"> - สมาคมยานอกรอนตัว รีบชี้แจง - นั่น แอนอกอุมเลขฯ รพช. - เต็ง ยังเชื่อลมปาก บิ๊กจิ๋ว - หมัก แล ควม. ชัด บิ๊กจิ๋ว อ่วม - ฝ่ายค้านเล่นเกมปั่นวสกา - ฝ่ายค้านไว พ.ร.บ.อภัยศ - ได้เกิดการประลองกำลังของฝ่าย รัฐบาลกับฝ่ายค้าน 	
รวม	74	40

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้คำเขาะเข็ ในข่าวเชิงสาระระหว่างไทยรัฐ กับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.85 : 1 (ไทยรัฐเชิงสาระ : มติชนเชิงสาระ)

สำหรับข่าวเชิงสาระที่มีการใช้ภาษาในลักษณะการเขาะเข็ ถากถาง แดกดัน คำว่า เขี้ยคหยาม คูหมิ่น จากการวิเคราะห์พบว่าไทยรัฐมีจะใช้ภาษาลักษณะนี้มากกว่ามติชน คือ ไทยรัฐใช้จำนวน 74 ประโยค ส่วนมติชน ใช้จำนวน 40 ประโยค ยกตัวอย่าง เช่น

...ทางด้านการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในช่วงบ่ายวันวันเดียวกันนี้ ได้เกิดการประลองกำลังของฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายค้าน.... (ไทยรัฐ 21 สิงหาคม 2541)

ผู้สื่อข่าวได้ใช้คำว่า ประลองกำลัง กับเนื้อความข่าว ซึ่งคำว่า ประลองกำลัง นั้น หมายถึง การต่อสู้เพื่อหยั่งรู้ความแข็งแรงซึ่งกันและกัน ไม่ได้เกี่ยวกับเนื้อความข่าวแต่อย่างใด เนื้อความข่าวเป็นการขอเสนอให้เลื่อนร่าง พ.ร.บ.สิทธิบัตร และร่าง พ.ร.บ.ทุนรัฐวิสาหกิจ ขึ้นมาพิจารณาก่อน โดย นายพิสิฐ ลี้อาธรรม รมช.กระทรวงการคลังและมี ส.ส.ฝ่ายค้านได้ขอให้มีการนัดองค์ประชุมใหม่ ถึง 2 ครั้ง ทำให้เสียเวลาไปประมาณ 2 ชั่วโมง

จึงเป็นการแสดงลักษณะของการถากถาง แคนคั้น ประชดประชัน เสียดสี เพื่อเพิ่มอรรถรสให้ข่าวมีสีสันชวนน่าติดตามยิ่งขึ้น ทั้งนี้ถ้อยความเหล่านี้ผู้สื่อข่าวจะไม่เลือกเข้ามานำเสนอในเนื้อข่าวก็ย่อมได้ เนื่องจากไม่มีสาระสำคัญอะไรที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข่าวหลัก การเสนอลักษณะนี้จึงเป็นการตอกย้ำภาพความขัดแย้งของรัฐบาลกับฝ่ายค้านให้เกิดขึ้นได้ แม้อาจจะไม่ได้เป็นความตั้งใจของสื่อก็ตาม

หรืออีกตัวอย่างหนึ่งสมัคร ตะเพิดสำเร็จ ภูเขาช่วยข้ำ....(มติชน 11 ตุลาคม 2541) เป็นการใช้ภาษาในลักษณะเยาะเย้ย ถากถาง ที่นายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคประชากรไทยสามารถถอดถอน 12 ส.ส.ที่หันไปสนับสนุน นายชวนหลีกภัย ออกจากพรรคได้สำเร็จ

ตารางที่ 26 ลักษณะการใช้คำเยาะเย้ย ในข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การเยาะเย้ย ถากถาง แดกดัน คำว่าเหยียดหยาม ดูหมิ่น	
	ไทยรัฐ	มติชน
ให้ความรู้สึกในเชิงลบ	<ul style="list-style-type: none"> - ส.ส.เบ่งคับฟ้า - คนด่าลั่นกันทั้งเมือง - อวดบารมีด้วยการคำตำรวง ไอ้เหี้ย - ท่ามกลางเสียงก่นด่าของชาวบ้านที่ตำรวงกัณฑ์การเมืองจนลนลาน - “มึงไปไกลๆ ไอ้เหี้ย” - เข้าเสียบสกิดหัวหอมมดิลังกา - ทีมชาติไทยอย่างรุนแรงและน่าเกลียด - “พวกมันจะไม่ได้รับอะไรเลยนอกจากความอับยศอดสู” - ผู้ดีชี้ขาด - “คิดจะปกป้องพรรคพวกเอาสนามมาไว้อีก ก็ต้องต่อสู้กับตนอย่างถึงที่สุด ถ้านายชวณอยากจะได้ชื่อก็ให้มาลองดู” - คนจนตายเหมือนหมาข้างถนน - บุกทำเนียบแขวนคอตายอนาถ - ประชรััฐบาลนายชวณ หลีกภัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำงานหน้าเขยักกฎหมาย - “มึงรู้หรือเปล่ากูเป็นใคร” - ทีมไทยทำงานหน้าอีกแล้ว - ชีวิตบัดซบ ชวนา - ยังมีอีกถ้ามีเงินคนจน - สุครันทคไม่มีเงินซื้อโลงบรรจุศพ - “ถ้าหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ทราบผู้ตายก็คงไม่ตาย” - “ในประวัติศาสตร์การเมืองไทย ไม่เคยมีรัฐบาลชุดไหนที่ปล่อยปละละเลยจนคนจนผูกคอตาย” - “เหตุการณ์ครั้งนี้เป็นสัญญาณที่ไม่ดีที่สะท้อนกลับเป็นภาพลบของรัฐบาลว่าไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาประชาชนคนจนซึ่งตรงกันข้ามกับปัญหาคนรวย รัฐบาลเร่งออกกฎหมาย

ตารางที่ 26 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำเยาะเย้ย ในข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์
ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การเยาะเย้ย ถากถาง แคลงคั่น คำว่า เหยียดหยาม คูหมิ่น	
	ไทยรัฐ	มติชน
	<ul style="list-style-type: none"> - สังกะยศัพท์แก่ความอยุติธรรมและรัฐบาล - ดำรวจสั่งปิดข่าววุ่น ทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ รีบเก็บศพไปทิ้งที่นิติวช เหมือนศพไร้ญาติ กลัวรัฐบาลเสียภาพพจน์ - เรื่องราวของคนจนที่ถูกบีบเค้นด้วยความอยุติธรรมจนหมดทางสู้..เช่น สังกะยชีวิตประชครัฐบาลชวน 2/2 สุดอนาถ - เจาหน้าที่ดำรวจไค้เร่งรีบชันสูตรพลิกศพ และเก็บศพผู้ตายส่งไปที่สถาบันนิติเวชวิทยาอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเกรงว่าการตายของนายหุ่มจะส่งผลกระทบต่อภาพพจน์ของรัฐบาล - รัฐบาลรับปากว่าจะช่วยผู้ตาย แต่กลับทำให้ที่ดินทำกินของผู้ตายถูกนายทุนยึดไปอย่างหน้าตาเฉย - “จะกลับไปกินดินแทนข้าว” 	<p>เพื่อแก้ไขปัญหอย่างรวดเร็ว”</p> <ul style="list-style-type: none"> - “สมัชชาคนจนผิดหวังกับการแก้ไขปัญหของรัฐบาลชุดนี้” - “คนใต้ไม่หนามีเคเชียร์ ปชป.” - “นายชวนคงจะหงุดหงิดที่มีคนออกมาพูดแทงใจดำมากกว่า” - “อีกไม่นานฟ้าจะเปลี่ยนสีแล้ว” - “มีแต่นายถวิล และ พล.ต.สนั่น เท่านั้น ที่เห็นว่านายอุริคเป็นคนดี” - “มีเมียที่ไหนบอกผัวชั่ว” - “ให้เอารูปเขียนไปไหว่นักการเมืองได้เลย” - ลูกเจดิม ‘ซ่า’ ซ้ำซาก - ส.ส.พูนผล อัสวเหม ลูกชายรมช.วัฒนา ทำงามหน้าเยกกฎหมาย

ตารางที่ 26 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำเยาะเย้ย ในข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การเยาะเย้ย ถากถาง แดกคั่น คำว่า เขี้ยยดหยาม ดูหมิ่น	
	ไทยรัฐ	มติชน
	<ul style="list-style-type: none"> - “อย่างนี้ไปเอานักการการ โรงมาเป็น นายกฯ ก็ได้อ” - “รัฐบาลนี้โง่กิน ทูจรีตรายวัน” - นำไม้กวาดมาปิดกวาดบริเวณประตู ทำเนียบรัฐบาล เพื่อเป็นการปิดกวาด ความไม่ซื่อสัตย์และความไม่จริงใจ ของรัฐบาล - “เพราะฉะนั้น คุณราตรี ธารกุล เป็น คนเลวที่สุด” - แมตคเป็นเป้าการตรวจสอบรายวัน ของทางสื่อมวลชน ทางวัดก็ยังไม่ สะทกสะท้าน แถมไม่ออกมาชี้แจง แถลลงไข ความไม่ชัดเจนของตัวเอง - บุฟเฟต์คาบินต - ผู้กองคุ้ยจอมเฮี้ยว - ลูกเหลิมสำแดงเดช พฤติการณ์ฉาว ก่อเรื่องไม่มีหยุดหย่อน - ก่อเรื่องอื้อฉาวซ้ำซาก - ส.ส.เบงคับฟ้า - พยายามฆ่า ดร. 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเตะไทยเก็บอารมณ์ไม่ อยู่เปิดฉากตะลุมบอนแบบ ไม่ยับยั้งชั่งใจกับนักเตะ กาศาร์ - ทีมไทยทำงานหน้าอีกแล้ว

ตารางที่ 26 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำเยาะเย้ย ในข่าวสนอองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การเยาะเย้ย ถากถาง แดกดัน คำว่า เหยียดหยาม คู่มั่น	
	ไทยรัฐ	มติชน
	<ul style="list-style-type: none"> - อวดศักดิ์คานาสาว - ตร.ผู้ใหญ่กลัวลนลาน คนค้ำกันทั้งเมือง - อวดบารมีด้วยการคำตำรวจ - ตำรวจกลัวนักการเมืองจนลนลาน - กระกระทำของนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ที่ปกป้องนักการเมือง - บอลไทยฉาวอีก - ขกพวกถลอกันและ - ลงมาสหบาทากระที่บ่นักเตะกาดาร์ ซึ่งเล่นสกปรกกับทีมไทยก่อน แดมยังทำตัวอันธพาล - ยูเซฟ อาคัม ของกาดาร์ได้เข้าเสียบสกัดหัวหอมจอมตีถึงกาทีมชาติไทยอย่างรุนแรงและน่าเกลียด - โพลมะกันสะใจ - ตำรวจสั่งปิดข่าววุ่น ทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ รีบเก็บศพไปทิวไวัที่นิติวะ เหมือนศพไรญาติ กลัวรัฐบาลเสียภาพพจน์ 	

ตารางที่ 26 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำเยาะเย้ย ในข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การเยาะเย้ย ถากถาง แคลงคั่น คำว่า เหยียดหยาม ดูหมิ่น	
	ไทยรัฐ	มติชน
	- คมนาคมแหล่งผลประโยชน์ - ครป.สุคทนคอรัปชั่น	
รวม	41	20

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้คำเยาะเย้ย ในข่าวสนองอารมณ์ระหว่างไทยรัฐ กับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 2.05 : 1 (ไทยรัฐสนองอารมณ์ : มติชนสนองอารมณ์)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้คำเยาะเย้ย ระหว่างข่าวเชิงสาระ กับข่าวสนองอารมณ์ของไทยรัฐ มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.80 : 1 (ไทยรัฐเชิงสาระ : ไทยรัฐสนองอารมณ์)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้คำเยาะเย้ย ระหว่างข่าวเชิงสาระ กับข่าวสนองอารมณ์ของมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 2 : 1 (มติชนเชิงสาระ : มติชนสนองอารมณ์)

จากการวิเคราะห์พบว่า การใช้ภาษาแบบเยาะเย้ย ในข่าวสนองอารมณ์ ไทยรัฐจะมีมากกว่ามติชน ไทยรัฐมีจำนวน 41 ประโยค ส่วนมติชนมีจำนวน 20 ประโยค ยกตัวอย่าง เช่น

...คนจนตายเหมือนหมาข้างถนน ผู้เผาเกษตรกรอ้างโศกนายทุนสุขหัวข้าราชการ
กังฉินสุขที่คืนทำกิน.....(ไทยรัฐ 20 ตุลาคม 2541)

เป็นการเขียนแบบประชดประชัน เสียดสี ซึ่งผู้สื่อข่าวจะแสดงให้เห็นว่าไม่มีใครเหลียวแลให้ความช่วยเหลือคนจน แม้แต่รัฐบาลก็ไม่สนใจในความคิดของผู้สื่อข่าว จึงสะท้อนความรู้สึกออกมาในภาษาเขียนให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมไปด้วย

ตัวอย่าง.....ทีมไทยทำงานหนักแล้ว ทั้งที่เพิ่งกล่าวขอโทษแฟนบอลชาวไทยกรณีบอลอัปยศไทเกอร์คัพ ที่เวียดนาม...(มติชน 25 พฤศจิกายน 2541)

การเขียนแบบนี้เป็นการเขียนในลักษณะเหยียดหยาม แดกดัน ใส่ความคิดเห็นลงไป ในเนื้อหาแสดงความไม่เห็นด้วยที่มีการใช้ความรุนแรงระหว่างนักฟุตบอลไทย และนักฟุตบอลกาตาร์ แต่ผู้สื่อข่าวสรุปว่าถึงอย่างไร นักฟุตบอลไทยเป็นฝ่ายผิดอยู่ดีแม้ว่าจะไม่ได้ก่อเรื่องขึ้นก่อน

5. การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน หรือเป็นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กับคำนั้น หรือมีความหมายใกล้เคียงมาใช้แทนกัน เพื่อให้เนื้อความข่าวมีสีสันน่าติดตามขึ้น

ตารางที่ 27 ลักษณะการใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์
ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
- ไม่เต็มใจที่จะกระทำ	จำใจ	
- สอบสวน	ซักฟอก	
- ของเงินสนับสนุน	ไถเงิน	ขูดเงิน
- ขอร้อง พูดคำหวาน	อ่อน	ยาหอม
- ทำให้พังกันไปข้างหนึ่ง	ขี้ ไล่บี้ เป่าโถมตี ไล่ จับไล่ อัด ล้ม เชือด	ไล่ ชู จับไล่ รอเชือด ตะเพิด ตามไปฆ่า จับ เขี่ย ลุย
- ตามไปทำซ้ำแล้วซ้ำอีก	ไล่กระหน่ำ เขี่ยบย่ำ ราวี	
- เปิดเผยความลับ หรือ ขยายเรื่องราวออกมา	เปิดโปง แฉ เผย แฉແຫລກ เปิดอก ปูด	แฉ เผย ปูด สอพิรุณ
- ร้อนตัว	เด่น	
- คนจำนวนมากเดินทาง มา	แห่ คบเท้า	แห่
- เดินทาง	ทัวร์ เดินสาย ตะลุย ลุย	ทัวร์ เดินสาย ลุย
- หลบเลี่ยงไม่มาตาม นัดหมาย	โคจร	
- ให้ทางสะดวก	เปิดไฟเขียว เปิดช่อง	ไฟเขียว
- สง		ร้อน
- กระทำบางสิ่งบาง อย่างไปข้างหน้า	เดินหน้า จู่โจม	รุกหนัก นำร่อง
- ทำให้กระทบกระเทือน	เลื่อยขา ดอก	เขย่า บีบ
- นำขึ้นมาพิจารณา	จัด แจง แจกแจง	หยิบเรื่อง แจง ถก

ตารางที่ 27 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
- ครั้งสุดท้าย	ล่าสุด	ล่าสุด
- ไม่ซื้อสัตย์ทุจริต	ต่อแสดง คือทุจริต หิว กลิ่นหึ่ง ปล้นกลางแดด ใต้โต๊ะ	คุดคิก ปูด งามบบ มีกลิ่น
- ปกป้อง ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน	อ้อม อ้าแขนต้อนรับ ชู เชียร์ ออกโรง แอ่นอกรับ การันตี	อ้อม หนุน ขานรับ
- ความถูกต้อง ชัดเจน	เคลียร์ โปร่งใส	โปร่งใส
- รับเหมา รวมหัวกัน ประมุขแล้วแบ่งกำไร	ฮั้ว	ฮั้ว
- พอกเข้าไป		โปะ อัด
- ขอสงสัยมีเงื่อนงำ		เลศนัย
- ทำให้ความคิดตรงกัน		ถือบับี้
- ความสามารถ		น้ำยา
- ลูกน้อง	เด็กชวน	
- กำเริบใจด้วยความ ทะเยอทะยาน	เหอเหิม	
- ทำให้เจ็บใจกลับ	เยย แวะวะ จวก	ยอน จวก
- ขยายเข้าไป	ลาม เลยเถิด	
- ทำให้ได้มา เอาคืน	ควา	รับ
- ไม่เป็นที่พอใจ	หงุดหงิด โวย บ่นอุบ มุน	โวย
- ตัดสินคดี	ชี้ขาด	

ตารางที่ 27 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
- ปะทะ กระทบ	ชน	
- เริ่มแรก	ประเดิม	
- ทั้งหมด	กราวรูด ชกชุด	
- เป็นกิริยาอาการแสดงการตื่นตัว	ปลุก	
- ไม่เคลื่อนที่	ปักหลัก	
- คาดหวังว่าจะได้มา	ลุ้น	
- ใช้ความคิดในการหักล้างกัน	สู้กัน ลุยศึก ชัด	
- คำสั่ง	บัญชา	บัญชา
- หลบหน้า	มุดหัว	
- ไม่เหลือใคร ถูกทอดทิ้ง	สูญพันธ์ ลอยแพ	สูญพันธ์
- ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยว ไม่สนับสนุน	ไม่ไปแตะต้อง ปิดประตูไม่รับ	
- ทำให้ลดน้อยลง	ยี่	
- เกิดความไม่สงบ โกลาหล ความยุ่งยาก	หั่น	สขบกระแส
- สับสน	วุ่น ลักลั่น ป่วน	
- ซ้ำซ้อน	ประลองกำลัง	
- ไม่ได้ตามที่คาดหวังไว้	ทับกัน	
		วิด วูป บีว

ตารางที่ 27 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
<ul style="list-style-type: none"> - กิริยาอาการที่บอกรถึงการกระทำบ่อยครั้ง - ไม่ลงรอยกัน - ปฏิบัติตามสิ่งนั้น - ลาออกจากตำแหน่ง - การเข้าร่วม หาช่องทางการมารวมกัน - ยืนยัน - ถอดถอน - ไม่เกรงกลัว - กิริยาอาการแสดงความคิดเห็นที่เด็ดขาด - ออกจากกัน - อารมณ์ไม่แน่นอน - ทำให้อึดอัด - พูดยืนยันปรศนาให้คิดเอาเอง - สงสัย - มีความพึงพอใจอย่างยิ่ง - ทำให้หมดสิ้นไป - พรอมเพริช 	<ul style="list-style-type: none"> บัญชีแค้น กร้าว รับลูก เสียบ ยัน แดง ขับ ปลด อปเปหิ ไม่สะท้าน ฟันธง พ้น โยก วูบวาบ กคคัน โบยหวย เริงรำ คีคคัก ชำระสะสาง เห็น พริบ 	<ul style="list-style-type: none"> ชำซาก คูแค้น ยัด ไขกอก เสียบ เอี้ยว ยัน อปเปหิ พัน อะใจ

ตารางที่ 27 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
- ทำตอบแทนแก่ผู้ที่เคย ทำความเดือดร้อนหรือ เจ็บปวดไว้แก่ตน	แก้เผ็ด	
- อคทนอย่างมาก	กลั่นใจ	
- กลืนไม่เข้าคายไม่ออก	กระอัก	
- หยาบคาย แข็งกระด้าง	กักขฬะ	
- ทำให้เวลานานขึ้น	ยืด เตะถ่วง ยืดเยื้อ	คืดเกม ยืดเยื้อ
- ไม่ลงรอยกัน	เกาเหลา	
- ขัดขืนไม่ยอมปฏิบัติ ตาม	ดื้อแพ่ง	
- หาขอมูล	คุ้ย	คุ้ย
- มากมาย	เพียบ	
- ปัญหาใหญ่มาก	บึงคอ อภิมหา	
- เสื่อมเสีย น่าขายหน้า	อัปยศ น่า	
- ขอคืน	ทวง	แยง
- แอบ เล็ดลอด	คอด	
- ให้อภัย		อโหสิกรรม
- โชคไม่ดีหลายครั้ง		ช่วยซ้ำ
- คินคิ	จวบปาก	
- เก็บเงียบเอาไว้		กอดไว้
- กลุ่ม		กวน

ตารางที่ 27 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
<ul style="list-style-type: none"> - แบ่งเป็นส่วนๆ - เล็กน้อย - กลับคำพูด - คำพูด - มั่นคง 	<ul style="list-style-type: none"> ชำแหละ จิบจ้อย พลิกถิ่น ลมปาก ปึก 	
รวม	136	73

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน ในข่าวเชิงสาระระหว่างไทยรัฐกับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.86 : 1 (ไทยรัฐเชิงสาระ : มติชนเชิงสาระ)

จากการวิเคราะห์พบว่า ในข่าวเชิงสาระนั้น ไทยรัฐมีการใช้คำที่มีความหมายเดียวกันมากกว่ามติชน โดยไทยรัฐมีจำนวน 136 คำ มติชน 73 คำ ซึ่งคำเหล่านั้น เป็นคำที่ผู้สื่อข่าวใช้แทนความหมายเดิม ยกตัวอย่าง เช่น

....“หวังใหม่” โล่ “เด็กชวน”.... (ไทยรัฐ 9 สิงหาคม 2541)

“โล่” หมายความว่า ทำให้พังกันไปข้างหนึ่ง ไปให้พ้นทาง ในที่นี้ หมายถึง การที่พรรคฝ่ายค้าน นำเอาเรื่องที่คนในพรรคประชาธิปัตย์ ประพฤติปฏิบัติคนไม่เหมาะสม ตามที่พรรคฝ่ายค้านได้สืบทราบมา ซึ่งทางพรรคความหวังใหม่ก็ได้ติดตามเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด และคอยดูความรับผิดชอบของรัฐบาลว่าจะดำเนินการอย่างไรในเรื่องนี้ คำที่มีความสัมพันธ์ใกล้เคียง

กัน เช่น ขี้ เป้าโจมตี ไล่ ขับไล่ อัด เชือด เป็นต้น

ตัวอย่าง...อาจจะมีการพูดเรื่องคนป่าลม...(มติชน 8 สิงหาคม 2541)

ในความหมายของคำว่าพูด คือ แสดงให้รู้เป็นนัยๆ หรือการขยายเรื่องราวที่เป็นความลับออกมา ในที่นี้มีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เช่น แฉ เผย ส่อ เป็นต้น

ตารางที่ 28 ลักษณะการใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน ในข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
- เปิดเผยหมดสิ้น	สิ้นไส้ แฉ	หมดเปลือก แฉ ใต้
- มาให้ตาย	เชือด	
- แผลงลูกตา	ซุ่มโป่ง	
- ไม่น้อยชั้ด	กระท่อนกระแท่น	
- ผ่านมากมาย	โชกโชน	
- จับคนร้าย		จับมือ
- ต้องการเงิน		หิวเงิน
- ซอนตัว		กบดาน
- ปฏิเสธบอกปิดความ	ชั้ด ชั้ดทอด	ชั้ดทอด
ชั่วให้คนอื่น		
- เสียหลง	เสียอ้อย	
- กระทบการอันป่าเถื่อน	ชาติสัต	
รุนแรง		

ตารางที่ 28 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน ในข่าวสนองอารมณ์
ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
- กระทำซ้ำเราทาง ทางทวารหนัก	อัดถั่วดำ	คุ้ย ประดูหลัง
- แสดงความเชื่อมั่น	ยัน	
- เสนอความคิดเห็น	ออกโรง ระดมกิน	
- หนาแน่น	แออัดยัดเยียด	
- มีพฤติกรรมไม่ดี ไม่พึงพอใจ	เฮี้ยว ฉาว เคียด	ซ่า
- ไม่เปิดเผย ไม่พูด	เข็บปาก ไม่ยอมเปิดปาก ปิดปาก	ปิดปาก ปกปิด
- พาไป		กุม
- ไขความรุนแรงด้วยเท้า	ย่ำตีน สหบาทา กระทืบ	ย่ำตีน
- ลูกน้อง	ถั่วล่อ	
- เรื่องเล็กนอย	จิบจ้อย	
- ขับรถเร็วมาก		ซิ่ง
- ฝ่าด่านตรวจ		แหกด่าน
- การยกพวกเขาค่อยกัน ซุลมุน ไม่รู้เป็นใครเป็น ใคร หรือการปะทะ ต่อสู้กันอย่างถึงตัว	มวยหมู ตะลุมบอน ล้อกันและ	
- วากกล่าว	จวก ถล่ม	
- รวมมือกัน	จับมือ	

ตารางที่ 28 (ต่อ) ลักษณะการใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน ในข่าวสนองอารมณ์
ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน	
	ไทยรัฐ	มติชน
<ul style="list-style-type: none"> - รวดเร็ว - เสียงสั้นสะเทือน ดังมาก - มีพิษสง - กำหนดระยะเวลา - ผลกระทบ - ฟังพอใจอย่างที่สุด - ทำให้ฟังกันไปข้างหนึ่ง - ลดน้อยลง - เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว - เตรียมรับสถานการณ์ - กระทบกระเทือน - ตัดสินใจเด็ดขาด - สั่งย้าย พักราชการ - ไม่กินเส้นกัน ไม่ถูกกัน <p>มีความขัดแย้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้อะไรแบบลับๆ 	<ul style="list-style-type: none"> สายฟ้าแลบ กัมปนาท กึกก้อง กระทบ สนั่นหวั่นไหว คุมคาม เขี้ยวเล็บ จี๊ดเสียดาย ลูกหลง ร่องจาก สะใจ ล่อกัน รับมือ เด่น เขย่า ฟันธง เกาเหลา ตามพืด ได้โต๊ะ 	<ul style="list-style-type: none"> บีม สนั่นหวั่นไหว ไล่ขยี้ ฉะกัน อ่อนตัว วูบ พรวด แดง ยัดเงิน ได้โต๊ะ
รวม	51	29

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้จ่ายที่มีความหมายเดียวกัน ในข่าวสนองอารมณ์ระหว่าง
ไทยรัฐ กับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.75 : 1 (ไทยรัฐสนองอารมณ์ : มติชนสนองอารมณ์)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้จ่ายที่มีความหมายเดียวกัน ระหว่างข่าวเชิงสาระ กับข่าว
สนองอารมณ์ของไทยรัฐ มีอัตราส่วนเท่ากับ 2.66 : 1 (ไทยรัฐเชิงสาระ : ไทยรัฐสนองอารมณ์)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้จ่ายที่มีความหมายเดียวกัน ระหว่างข่าวเชิงสาระ กับข่าว
สนองอารมณ์ของมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 2.51 : 1 (มติชนเชิงสาระ : มติชนสนองอารมณ์)

จากการวิเคราะห์พบว่าการใช้จ่ายที่แทนความหมายเดียวกัน ในข่าวสนองอารมณ์ของ
ไทยรัฐ มากกว่า มติชน โดยไทยรัฐมีจำนวน 51 คำ มติชนใช้คำจำนวน 29 คำ ยกตัวอย่างเช่น

....แฉลูกเหлим ย่ำดิน แพนเก่า แคน- น้ำสาดหน้า...(ไทยรัฐ 2 ตุลาคม 2541)

คำว่า ย่ำดิน ไม่มีความหมายโดยตรง แต่ในที่นี้หมายถึง การใช้ความรุนแรงโดยใช้
เท้า มีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เช่น สหบาทา กระทุบ เป็นต้น

ตัวอย่าง.....เพราะรู้ว่าเมืองไทยมีระบบใต้โต๊ะ เพราะเชื่อว่าไม่มีคนที่ตรงไปตรงมา...
(มติชน 29 มกราคม 2542)

ความหมายโดยตรง คือ การแสดงพื้นที่เบื้องต่ำหรือเบื้องล่าง แต่ในที่นี้หมายถึง การให้
เงินแบบลับๆ เพื่อให้ช่วยเหลือในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เช่นคำว่า ชักเงิน
เป็นต้น

6. การใช้สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย

ตารางที่ 29 ลักษณะการใช้สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การใช้สำนวน สุภาษิต คำพังเพย	
ไทยรัฐ	มติชน
<p>เป็นหูเป็นตา คิดเนื้อคิดตัว หมดไส้หมดพุง อยู่ยงคงกระพัน ขี้มั่วขาว ลมลูกคลุกกลาน ลมหายตายจาก คนละไม้คนละมือ กินบนเรือน ขี้นบนหลังคา บ่วงแห่งกรรม ร่วมหัวจมท้าย คนดีทำดี จะต้องได้รับผลดี คาบลูกคาบดอก ลูกลี้ลูกกลน เหมือนน้ำท่วมปาก เกลือจิ้มเกลือ กระเซ้าเย้าแหย่ ไฟโบ้สุคทาย</p>	<p>ทำตัวทวนกระแส ลมบนฟูก ขกฏเขาออกจากอก ขี้แพะขวนตี จิ้งเง้าเต่าตุน คนทำดีต้องไคดี ระยะทางพิสูจน์ม้า กาลเวลาพิสูจน์คน อยู่ยงคงกระพัน ปลาตายตัวเดียว เน่าทิ้งบ่อ กินบนเรือน ขี้นบนหลังคา เกลือจิ้มเกลือ แพะรับบาป</p>

ตารางที่ 29 (ต่อ) ลักษณะการใช้สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย ในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การใช้สำนวน สุภาษิต คำพังเพย	
ไทยรัฐ	มติชน
ดูหน้าปะจุมก หัวชนฝา หัวเลี้ยวหัวต่อ ใจคดใจจ่อ หัวเค็ดดินขาด เรื่องในทีลับไม่ควรมาไขในที่แจ้ง	
รวม 24 ประโยค	12 ประโยค

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย ในข่าวเชิงสาระระหว่างไทยรัฐ กับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 2 : 1 (ไทยรัฐเชิงสาระ : มติชนเชิงสาระ)

การใช้สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย ในข่าวเชิงสาระ พบว่า ไทยรัฐนิยมที่จะใช้มากกว่ามติชน โดยที่ไทยรัฐใช้จำนวน 24 ประโยค ส่วนมติชนใช้เพียง 12 ประโยค ยกตัวอย่าง เช่น

.....เรื่องไหนที่คาบถูกคาบคอกเข้าข่ายผิดกฎหมายรัฐธรรมนูญเขาจะไม่ทำกัน....

(ไทยรัฐ 11 ตุลาคม 2541)

คาบถูกคาบคอก หมายถึงไม่แน่ว่าจะเป็นอย่างไร

ตัวอย่าง.... “วัฒนา” ย้อนคนฟ้อง จีแพ้วชวนตี.....(มติชน 8 กันยายน 2541)

จีแพ้วชวนตี หมายความว่า แพ้ตามกติกาแล้วยังไม่ยอมรับว่าแพ้

ตารางที่ 30 ลักษณะการใช้สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย ในข่าวสนองอารมณ์ ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การใช้สำนวน สุภาษิต คำพังเพย	
ไทยรัฐ	มติชน
ชิงกีราชาก็แรง พิษรักแรงหึง พอหอมปากหอมคอ ชี้ขลาดตาขาว ไม้รู้เนื้อรู้ตัว ตัดหางปลอยวัด ศัตรูคู่อาฆาต กินแกลบ แผ่นดินจะลุกเป็นไฟ คำเป็นตอตะโก เจื่อมมือมีจรรยา หูดับดับไหม ชอบมาพากล	พิษรักแรงหึง ชี้ขลาดตาขาว ไร่น้ำยา เสือปืนไว แพะรับบาป
รวม 13 ประโยค	5 ประโยค

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้จำนวน สุภายิต และคำพึงเพย ในข่าวสนองอารมณ์
ระหว่างไทยรัฐ กับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 2.6 : 1
(ไทยรัฐสนองอารมณ์ : มติชนสนองอารมณ์)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้จำนวน สุภายิต และคำพึงเพย ระหว่างข่าวเชิงสาระ
กับข่าวสนองอารมณ์ของไทยรัฐ มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.84 : 1
(ไทยรัฐเชิงสาระ : ไทยรัฐสนองอารมณ์)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้จำนวน สุภายิต และคำพึงเพย ระหว่างข่าวเชิงสาระ
กับข่าวสนองอารมณ์ของมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 2.4 : 1
(มติชนเชิงสาระ : มติชนสนองอารมณ์)

การใช้จำนวน สุภายิต และคำพึงเพยสำหรับข่าวสนองอารมณ์แล้ว พบว่าไทยรัฐใช้
จำนวนเหล่านี้มากกว่ามติชน โดยไทยรัฐ ใช้ 13 ประโยค มติชน 5 ประโยค การใช้คำ
ประเภทนี้นอกจากเป็นการเสริมความให้ประโยคดูมีอรรถรสขึ้นแล้ว ยังเป็นการเปรียบเทียบให้
เห็นภาพของเหตุการณ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น

...จึงเกิดไฟลุกขึ้นที่พื้นที่ ลามลุกติดเข้าไปในห้องเก็บวัสดุพลุดอกไม้ พลุดะไล
จรวดที่ประกอบเสร็จเรียบร้อยเก็บสต็อกไว้มากจนแตกระเบิดอย่างทุบดับใหม่ดังไม่ขาด
ระยะ....(ไทยรัฐ 18 ตุลาคม 2541)

ทุบดับใหม่ หมายถึง ลักษณะที่ดังมาก จนกลบเสียงอื่น

ตัวอย่าง..... 'จิว' เสือปืนไวส่งเงินช่วยทันที....(มติชน 21 ตุลาคม 2541)

เสือปืนไว หมายถึง การทันต่อสถานการณ์ รวดเร็ว ฉับไว พยายามสร้างภาพพจน์ที่ดี
ให้กับตนเอง

7. การใช้สมญานามในการสร้างความหมาย เป็นการใช้อำนาจเพื่อเรียกแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แทนชื่อกลุ่มคน บุคคล เหตุการณ์ สถานการณ์ต่างๆ เพื่อสื่อความหมายให้เกิดภาพที่ชัดเจนขึ้น ส่วนใหญ่แล้วสื่อมวลชน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์แล้วนิยมที่จะตั้งสมญานามให้กับสิ่งต่างๆ หรือบุคคลต่างๆ ด้วยถ้อยคำภาษาที่สามารถจดจำได้ง่าย เพื่อเสริมเรื่องราวให้มีสีสันมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 31 ลักษณะการใช้สมญานามในการให้ความหมายในข่าวเชิงสาระ ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้สมญานามในการให้ความหมาย	
	ไทยรัฐ	มติชน
กลุ่ม พวก	กลุ่มงูเห่า ปลาไหล ส.ส.งูเห่า	กลุ่มงูเห่า ส.ส.งูเห่า ส.ส. กลุ่มงูเห่า
บุคคลทั่วไป	ส.ส.ใต้ เจ้าลัทธิ เทพเทือก ขุนคลัง	เจ้าลัทธิ
เหตุการณ์	พ.ร.บ.อภัยศ เชื้อนอภัยศ สัญญาทาส	ขบวนการงาบงบฯ
สถานที่	หลักประหาร	คดีปากน้ำ
รวม	11 คำ	6 คำ

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้สมชานามในการให้ความหมายในข่าวเชิงสาระ ระหว่างไทยรัฐกับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.83 : 1 (ไทยรัฐเชิงสาระ : มติชนเชิงสาระ)

จากการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่า ไทยรัฐนิยมใช้สมชานามในการสร้างความหมายมากกว่ามติชน โดยที่ไทยรัฐแบ่งการใช้สมชานามในการสร้างความหมายออกเป็น 4 ประเภทด้วยกัน คือ สมชานามแทนกลุ่ม พวก สมชานามแทนบุคคลทั่วไป สมชานามแทนเหตุการณ์ และ สมชานามแทนสถานที่ ส่วนมติชนแบ่งการใช้สมชานามในการสร้างความหมายออกเป็น 4 ประเภทเช่นกัน คือ สมชานามแทนกลุ่ม พวก สมชานามแทนบุคคลทั่วไป และสมชานามแทนเหตุการณ์ เมื่อนับจำนวนคำแล้วพบว่าไทยรัฐมีจำนวนคำที่ใช้สมชานามในการสร้างความหมายมากกว่ามติชน ไทยรัฐมีจำนวน 11 คำ ส่วนมติชน มีจำนวน 6 คำ ยกตัวอย่าง เช่น

.....ขุนคลังรับปากไม่ตงงาน.....(ไทยรัฐ 16 สิงหาคม)

การใช้สมชานาม คำว่า “ขุนคลัง” เป็นการแทนบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในกระทรวงการคลังในที่นี้แทน นายธารินทร์ นิมมานเหมินทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ตัวอย่าง.....หากการดำเนินการตามขั้นตอนของการขับ ส.ส.กลุ่มงูเห่าเสร็จสิ้นลง และ ส.ส.กลุ่มงูเห่าพ้นจากสมาชิกภาพความเป็น ส.ส.แล้ว.....(มติชน 11 ตุลาคม 2541)

สมชานามคำว่า “ส.ส.กลุ่มงูเห่า” แทนความหมายถึง ส.ส. 12 คนของพรรค ประชากรไทยที่หันไปสนับสนุน นายชวน หลีกภัย หรือรัฐบาล ในขณะที่ตนเองเป็นพรรค ฝ่ายค้าน ซึ่งการใช้ศัพท์ล้อเลียน “งูเห่า” แทน ส.ส. ทั้ง 12 คน ก็เนื่องจากว่า ส.ส.ช.นี้ ชอบแว้งกัดเสมอ จึงนำมาแทน ส.ส. 12 คน ว่าชอบแว้งกัดเช่นกัน

ตารางที่ 32 ลักษณะการใช้สมญานามในการให้ความหมาย ในข่าวสนองอารมณ์
ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้สมญานามในการให้ความหมาย	
	ไทยรัฐ	มติชน
ผู้กระทำ เชิงลบ	ไอ้ฆาตกร ไอ้กะเหรี่ยง พม่าโหด ไอ้โหด กะเหรี่ยงโหด นายแก่งพม่าโหด ฆาตกรคู่ ผู้กองโหด	มือฆ่า
ผู้ถูกกระทำ เชิงลบ	เหยื่อ เหยื่อโหด เหยื่อสาว เหยื่ออารมณ์โหด	
กลุ่ม พวก	ตำรวจหญิงมุง แก๊งค้ายาอี กวนตัวละคร	แก๊งมีสี กลุ่มงูเห่า แก๊งเจี กลุ่มยังมุตติม แก๊งคุณ แก๊งคนดี ขบวนการคุณ พวกคตมคุณ

ตารางที่ 32 (ต่อ) ลักษณะการใช้สมชานามในการให้ความหมาย ในข่าวสนองอารมณ์
ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้สมชานามในการให้ความหมาย	
	ไทยรัฐ	มติชน
บุคคลทั่วไป	ดร.ไฮโซ ร.อ.ศุย ผู้กองศุย ลูกเหล็กตีนโหด ส.ส.เบ้งคับฟ้า สิงห์เข็ดคำ โขเฟอร์จอมกลิ้ง ประธานาธิบดีหมวดเหล็ก ข้าราชการกังฉิน	มือปราบตามใบสั่ง
เหตุการณ์ สถานการณ์	เชือดโหด แผนโหด คดีโหด อสุจิไม้เค็ด อำนาจเถื่อน จิ้งจอกทะเลทราย แผนโหด สงครามศักดิ์สิทธิ์ นาทีโหด แผนพยัคฆ์ร้ายอีสาน สาหร่ายมฤตยู อารมณ์โหด พฤติกรรมฉาว	รายการอภัยศ บอลอภัยศ จิ้งจอกทะเลทราย พายุทะเลทราย สาหร่ายมรณะ ชั้นตอนลงโลก อาณาจักรธุรกิจ
สถานที่	คุกดิน ผับฉาว สถานทูตมะกัน รังนกกระเจอกทำเนียบ	
ถิ่นที่อยู่ เชื้อชาติ ภูมิภานา ประวัติ	มะกัน ประวัติโหด รมต.กลาโหมมะกัน	มาเฟียเยอรมัน ประวัติฉาว

ตารางที่ 32 (ต่อ) ลักษณะการใช้สมชานามในการให้ความหมาย ในข้าวสรวงอารมณ
ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้สมชานามในการให้ความหมาย	
	ไทยรัฐ	มติชน
อาชีพ	ทหารกะเหรี่ยง	
พฤติกรรม	ข่าตืน พฤติการณ์ฉาว มือโหด พฤติกรรมแหกตา พฤติกรรมคู้ย	
รวม	50 คำ	19 คำ

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้สมชานามในการให้ความหมาย ในข้าวสรวงอารมณ
ระหว่างไทยรัฐ กับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 2.63 : 1
(ไทยรัฐสรวงอารมณ : มติชนสรวงอารมณ)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้สมชานามในการให้ความหมาย ระหว่างข่าวเชิงสาระ
กับข้าวสรวงอารมณของไทยรัฐ มีอัตราส่วนเท่ากับ 1 : 4.5
(ไทยรัฐเชิงสาระ : ไทยรัฐสรวงอารมณ)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้สมญานามในการให้ความหมาย ระหว่างชาวเชิงสาระ กับชาวสนองอารมณ์ของมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 1 : 3.16
(มติชนเชิงสาระ : มติชนสนองอารมณ์)

จากการวิเคราะห์การใช้สมญานามในการสร้างความหมายในชาวสนองอารมณ์ พบว่า ไทยรัฐนิยมใช้สมญานามในการสร้างความหมายมากกว่ามติชน ซึ่งแบ่งการใช้สมญานามใน ไทยรัฐออกเป็น 9 ประเภทด้วยกัน คือ สมญานามแทนผู้กระทำ แทนผู้ถูกกระทำ แทนกลุ่ม พวก แทนบุคคล แทนเหตุการณ์ สถานการณ์ แทนสถานที่ แทนถิ่นที่อยู่ เชื้อชาติ ภูมิภานา ประวัติ แทนอาชีพ และแทนพฤติกรรม สำหรับมติชน แบ่งการใช้สมญานามออกเป็น 5 ประเภท คือ สมญานามแทนผู้กระทำ แทนกลุ่ม พวก แทนบุคคล แทนเหตุการณ์ สถานการณ์ แทนถิ่นที่อยู่ เชื้อชาติ ภูมิภานา ประวัติ ซึ่งจากการนับคำปรากฏว่าไทยรัฐจะมีการใช้สมญานามมากกว่ามติชน โดยพบในไทยรัฐ จำนวน 50 คำ พบในมติชน จำนวน 19 คำ ยกตัวอย่าง เช่น

....ขณะที่ ร.อ.คู่ย์ เข้ามอบตัวที่กองปราบปราม ปฏิเสธข้อหาทั้ง 7 กระทง.....

(ไทยรัฐ 2 กันยายน 2541)

คำว่า “ร.อ. คู่ย์” นั้นเป็นสมญานามแทนบุคคลในเนื้อหาข่าว ซึ่งได้กระทำชำเราผู้ชายเพศเดียวกันทางทวารหนักก่อนลงมือฆ่า ร.อ. คู่ย์ นั้นแทน ร.อ.มนัส พรหมเผ่า ผู้ต้องหาคดีฆ่า นายพูลสวัสดิ์ จิรากรณ์ ดอกเตอร์วัย 23 ปี

ตัวอย่าง.....ดร.แจงยิบขึ้นตอน ‘ลวงโลก’ แก๊งคนดี 5 ล้าน.....

(มติชน 4 ธันวาคม 2541)

สมญานาม “แก๊งคนดี” ที่ผู้สื่อข่าวตั้งให้ หมายถึง การสร้างภาพว่าเป็นคนดีเก็บเงินได้จำนวนมากแล้วนำส่งคืนเจ้าของ โดยที่ไม่รับค่าตอบแทนใดๆ แต่แท้จริงแล้วเป็นพวกที่ หลอกหลวงสังคมหวังผลประโยชน์หลายสิ่งหลายอย่างที่จะเกิดขึ้นในภายภาคหน้า การกระทำนี้ ไม่ได้ทำคนเดียว ร่วมกันทำหลายคน ผู้สื่อข่าวจึงตั้งสมญานามให้ว่า เป็น “แก๊งคนดี” ซึ่งใน

เนื้อขาว แก้งคนดี แทนนายโสฬส ทัชชะเสถียร นักธุรกิจเจ้าของกิจการบีโกโดม
เอ็นเตอร์เทนเมนต์ ผู้พบเงินสดจำนวน 5 ล้านบาท นายพัฒนพงศ์ ศรีสุภักดิ์ ผู้รับเหมา
ก่อสร้างซึ่งล้มเงินไว้บริเวณด้านหลังรถแท็กซี่ นายสุชาย ศรีสุภักดิ์ เจ้าของเงิน 5 ล้านบาท

8. การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก เป็นการใช้ภาษาที่ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก
ต่างๆ ของบุคคลในเนื้อความข่าวให้ผู้อ่านได้รับรู้ ในการที่จะทำให้อ่านมีความน่าสนใจ
มากขึ้น

ตารางที่ 33 ลักษณะการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึกในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก	
	ไทยรัฐ	มติชน
<p>ฟังพอใจ ดีใจ</p> <p>ยินดี สบายใจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ยิ้มออก - เฮกันลั่น - ไซโยโห่ร้อง - ยิ้มออกมาด้วยความดีใจ - เอามือตบโต๊ะเสียงดังลั่น - ถึงกับหัวเราะออกมา - โทรศัพทมาแสดงความยินดี - สัมครยิ้มออกเริ่มอารมณ์ดี - นายสมัครหัวเราะยิ้มแย้มเป็นพิเศษ - ปรบมือให้นายสมัครส่งเสียงดีใจกันดังลั่น - เสร็จภารกิจดูหนังฝรั่งสบายใจ - มีอารมณ์ดีเป็นพิเศษ - ยังยิ้มไม่ตื้นกั้ว - ลูกกระทักตบโต๊ะดังเปรี้ยง - วิ่งเข้ามาหานายวัฒนาด้วยความดีนเด่น - ทำให้นายวัฒนาดีนเด่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ูงเท่าเริงร่า - วัฒนายิ้มร่าเผยโล่งใจ - ดีใจไซโยลั่น - ส่งเสียงร้องเพลงอย่างสนุกสนาน - ต่างร้องไซโยด้วยความยินดี - ไบหนายิ้มแย้ม - รุ้สึกโล่งใจ - เสียงแห่กลองยาวอย่างสนุกสนาน - นังอมยิ้ม - สีนายยิ้มแย้มแจ่มใส
<p>ดีนเด่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีสีหน้าเคร่งเครียดมาก - โทรศัพทมาแสดงความเป็นห่วง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีไบนานาเคร่งเครียด
<p>มีความวิตกกังวล</p>		

ตารางที่ 33 (ต่อ) ลักษณะการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึกในข่าวเชิงสาระของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก	
	ไทยรัฐ	มติชน
อารมณ์ไม่ดี โกรธเคือง ไม่พอใจ ชิ่งใจ สะเทือนใจ เสียใจ น้อยใจ	<ul style="list-style-type: none"> - นายชวนได้แสดงอาการหงุดหงิด - ได้ตะโกนอย่างมีอารมณ์ - โห่ไล่หลังเสียงดังถึ้น - คิ้วสีหน้าเคร่งเครียดไม่ค่อยพอใจนัก 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่พอใจเท่าใดนัก - ชิ่งใจสนั่น - มีน้ำตาคลอ และใช้มือปาดน้ำตาออก - เกิดความน้อยใจ - กล่าวด้วยน้ำตาซึม
รวม	22 ประโยค	16 ประโยค

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก ในข่าวเชิงสาระระหว่างไทยรัฐกับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.37 : 1 (ไทยรัฐเชิงสาระ : มติชนเชิงสาระ)

จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้สื่อข่าวได้บรรยายขอความต่างๆ โดยเอาความอารมณ์ ความรู้สึกของบุคคลมาเป็นตัวชูสีต้นของข่าว ซึ่งไทยรัฐจะนิยมใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกมากกว่ามติชน ในไทยรัฐพบ 22 ประโยค ส่วนมติชน พบว่ามี 16 ประโยค ตัวอย่างเช่น

...นายชวนได้แสดงอาการหงุดหงิด พยายามเถียงที่จะไม่ตอบคำถาม โดยกล่าวขึ้นว่า “ผมพูดทุกวัน จนไม่มีอะไรจะพูดแล้ว”.....(ไทยรัฐ 15 กันยายน 2541)

ตัวอย่างสำหรับนายวัฒนาจะเดินทางไป จ.เชียงใหม่ นายวัฒนากล่าวด้วยสีหน้า ยิ้มแย้มแจ่มใส....(มติชน 11 ตุลาคม 2541)

ตารางที่ 34 ลักษณะการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึกในข่าวสนองอารมณ์ของ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก	
	ไทยรัฐ	มติชน
ตื่นเต้น	- เหตุการณ์ระทึกขวัญ	
มีความวิตกกังวล	- สีหน้าเคร่งเครียดมากไม่มีรอยยิ้ม แม่แดนอย	
อารมณ์ไม่ดี โกรธเคือง ไม่พอใจ เคียดแค้น	- ตะโกนถามเสียงแข็งและ นัยน์ตาแดงก่ำ - ทำให้นักเตะกาดารมีอารมณ์ หงุดหงิด - ทำให้เหล่าคนคู่อที่มีอารมณ์ หมั่นไส้นักเตะอาหรับอยู่แล้ว	- สุกแค้น

ตารางที่ 34 (ต่อ) ลักษณะการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึกในข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก	
	ไทยรัฐ	มติชน
ห่วงใย สะเทือนใจ ไม่สบายใจ	<ul style="list-style-type: none"> - มีสีหน้าไม่สบายใจเพราะเป็นห่วงความปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ด้วยความห่วงใย - กล่าวด้วยน้ำเสียงสั่นเครือ - ถึงกับเป็นลมด้วยความเศร้าสลดใจ
เสียใจ น้อยใจ	<ul style="list-style-type: none"> - ถึงกับปล่อยโฮทันที - กอดคอร้องไห้ - คานเมียรูปร่างผัวตายถึงรำไห้โฮ - ถึงกับปล่อยโฮรำไห้ออกมาอย่างน่าเวทนา 	<ul style="list-style-type: none"> - บางรายถึงกับร้องไห้ - ถึงกับปล่อยโฮและเกิดอาการจ๊อก
ตื่นเต้น ตกใจ	<ul style="list-style-type: none"> - โดยมีสีหน้าตกใจที่มีสื่อมวลชนมาทำข่าว - ทำให้ทุกคนถึงกับตกตะลึง 	<ul style="list-style-type: none"> - เดินขึ้นบันไดมาก็ต้องผะ - ถึงกับมีสีหน้าตกใจ - ตะลึงทร่พยสิ้น - กมธ.ศาสนา คลังข้อมูลลับ ธรรมกาย - อภิปรายเรื่องนี้แบบปากคอสนั่น

ตารางที่ 34 (ต่อ) ลักษณะการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึกในข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน

การสื่อความหมาย	การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก	
	ไทยรัฐ	มติชน
นำกลัว	<ul style="list-style-type: none"> - นึกเนื้อสุดสยอง - เจาะขานึกเนื้อกระจุย 	
รวม	14 ประโยค	11 ประโยค

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก ในข่าวสนองอารมณ์ระหว่างไทยรัฐกับมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.27 : 1
(ไทยรัฐสนองอารมณ์ : มติชนสนองอารมณ์)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก ระหว่างข่าวเชิงสาระกับข่าวสนองอารมณ์ของไทยรัฐ มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.57 : 1
(ไทยรัฐเชิงสาระ : ไทยรัฐสนองอารมณ์)

เปรียบเทียบอัตราส่วนการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก ระหว่างข่าวเชิงสาระกับข่าวสนองอารมณ์ของมติชน มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.45 : 1
(มติชนเชิงสาระ : มติชนสนองอารมณ์)

จากการวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ ความรู้สึกในข่าวสนองอารมณ์ พบว่าไทยรัฐมีจำนวนมากกว่ามติชน โดยไทยรัฐพบจำนวน 14 ประโยค มติชนพบจำนวน

11 ประโยค ตัวอย่าง เช่น

....ทั้งหมดมีสีหน้าไม่สบายใจ เพราะเป็นห่วงความปลอดภัยของญาติอันเป็นที่รัก...(ไทยรัฐ 12 ธันวาคม 2541)

ตัวอย่าง.....เดินลงจากรถและเดินขึ้นบันไดมา ก็ต้องผงะเนื่องจากมีบรรดาช่างภาพสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ทั้งวิทยุ ทีวี และหนังสือพิมพ์ กว่า 50 คน มาดักรอทำข่าว....
(มติชน 1 กันยายน 2541)

ลักษณะการใช้ภาษาในการสร้างความหมายของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ก. ความหมายโดยอรรถ หรือ ความหมายที่สร้างขึ้นมาจากสามัญสำนึกโดยตรงอย่างเปิดเผยของเรื่องเล่าที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มี 7 ลักษณะ ดังนี้ คือ

1. ใช้คำว่า “บีก” นำหน้านักการเมือง นักการทหาร ซึ่งคำว่า “บีก” เป็นภาษาต่างชาติต่างภาษา big เป็นคำภาษาอังกฤษ แปลว่า ยิ่งใหญ่ ซึ่งผู้สื่อข่าวมักจะนำมาใช้นำหน้านักการเมือง นักการทหารที่ผู้สื่อข่าวคิดว่ามีอำนาจบารมี เช่น

....แต่ “บีกจิ๋ว” กลับรูตชิปาก... “หมัก” แฉควม. ซัด “บีกจิ๋ว” อ่วม...รู้แล้วว่า “บีกจิ๋ว” ต้องพลิกถิ่น.. “เต็ง” ยังเชือดมปาก “บีกจิ๋ว”.... “บีกเหวียง” เชื้อรัฐบาลยังบีก...
(ไทยรัฐ 21 สิงหาคม 2541) “บีกจิ๋ว” ในข่าวหมายถึง พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ผู้นำฝ่ายค้าน และหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ ส่วน “บีกเหวียง” หมายถึง พล.อ.เชษฐา ฐานะจาโร ผบ.ทบ.

2. ใช้ภาษาปากในการเรียกชื่อบุคคลในข่าวที่ผิดไปจากชื่อจริง เป็นการใช้ภาษาอย่างไม่เป็นแบบแผน ยกตัวอย่างเช่น

....“เหลิม” ลุยไม่ไว้วางใจ...(ไทยรัฐ 15 กันยายน 2541) “เหลิม” หมายถึง ร.ต.อ.เหลิม อยู่บำรุง รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่

....“เหนาะ” เขยสปีร์รัฐบาล...(ไทยรัฐ 11 ตุลาคม 2541) “เหนาะ” หมายถึง นายเสนาะ เทียนทอง เลขานุการพรรคความหวังใหม่

3. ใช้ภาษาในการบรรยายเหตุการณ์แบบเร้าอารมณ์ เป็นการบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด ทุกขั้นตอน ทำให้เห็นภาพตามไปกับเหตุการณ์นั้นๆ ภาษาที่ใช้จึงมีลักษณะเร้าอารมณ์ ชวนให้ติดตาม รวมถึงการใช้ภาษาในการขยายความซ้ำ แบบไม่ประหยัดคำ ยกตัวอย่างเช่น

จากข่าวเชิงสาระนายวัฒนาได้รีบไปเปิดทีวีจอยักษ์เพื่อนั่งดูคำพิพากษาอย่างใจจดใจจ่อ โดยมีโทรศัพท์เข้ามาสอบถามนายวัฒนาตลอดเวลา นอกจากนี้ นายพูนผลยังเปิดโทรศัพท์มือถือให้นายวัฒนาฟังการอ่านคำพิพากษาแบบสดๆ ด้วย โดยนายวัฒนามีสีหน้าเคร่งเครียดมาก เมื่อฟังไปได้สักพักหนึ่ง นายวัฒนาได้วางสายโทรศัพท์แล้วเอามือคบโตะเสียงดังถนัดหูแล้วตะโกนว่า “ไม่มีปัญหา” จากนั้นหันมาบอกผู้สื่อข่าวว่า “ผมไม่ฟังแล้วมันตื้นตัน มือเย็นเฉียบ ยิ่งฟังไปใจยิ่งเต้นผิปรกติ ...นอกจากนี้ นายมันยังได้วิ่งเข้ามาหานายวัฒนาด้วยความตื้นตันโดยบอกว่า “เรียบร้อย ยกคำร้องตามรัฐธรรมนูญใหม่” ซึ่งทำให้นายวัฒนาตื้นตันแล้วถามกลับไปว่า “จริงหรือเปล่า” ซึ่งก็ได้รับคำยืนยันจากคนที่ส่งไปฟังคำพิพากษาว่าเป็นความจริง ทำให้นายวัฒนาถึงกับหัวเราะออกมาก่อนจะพูดว่า “ทุกอย่างเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้”
(ไทยรัฐ 9 กันยายน 2541)

ตัวอย่างข่าวสนองอารมณ์....พบซากศพถูกเผาไหม้เกรียม 4 ศพ งอگونงอิงตามบริเวณที่เกิดเหตุ ที่เหลือเพียงเสาเรือนไหม้ดำเป็นตอตะโก ยังไม่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นศพใครบ้าง โดยลักษณะผู้เสียชีวิตถูกความร้อนสูงมากเผาเกรียมจนถึงกระดูก สภาพศพบางรายถูกกองปูนทับร่าง บางรายกระเด็นตกลงคลองศรีษะทิมจอมโคลน.....(ไทยรัฐ 18 ตุลาคม 2541)

4. ใช้ภาษาในการเพิ่มเติมให้เกิดความเลวร้าย สร้างภาพความน่ากลัวในเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น เช่น

....ฝ่ายค้านเล่นเกมป่วนสภา..ทางด้านการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในช่วงบ่ายวันเดียวกันนี้ ได้เกิดการประลองกำลังของฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายค้าน...(ไทยรัฐ 21 สิงหาคม 2541)

....เดือนอันตราย สำหรับมฤตยู...ชี้ทั่วโลกถูกคุกคาม ยังไร้หนทางกำจัดภัยมีค.
(ไทยรัฐ 28 ตุลาคม 2541)

5. ใช้ภาษาในการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวลงไปในช่วง เช่น

....ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เป็นที่น่าสังเกตว่า นับตั้งแต่ นายชวน หลีกภัย กลับมาเป็นนายกฯ อีกครั้ง ทุกครั้งที่ออกเดินทางไปต่างจังหวัดไม่เคยพูดเรื่องการเลือกตั้ง และไม่เคยแจกแจงวิธีเลือกตั้งให้แก่ประชาชนทราบเหมือนครั้งนี้เลย ซึ่งถือว่าเป็นครั้งแรก ที่นายชวนได้พูดถึงเรื่องเลือกตั้งในการปราศรัยต่อประชาชน ซึ่งเป็นการพูดแบบเดียวกับช่วงที่ออกหาเสียงเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมามีไม่มีผิด...(ไทยรัฐ 15 กันยายน 2541)

6. ใช้คำตำ คำหยาบ คำแสลงใส่ลงไปในช่วง เช่น

....แจกุกเหลิมย่ำตีนแฟนเก่า...เหยเบื้องหลัง “ลูกเหลิมตีนโหด” รังแกลูกผู้หญิงสะท้าน...(ไทยรัฐ 2 ตุลาคม 2541)

.... “หวังใหม่” ตามพิค อบจ.ไม่ปล่อย.... (ไทยรัฐ 10 พฤศจิกายน 2541)

....แค่ตะอื้นเครื่องยกพวกถ่อกันและ เจอเล่นสกปรก ...

(ไทยรัฐ 25 พฤศจิกายน 2541)

....เหลิมสวนหมัดทันควัน สองที่ปรึกษาถ่อกันเอง...(ไทยรัฐ 7 มกราคม 2541)

7. ใ้ภาษาในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกลงไปในเรื่องความขำ เช่น

.... ‘หมัก’ สุดสะใจจับงูเห่า สางบัญชีเคน....งูเห่ากระอัก - ทำใจแข็ง...วันแห่ง
การชำระสะสาง...แก่เผ็ด ‘วิฒนา’ สุดแสบ....สาปส่งแล้วไม่ตามราวี ...
(ไทยรัฐ 11 ตุลาคม 2541)

ข. ความหมายโดยนัย หรือความหมายที่แฝงเร้นอยู่ในเนื้อหา ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
มีด้วยกัน 3 ลักษณะ คือ

1. ใ้ภาษาในการซ้ำเติม ตอกย้ำ เสียดสี ประชดประชัน ผู้ถูกกระทำในข่าว ผู้ที่
ตกเป็นผู้ต้องหา ผู้กระทำความผิด หรือผู้ที่ผู้สื่อข่าวไม่เห็นด้วย มากกว่าการให้ข้อเสนอแนะ
เช่น

....แม้ตกเป็นเป้าการตรวจสอบรายวันของทางสื่อมวลชน ทางวัดก็ยังไม่สะทกสะท้าน
แถมไม่ออกมาชี้แจงแถลงไขความไม่ชัดเจนของตัวเอง...(ไทยรัฐ 24 ธันวาคม 2541)

....ส.ส.เบ่งคับฟ้า ลูก รมต.พยายามฆ่าตร. ชื่อพูนผล อัสวเหม อวดศักดิ์หาสาว
ขับรถพุ่งชนจราจร ตร.ผู้ใหญ่อ้วกลาน คนค้ำยันทั้งเมือง!(ไทยรัฐ 6 พฤศจิกายน 2541)

....ประจางชนแชนคอหน้าทำเนียบ ...ผู้สื่อข่าวจึงได้เดินทางไป สน.คูสิต เพื่อขอ
สัมภาษณ์ พ.ต.ท.อุดม เปี่ยมศักดิ์ สวส.สารวัตรเจ้าของคดี ในข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แต่กลับพบว่
การตายของนายชุ่ม เกษตรกรคนจน เหมือนการตายของสุนัขข้างถนนตัวหนึ่งเท่านั้น เนื่องจาก
นายตำรวจทุกคนไม่มีใครใส่ใจในเรื่องนี้ โดยเฉพาะ พ.ต.ท.อุดม ถึงกลับปฏิเสธถึงเหตุการณ์
ดังกล่าว...(ไทยรัฐ 20 ตุลาคม 2541)

2. สร้างภาพความขัดแย้งระหว่างพรรครัฐบาล กับฝ่ายค้านให้ดำเนินต่อไป เช่น

....ส.ส.ฝ่ายค้านยังคงจับประเด็นการเมืองขึ้นมาได้กระหน้าพรรคประชาธิปัตย์อย่าง

ต่อเนื่อง โดยเฉพาะล่าสุดได้เปิดโปงพฤติกรรม...(ไทยรัฐ 9 สิงหาคม 2541)

3. ใช้ภาษาในการวิเคราะห์ วิจัยบุคคลลงไปในช่วง เช่น

...ท่ามกลางความกดดันจากกระแสเรียกร้องของประชาชน ให้มีการดำเนินการอย่างเด็ดขาดกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรทุจริตคอร์รัปชันในกระทรวงสาธารณสุข ปรากฏว่า นอกจากนายกรัฐมนตรีจะไม่สนใจกระแสกดดันดังกล่าวแล้ว ยังได้ออกเดินสายปราศรัยหาเสียงกับชาวบ้านในต่างจังหวัด เหมือนกับจะส่งสัญญาณอะไรบางอย่างล่วงหน้า โดยเฉพาะได้นำเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีเลือกตั้งไปอธิบายให้ชาวบ้านฟังตั้งแต่เนิ่นๆ ทีเดียว...(ไทยรัฐ 15 กันยายน 2541)

ลักษณะการใช้ภาษาในการสร้างความหมายของหนังสือพิมพ์มติชน

ก. ความหมายโดยอรรถ หรือ ความหมายที่สร้างขึ้นมาจากสามัญสำนึกโดยตรงอย่างเปิดเผยของเรื่องเล่าที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มี 5 ลักษณะ ดังนี้ คือ

1. ใช้คำต่ำ คำหยาบ คำแสลงใส่ลงไปในช่วงเช่นเดียวกับไทยรัฐ เช่น

....สุดเถื่อน รับ อชก. 'อุนเครื่อง' บอลไทยย่ำตีนกาดาร์...(มติชน 25 พฤศจิกายน 2541)

....ใช้เก้าอี้นายกฯ ถ่อใจ หน.พรรค 'เฉลิม' แจก 2 กุญแจพิคกันเอง...

(มติชน 7 มกราคม 2541)

2. ใช้ภาษาในการขยายความข่าวกินความจำเป็น เช่น

...เมื่อ ร.อ.มนัส ซึ่งอยู่ในชุดเครื่องแบบเต็มยศสีหน้าปกติ เดินลงจากรถและเดินขึ้นบันไดมา ก็ต้องผงะเนื่องจากมีบรรดาช่างภาพสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ทั้งวิทยุ ทีวี และหนังสือพิมพ์ กว่า 50 คน มาดักรอทำข่าว จนเกิดความซุกซมุนโกลาหลอยู่ครู่หนึ่ง กระทั่งตำรวจ

กองปราบปรามต้องจอรองให้เปิดทางให้ ร.อ.มนัส เดินเข้าไปที่ห้องทำงาน....

(มติชน 1 กันยายน 2541)

3. ใช้คำที่แสดงความคิดเห็นส่วนตัว และความรู้สึกลงไปในช่วง เช่น

....ผูกคอตายหน้าทำเนียบ ประจาน ‘ชวน’ ‘ชีวิตบัดซบ’ ชวนนา...

(มติชน 20 ตุลาคม 2541)

....ทีมไทยทำงานหน้าอีกแล้ว ทั้งที่เพิ่งกล่าวขอโทษแฟนบอลชาวไทย...

(มติชน 25 พฤศจิกายน 2541)

4. ใช้ภาษาในการเพิ่มเติมให้เกิดความเลวร้าย สร้างภาพความน่ากลัวในเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับไทยรัฐ เช่น

....สของสาหร่ายมรณะ แพร์พิษประปา วท.วิจัยพบมฤตยู ‘สาหร่ายสีน้ำเงิน - เขียว’ กระจายอยู่ตามแหล่งน้ำดิบธรรมชาติ และแหล่งที่ผลิตน้ำประปาทั่วประเทศ ทั้ง กทม. - เชียงใหม่ - นครราชสีมา - ชลบุรี - เพชรบุรี แค่ว่าคลองกรอกน้ำให้หนูดื่มตายทันทีภายใน 1 ชั่วโมง เผยเป็นอันตรายต่อชีวิตคน....(มติชน 28 ตุลาคม 2541)

5. ใช้ภาษาในการบรรยายเหตุการณ์แบบเร้าอารมณ์ เป็นการบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด ทุกขั้นตอน ทำให้เห็นภาพตามไปกับเหตุการณ์นั้นๆ ภาษาที่ใช้จึงมีลักษณะเร้าอารมณ์ ชวนให้ติดตามเช่นเดียวกับไทยรัฐ

ตัวอย่างข่าวสนองอารมณ์....ยูเซฟ อามัน กองหลังกาดาร์กลับวิ่งเข้ามาชกเกียรติศักดิ์ ก่อน และหันไปถีบเสนาะ โลงสว่าง ลมลงไป จากนั้นทุกอย่างก็เริ่มชุลมุน ทั้ง 2 ฝ่ายต่างวิ่งรุมใส่กันจนแผลควุ่นวายไปหมด ผู้ตัดสินได้เตือนคู่เท่านั้นไม่เข้าไปช่วยห้ามศึกแต่อย่างใด ขณะเดียวกัน ชัยยง ขำเปี่ยม ผู้รักษาประตูทีมชาติรุ่นลายครามไม่ได้ลงเล่นแต่กลับวิ่งออกมาชกต่อฝ่ายตรงข้าม โดยวิ่งเข้าตะบันหมัดใส่อาลีอัล มาดาล เพียงหมัดเดียว ถึงกับร่วงผล็อย และพบว่าบริเวณโหนกแก้มด้านขวาบวมปูดขึ้นทันที.....(มติชน 25 พฤศจิกายน 2541)

ตัวอย่างข่าวเชิงสาระ.....พล.ต.สนั่น ได้จับมือมารดา มีน้ำตาคลอ และใช้มือปาดน้ำตาออก โดยที่นางบ๊วยได้แต่จ้องมองและรับทราบ แต่ไม่สามารถกล่าวอะไรได้....

(มติชน 8 กันยายน 2541)

ข. ความหมายโดยนัย หรือความหมายที่แฝงเร้นอยู่ในเนื้อหา ของหนังสือพิมพ์มติชน มีด้วยกัน 3 ลักษณะ คือ

1. ใช้ภาษาเขียนที่แสดงถึงการวินิจฉัยเหตุการณ์ให้เป็นไปตามแนวคิดของตน เช่น

....รายงานข่าวแจ้งว่า การวิ่งเต้นเพื่อช่วยเหลือนายโวล์ฟกังครั้งนี้ มีการพาผิงถึง นายลิขิต มุกดา อดีตสมาชิกสภาจังหวัด (ส.จ.) พิจิตร เขต อ.โพทะเลด้วย โดยนายลิขิตผู้นี้เคยใกล้ชิด พล.ต.สนั่น แต่ในระยะหลังมีปัญหา กับ พล.ต.สนั่น จึงหันไปประกอบอาชีพตั้งสำนักงานทนายความ เขามาเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้เนื่องจากได้เข้าไปช่วยหาบุคคลมาประกันตัว นายโวล์ฟกังที่ถูกจับในคดีนำเรือยอชต์เข้ามาในราชอาณาจักรอย่างไม่ถูกต้อง ทำให้ทนายของ นายโวล์ฟกังได้พยายามดึงนายลิขิตเข้าร่วมทีม เพราะเห็นว่าเคยใกล้ชิด พล.ต.สนั่น น่าจะช่วยเหลือด้านคดีได้แต่ได้รับการปฏิเสธ อย่างไรก็ตามมีความพยายามติดต่อมายังบุคคลใกล้ชิดของ พล.ต.สนั่นอีกหลายครั้ง...(มติชน 29 มกราคม 2542)

2. ใช้ภาษาเสมือนว่าผู้สื่อข่าวเป็นผู้หยั่งรู้เหตุการณ์ต่างๆ รวมถึงการ ใช้ภาษาในการตั้งข้อสังเกตให้กับผู้อ่านนำไปขบคิด เสมือนการชี้แนวทางให้กับผู้อ่าน เช่น

....ข่าวแจ้งว่า ในการพิจารณาของคณะผู้บริหารพรรคคงจะต้องใช้ความรอบคอบในการตีความตามตัวอักษรของผลสอบสวน เนื่องจากผลการสอบสวนไม่ได้ชี้ชัดระบุลงไปว่า ใครคนใดคนหนึ่งมีความผิด แต่เป็นการชี้ให้เห็นถึงประเด็นในแต่ละเรื่องแต่ละฝ่าย...

(มติชน 8 สิงหาคม 2541)

....ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เอกสารที่ น.พ.รัช ลงนามถึงสำนักงบประมาณนั้น เป็นเอกสาร

ชุดเดียวกับที่ทาง สร.ส่งให้กับคณะกรรมการการสาธารณสุข สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 26 สิงหาคมที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านี้ น.พ.รัช ได้เปิดเผยเอกสารการจัดงบฯ ดังกล่าวให้สื่อมวลชน ซึ่ง ‘มติชน’ ได้เปรียบเทียบกับชุดที่ได้รับจากคณะกรรมการแล้วพบว่า ยอดเงินของแต่ละจังหวัดได้รับจัดสรรไปนั้นเท่ากัน แต่ว่า ตัวเลขจำนวนครั้งผู้ป่วยนอกมารับบริการนั้นแตกต่างกันมาก บางแห่งต่างกันเป็นแสน - ลานครั้งนั้น เป็นเอกสารที่ สร.ได้เผยแพร่โดยแจ้งให้หน่วยต่างๆ ในสังกัดทราบ รวมถึง สสจ.แต่ละจังหวัด ซึ่งทำให้มีการตั้งข้อสังเกตว่า เป็นเบาะแสอีกชิ้นหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่า มีความผิดปกติในเรื่องนี้ตั้งแต่กระบวนการจัดสรรงบประมาณ...(มติชน 15 กันยายน 2541)

3. ใช้ภาษาในการขำเคิม ดอกย้า เสียคดี ประชดประชัน ผู้ถูกกระทำในข่าว ผู้ที่ตกเป็นผู้ต้องหา ผู้กระทำความผิด หรือผู้ที่ผู้สื่อข่าวไม่เห็นด้วย มากกว่าการให้ข้อเสนอแนะ เช่นเดียวกับไทยรัฐ เช่น

....ส.ต.พูนผล อัสวเหม ลูกชาย รมช.วัฒนา ทำงานหนาแยกกฎหมาย...
(มติชน 6 พฤศจิกายน 2541)

....ลูกเฉลิม ‘ซ่า’ ซ้ำซากตบ น.ศ.สาว... ‘ลูกเฉลิม’ ดังอีกแล้ว คราวนี้เป็นคิว ‘หมวดอาจหาญ’ บุตรชายคนโตที่ ‘วันเฉลิม อยู่บำรุง’....(มติชน 2 ตุลาคม 2541)